

Møteinnkalling

Utvalg: Dovrefjell nasjonalparkstyre

Møtested: Bjerkeløkkja

Dato: 06.12.2024

Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Eventuelt forfall meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter kun etter nærmere beskjed.

Program:

- Torsdag 5. desember kl. 19:00 - Middag på Bjerkeløkkja (rommene er klare fra kl. 16:00)
- Overnatting på Bjerkeløkkja for de av dere som ikke har meldt i fra om noe annet
- Fredag 6. desember kl. 09:00 - 15:00 - Styremøte i Dovrefjell nasjonalparkstyre

Orienteringssaker:

- Espen Rusten og Brit Grønmyr fra SNO oppsummerer 2024
- Ferdsestellere
- Organisert ferdsel - status søknader og erfaringer fra moskusmøtet den 22. november 2024

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 20/2024	Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden, valg av et medlem til å godkjenne protokollen		
ST 21/2024	Dovrefjell nasjonalparkstyre - møteplan 2025		2024/1799
ST 22/2024	Dovrefjell nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - tiltaksmidler - SNO ressurs - 2025		2024/11872
ST 23/2024	Hjerkinn / Kongsvoll / Drivdalen LVO - dispensasjon - 2025 - fjellsikring langs E6 - Skåkbekken - Trollkjerka - Statens vegvesen		2024/12977
ST 24/2024	Sak - Knutshø LVO - klage - merking av sti - Anne Marie Finstad		2024/9448
ST 25/2024	Sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - søknad om dispensasjon for oppføring av platting på Hemtjønnbua - Beitelaget Driva 1 c		2024/9652
ST 26/2024	Referatsaker		
RS 13/2024	Brev til Miljødirektoratet om ferdselstellere		2024/12398
RS 14/2024	SV: Oversikt over ferdselstellere i verneområder		2024/12398
RS 15/2024	Høring av lokale kriterier kommersielt merke - Dovrefjell nasjonalparkstyre 2024 - Frist 6.desember		2024/9079
RS 16/2024	Offentlig ettersyn - detaljplan - Torbudalen BVO - rehabilitering av Reinsvatn dam - Statkraft Energi AS		2023/9640
RS 17/2024	Avklaring - Eikesdalsvatnet LVO - webkamera - skredovervåkning - Lomshaugen - Statens vegvesen		2024/10207
RS 18/2024	Statsforvalteren sin tilrådning - ikke lokal aksept - bevaring av verdifull natur - utvidelse av Knutshø og Drivdalen landskapsvernområder - brev til grunneiere og organisasjoner / lag		2023/5351
RS 19/2024	Høring - ny motorferdsellov - Nasjonalparkforvalterne i Innlandet		2024/6394
ST 27/2024	Delegerte vedtak Referat delegertsak		
102/2024	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - innsamling av biologisk materiale i Oppdal og Dovre kommuner - forskningsprosjekt - Nord Universitet		2024/6325
103/2024	Delegert sak - dispensasjon - Knutshø LVO - snødekt mark - transport til hytte ved Marsjøen - Åge Enget		2024/12475

104/2024	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - tillatelse motorferdsel snødekt mark - 2024-2025 - Dovrevegen 3686 - Stein Kristian Strand	2024/12391
105/2024	Delegert sak - avslag - Hjerkin LVO m/ BV - avstigning Snøheimbussen underveis - guiding - Magalaupet Camping	2024/7664
106/2024	Delegert sak - avslag - Knutshø LVO - merking av sti - Store Børsjøhø - Anne Marie Finstad	2024/9448
107/2024	Delegert sak - dispensasjon - Dalsida LVO - snødekt mark - vedlikehold - steinbu i Skottåbotnen - Sigurd Rundtom	2024/9905
108/2024	Delegert sak - Åmotan-Grøvdalen LVO - motorferdsel snødekt mark 2025-2028 - Lindalen - Middagshjellen - Kari Marie Jenstad	2024/11094
109/2024	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Åmotan-Grøvdalen LVO - Tillatelse motorferdsel snødekt mark - 2025-2028 Veidemannsbua / Gammelbua - Kari Marie Jenstad	2024/11096
110/2024	Delegert sak - dispensasjon - Sandgrovbotn-Mardalsbotn BVO - helikopter - transport av båt - Fleskevatnet - Hen fjellstyre	2024/9400
111/2024	Hjerkin LVO m/ BV - dispensasjon - motorferdsel - 2024 - barmark - bruk av egen buss til Snøheim - NVIO Oppdal og omegn	2024/10054
112/2024	Delegert sak - dispensasjon - Hjerkin LVO m/ BV - 2024 - barmark - bruk av egen buss til Snøheim - Fredheim omsorgssenter	2024/9893
113/2024	Delegert sak - Dalsida LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2024 - snødekt mark - nedfrakt av sau	2024/10554
114/2024	Søknad - Hjerkin LVO m/ BV - demontering av nettstasjon - Viewpoint Snøhetta - Fjellnett AS	2024/10760
115/2024	Delegert sak - Hjerkin LVO m/ BV - sette opp stålfirer av villrein - Viewpoint Snøhetta - Norsk Villreinsenter Nord	2024/10759
116/2024	Delegert sak - Åmotan-Grøvdalen LVO - snødekt mark - barmark - Lundlia	2024/11329
117/2024	Høring av forslag til lokale kriterier - Dovrefjell nasjonalparkstyre - kommersielt merke - 2024	2024/9079
118/2024	Delegert sak - dispensasjon - Hjerkin LVO m/ BV - kjøring til Geitberget - Heimevernet	2024/12452
119/2024	Delegert sak - Knutshø LVO - utfrakt av sau - Oppdal - Hege Fjøsne	2024/12598
120/2024	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - helikopter - modernisering av mast på Nystuggubekken - Transtema Mobile AS	2024/10397
121/2024	Delegert sak - dispensasjon - Knutshø LVO - snødekt mark - leting etter sau - Sankelag 1b i Oppdal - 2024	2024/13260

122/2024

Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-
Sundalsfjella NP - 2024 - organisert ferdsel - M
oskusstien - Norsk villreinsenter Nord

2024/9372

ST 20/2024 Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden, valg av et medlem til å godkjenne protokollen

Arkivsaksnummer: 2024/1799-11

Saksbehandler: Bernhard Svendsgard

Dato: 26.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyret	21/2024	06.12.2024

Dovrefjell nasjonalparkstyret - møteplan 2025

Innstilling fra forvalter

Møteplan som vist under vurderingen godkjennes.

Evt endringer i styrebehandlingen legges inn i tabellen uten ytterligere vedtak.

--- slutt på innstilling ---

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sundalsfjella
Naturreservater	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Saksopplysninger

Søknader som nasjonalparkstyret mottar bør behandles i løpet av en måned, jf. forvaltningsloven § 11 a, og det bør derfor i utgangspunktet ikke gå mer enn ca. en måned mellom nasjonalparkstyret eller AU har møter. Det kan derfor hende at styret eller AU bør ha oftere møter enn den møteplanen som er foreslått for 2025, men dette avklares etter behov.

Vurdering

Forslaget til møteplan er forsøkt samordnet med møteplanene for andre offentlige styrer og utvalg, men det er ikke mulig å få dette til fullstendig. En viss samordning kan derfor måtte gjøres i behandlingen.

Det kan settes opp arbeidsutvalgsmøter ved behov. Disse tas som teamsmøter innenfor relativt korte tidsfrister.

Forslag til møteplan for Dovrefjell nasjonalparkstyre 2025

14. februar	styremøte		teams
04. april	styremøte		Hjerkinn
10-13. juni	styremøte	(studietur/befaring)	eksternt møtested
05. september	styremøte		teams
20. oktober	styremøte		teams
4-5. desember	styremøte	(mulig overnatting)	eksternt møtested

Generelt:

Fysiske møter med oppmøte kl 10, teamsmøter kan varieres som både kvelds- og dagmøter.

Innkalling med sakliste sendes ut en uke i forkant av møtene.

Forfall meldes styreleder pr epost, med kopi til en av forvalterne, så tidlig som mulig.

Krav om møtegodtgjørelse og reiseregning bes sendt inn etter hvert møte.

Arkivsaksnummer: 2024/11872-1

Saksbehandler: Bernhard Svendsgard

Dato: 26.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	22/2024	06.12.2024

Sak - budsjett og bestilling - bestillingsdialog - Dovrefjell nasjonalparkstyre - 2025

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir sin tilslutning til at forvalterne søker om tiltaksmidler og midler til styrets drift i tråd med søknadsgrunnlaget (vedlegg 1), videre slutter styret seg til ressursønsket om SNO-aktivitet i vedlegg 2.

Leder sammen med forvaltere får fullmakt til å sette opp prioritering av enkelttiltak ut fra det som kom fram i møtet og til å endre budsjettet om nødvendig.

Forvalterne får fullmakt til å disponere den delen av driftsposten som går utenom styredriften, om denne blir tildelt

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 2025 vedlegg 1 Grunnlag søknad tildeling
- 2 2025 Vedlegg 2 Skjema for innspill om ønsket SNO ressurs med rapporteringsskjema

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret skal melde inn behov for midler til tiltak og til styrets drift. Styret skal ikke melde inn behov for driftsmidler til sekretariatet, dette tildeles fra Statsforvalteren.

Det kan gis tillegg til driftsmidler for direkte bruk.

Skjema for ønsket SNO-ressurs er fylt ut i møte med lokalt SNO, styreleder og forvalterne.

Retningslinjer for innmelding finnes i brev fra Miljødirektoratet, vedlegg 3. Frist for innmelding er 10. januar. Det er krav om prioritering av enkelttiltak.

Vurdering

Forvalterne mener en må redusere ressursbruken for informasjons- og tilretteleggingstiltak i 2025. Dette er basert på nødvendigheten av å bruke tid og ressurser på forvaltningsplanarbeidet.

Det er likevel slik at noen prosjekter likevel må gjennomføres, enten som følge av et stort behov eller som følge av samarbeidsprosjekter som må fullføres. Dette gjelder de fleste av tiltakene under 31-posten.

Det eneste helt nye prosjektet som er foreslått er «Forprosjekt Hjerkinnhø». Dette er til erstatning for informasjons- og tilretteleggingstiltak ved Kongsvoll, der arbeidet stanset opp pga at Banenor ikke vil avstå grunn ved stasjonen til ekstra parkering.

Et tilrettelagt utsiktspunkt med stier og informasjon ved E6/Hjerkinnhø kan gi forvaltningen mulighet til å styre ferdsel til områder som ikke er i direkte konflikt med rein eller andre naturverdier. Vi foreslår derfor et forprosjekt som kan avklare om dette er et mulig avlastningsområde for Grønbakken og Viewpoint Snøhetta. Forprosjektet må avklare grunneiertylletelser, avkjøringstilletelser og gi en sårbarhetsvurdering av nærområdet.

I forslaget til styrebudsjett har forvalterne lagt inn midler til en studietur. Tema, omfang og tidspunkt drøftes i møtet.

Forvalterne mener vi har satt opp et realistisk forslag til innmelding ut fra kapasitet og hva vi kan vente å få i tilskudd. Styret bes om å gi sin tilslutning til oppsettene i vedlegg 1 og 2. Videre til å gi fullmakt til leder og forvaltere å justere og prioritere listene før endelig søknad sendes.

Tildeling skjer i februar/mars.

Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).	Merknad	Ansvarlig i SNO-L
Verneområde/Tilrettelegging						
Informasjonspunkt	1	Oppsetting, vedlikehold, kontroll (hærværk, slitasje)	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Bistand infopkt	Bistand EresfjordVistdal, plakatoopheng Sunndal, Sunndalsporten (med Trollheimen), oppheng Sandgrovbotn?
Informasjonsopplegg	1	Presentere, diskutere	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Deltakelse styremøter, eksterne møter	
Moskusstien	1	klopplegging våte partier	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Tverrsstien, Grønbakken, oppfølginggjennomførte tiltak, stivedlikehold opp fra Kongsvols	
Verneområde/Skjøtsel						
Fremmede arter	1	Search & destroy	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Buskfuru, blåleddved	oppfølging Kongsvollområdet, etablering av bevaringsmål i flere områder
Hoem		skjøtseloppfølging	Skjøtelsplan	Verneområdelogg		
Løveskilt, underskilt	2	Skifte ut, plassere ut der de mangler	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	alle verneområder	
Kvisting Reinheim	3	Sette ut og ta inn kvisting	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Reinheim til påske - om forholdene tillater.	
Verneområde/Bevaringsmål						
Ferdsestelling	1	Sette ut, drifte tellere i sommersesongen	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Fortsette våre serier. Kongsvoll - en på hver sti; Grønbakken; stien til Viewpoint Snøhetta	Legge inn i bestilling med kr 1 i kostnad
Naturovervåking	1	Følge opp villrein, registrere ferdelskonflikter	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Særskilt kalvingsområder for villrein	
Verneområde/Tilsyn og kontroll						
Motorferdsel	1	Kontrollere tillatelser og oppfølging vilkår	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Generelt i alle verneområder	Snøfjelltjønnevegen, Knutshø, Torbudalen (skuter), elsykkel
Organisert ferdsel	1	Kontrollere tillatelser og oppfølging vilkår	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Nye, endrete tillatelser til organisert ferdsel kan kreve et annet tilsyns- og kontrollregime	
Etterlevelseskontroll tiltak	1	Kontrollere tillatelser og oppfølging vilkår	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Alle verneområder Forvaltere: Lag liste!	BS: behov og oppdrag i Naturoppdrag
Kontroll Snøheimvegen	1	Kontrollere tillatelser og oppfølging vilkår	Forvaltningsplan	Verneområdelogg		eget oppdrag, se annen motorferdsel
Tilsyn ferdsel, org og uorg.	1	Kontrollere tillatelser og oppfølging vilkår	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Alle verneområder	
Nyvarding/diverse muringer/teltringer, etc uten tillatelse	1	Fjerne om aktuelt	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Svånålegret, Einøvlingen, Ynsjotten, Kaldvellsjøen/Salen, Snøheim/Stroplsjødalen,	

Arkivsaksnummer: 2024/12977-3

Saksbehandler: Bernhard Svendsgard

Dato: 27.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	23/2024	06.12.2024

Drivdalen Kongsvoll Hjerkin LVO – sikringstiltak E6 - Statens vegvesen

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Statens vegvesen dispensasjon til å sette opp fanggjerder og fjellbolter, stein- og is-sprangnett, etablering av en natursteinsmur og rensk av stein over et større område iht til kartet som er vist under saksopplysninger.

Følgende vilkår gjelder:

- Motorisert ferdsel skal holdes innenfor det område som fysisk berøres av tiltaket.
- Tiltakshaver må påse at planen i søknaden blir fulgt og at gjennomførende entreprenør overholder vilkårene her og ikke gjør inngrep utenfor angitt område.
- Det må sikres at fotgjengertrafikk langs Kongevegen og Pilegrimsleden kan foregå gjennom anleggsperioden.

Vedtaket er gjort etter naturmangfoldloven § 48.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Søknad om tiltak - Fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune oppdatert versjon.pdf

Saksopplysninger

Statens vegvesen har gjennomført naturfarekartlegging langs E6 i Drivdalen, deriblant strekninger innenfor Hjerkind/Kongsvoll/Drivdalen landskapsvernområder.

Med bakgrunn i denne kartleggingen søker de om flere ulike rassikringstiltak (søknaden er vedlagt i sin helhet).

Arbeidet som skal utføres er montering av fanggjerder og fjellbolter, stein- og is-sprangnett, etablering av en natursteinsmur og rensk av stein over et større område. I tillegg vil det foregå grøfterrensk av eksisterende grøfter.

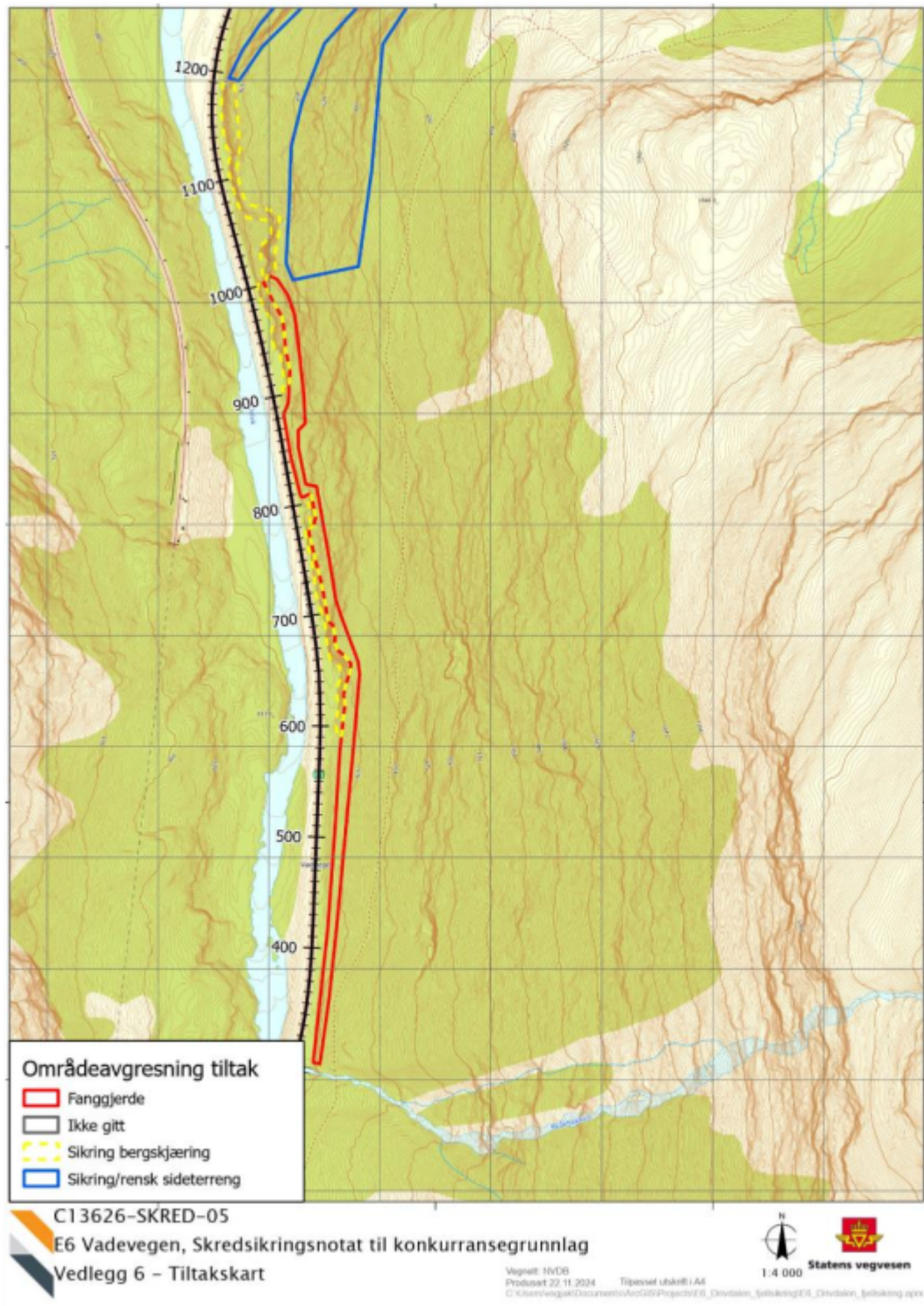

Figur 1: Oversiktskart over området. Kilde: kart.finn.no

Figur 2: Mer detaljert kart over tiltaksområdet. Kilde: kart.finn.no/Statens vegvesen

Beskrivelse av tiltaket

Figur 13: Oversiktsbilde som viser tiltakets avgrensning. Blå markering viser området hvor det er behov for sikring og rensk av løse steiner og blokker, rød viser planlagte fanggjærder, og gul viser sikring og rensk av eksisterende bergskjæring. I tillegg er det planlagt en ca 120 meter lang natursteinsmur i søndre del av kartutsnittet, mellom rød markering og E6.

Det er tidligere gitt tillatelse til bygging av fangvoll sør for det omsøkte området. Denne fangvollen framstår godt tilpasset omgivelsene og arbeidet med vollen var også underlagt vilkår gitt av nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

Formålet med vern av landskapsvernområdet er å bevare til forsknings-, undervisnings- og rekreasjonsformål natur- og kulturlandskapet, plantelivet og det kulturhistoriske miljø omkring Vårstigen og Kongsvold fjellstue.

Forskriftens pkt. 6 sier at «*Motorisert trafikk til lands og til vanns og landing med fly er forbudt unntatt i ambulanse-, sikrings- og politiøyemed.*».

Forskriftens pkt. 7 sier at «*Disse bestemmelser er ikke til hinder for trafikk med jernbane og på riksveien (E6) eller arbeider som er nødvendige i forbindelse med drift, vedlikehold og tiltak i tilknytning til disse anlegg.*

Planer om nye anlegg og utvidelser, herunder grustak og rasteplasser skal forelegges Direktoratet for statens skoger [i dagens språk og med dagens forvaltningsmyndighet: Må søkes om hos nasjonalparkstyret].».

Forvaltningsplan

Kapittel 6.9 omhandler storsamfunnets infrastruktur og i retningslinjenes pkt. b) heter det: «*Ved opprusting / nyanlegg skal stilles strenge krav til ivaretagelse av verneformålet. Behandling etter NML § 48. Om nye inngrep skal kunne tillates, må det foreligge svært tungtveiende samfunnsinteresser av nasjonal verdi. Om inngrep tillates, må man velge de tekniske løsninger som gir minst skade på verneformålet, også om dette gir merutgifter i forhold til andre løsninger.*»

Vurdering

Forskriftens formulering i pkt. 7 om drift og vedlikehold i tilknytning til vei og jernbane gjelder eksisterende anlegg. Nye faste innretninger kommer ikke inn under dette. Tilsvarende kommer da ikke motorferdsel i samband med nye tiltak inn under unntakene i pkt. 6.

Vegvesenet vurderer tiltaket som nødvendig for å ivareta tilfredsstillende sikkerhet på E6. Forvalter vurderer at tiltaket oppfyller kriteriet for samfunnssikkerhet i NML § 48 2. ledd. Tiltaket gjelder sikring av hovedveien mellom det sønnenfjelske og nordenfjelske Norge. Derved blir ikke kravene til ivaretagelse av verneverdiene i § 48 1. ledd absolutte. Planen ivaretar hensyn i 1. ledd så langt det er mulig.

Ut fra det som er kjent om truede og sårbare arter, vil ikke tiltaket ha negative effekter.

Både Kongevegen og Pilegrimsleden kommer inn under verneformålet og ser ut til å være ivaretatt. Det er viktig at trafikk langs disse kan foregå gjennom anleggsperioden.

Tiltaket kan måtte forutsette motorisert ferdsel i terrenget med anleggsmaskiner. Dette fanges ikke opp av forskriftens § 6 og må følgelig også ha dispensasjon etter NML § 48.

Vurderingene over dekker også opp naturmangfoldloven §§ 8-12.

Forvalter mener ut fra dette at søknaden kan imøtekommes.

Statens vegvesen

OPPDAL KOMMUNE

Postboks 1

7341 OPPDAL

Behandlerenhet:
Drift og vedlikehold

Saksbehandler/telefon:
Siri Helgemo / 97533961

Vår referanse:
24/206339-13

Deres referanse:

Vår dato:
26.11.2024

Søknad om tiltak - Fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune

Jf. plan- og bygningsloven (PBL) § 21-2, jf. § 20-3 jf. byggesaksforskriften § 4-3 a annet punktum.

Tiltakshaver Statens vegvesen søker med dette om tillatelse til fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune.

Bakgrunn

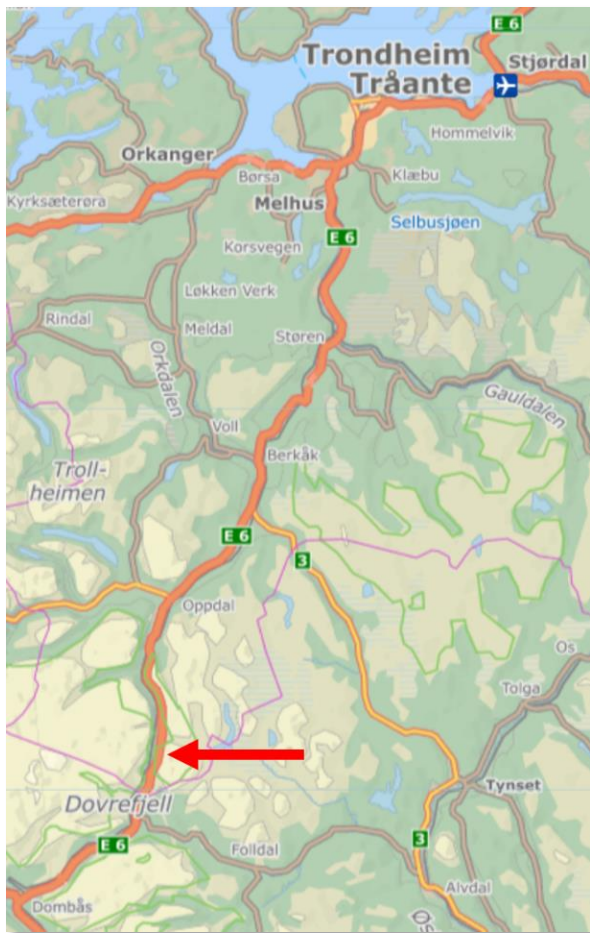
Drivdalen har vært en viktig ferdselsåre gjennom flere hundre år. Vårstigen er en kjent historisk vegrute gjennom dalen. Mange ferder over Vårstigen har blitt beskrevet som farlige og halsbrekkende. A.O. Vinje skriver dette om Vårstigen i Ferdaminne frå 1860: (...) *det var den galnaste og styggaste ålmannveg eg enno hev fari på. Det er reint utrueleg at folk kunde koma fram køyrande der (...).*

Postadresse
Statens vegvesen
Drift og vedlikehold
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Sorgenfriveien 11
7031 TRONDHEIM

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Fakturamottak DFØ
Postboks 4710 Torgarden
7468 Trondheim

Figur 1: Oversiktskart over området. Kilde: kart.finn.no

Figur 2: Mer detaljert kart over tiltaksområdet. Kilde: kart.finn.no/ Statens vegvesen

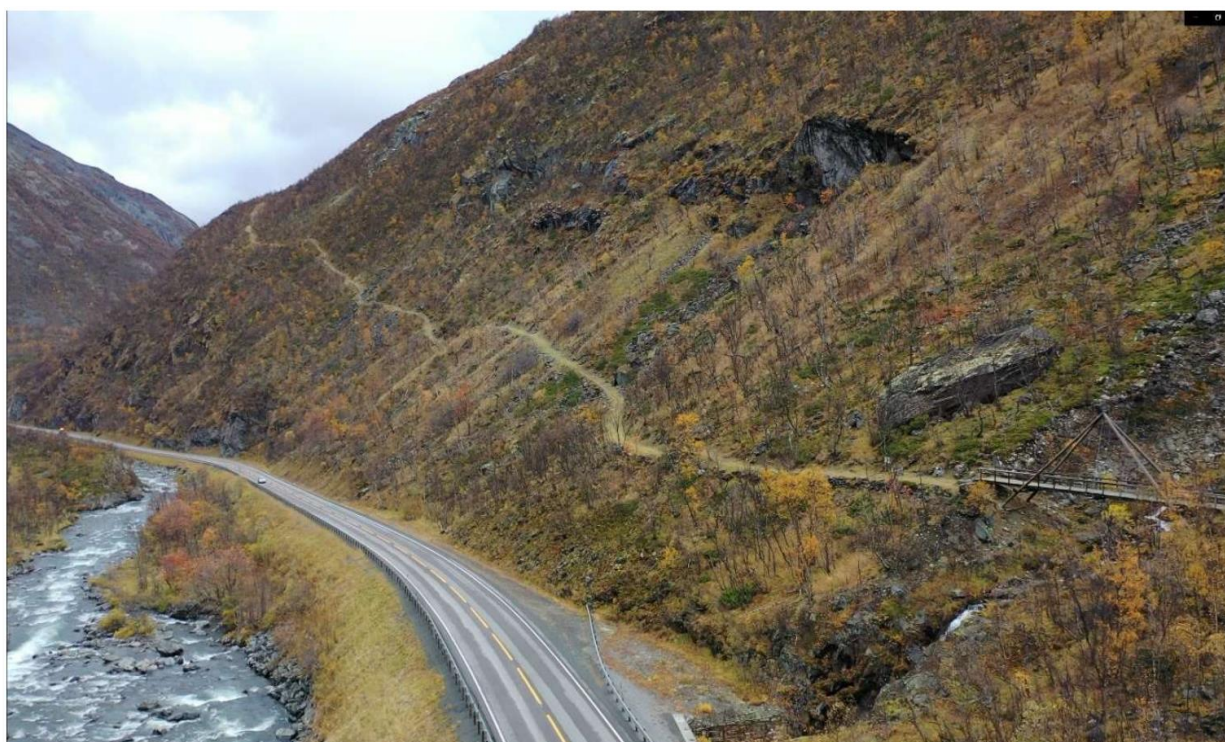
E6 gjennom Drivdalen er skredutsatt, og i 2022 gjennomførte Statens vegvesen en naturfarevurdering av strekningen (rapport C15790-SKRED-03:2022). Gjennom kartlegging og analyser er det forsøkt å finne ut hvilke tiltak som kan gi størst effekt for å øke sikkerheten mot naturfarer. Med naturfarer menes her steinsprang og steinskred, isnedfall, flom- og jordskred, snøskred og erosjon fra elva Driva.

Store deler av den ca. 17 km lange Drivdalen kan være utsatt for naturfarer. Det er noen få områder som utpreger seg med høyere risiko, men generelt kan skredrelaterte hendelser skje flere steder på strekningen.

Naturfarevurderingen viser at det er steinsprang som utgjør den største faren mot E6, og registreringer viser at mange av skredhendelsene har løснеområde nært E6.

Figur 3: Tidligere skred over rasteplassen Vårstigen i Drivdalen. Foto: Statens vegvesen

Figur 4: Tiltaksområde sett fra sør, som viser E6, Skåkbekken foran til høyre, Vårstigen og terrenghelning på strekningen. Skilt for forevarsel skred er satt opp sør for bildeutsnittet. Foto: Statens vegvesen

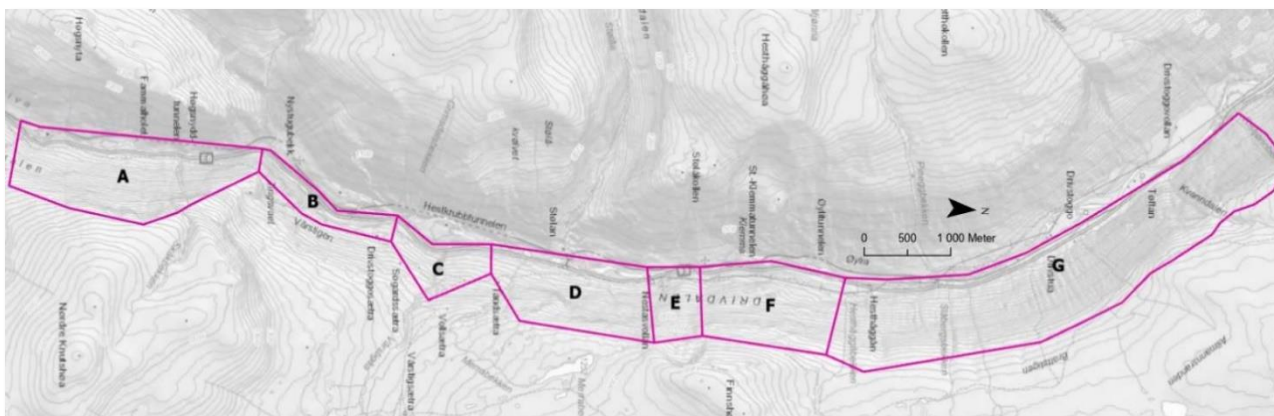

Figur 5: Eksempel på løse steiner. Bilde fra oversiden av Vårstigen ca midt i tiltaksområdet. Foto: Statens vegvesen

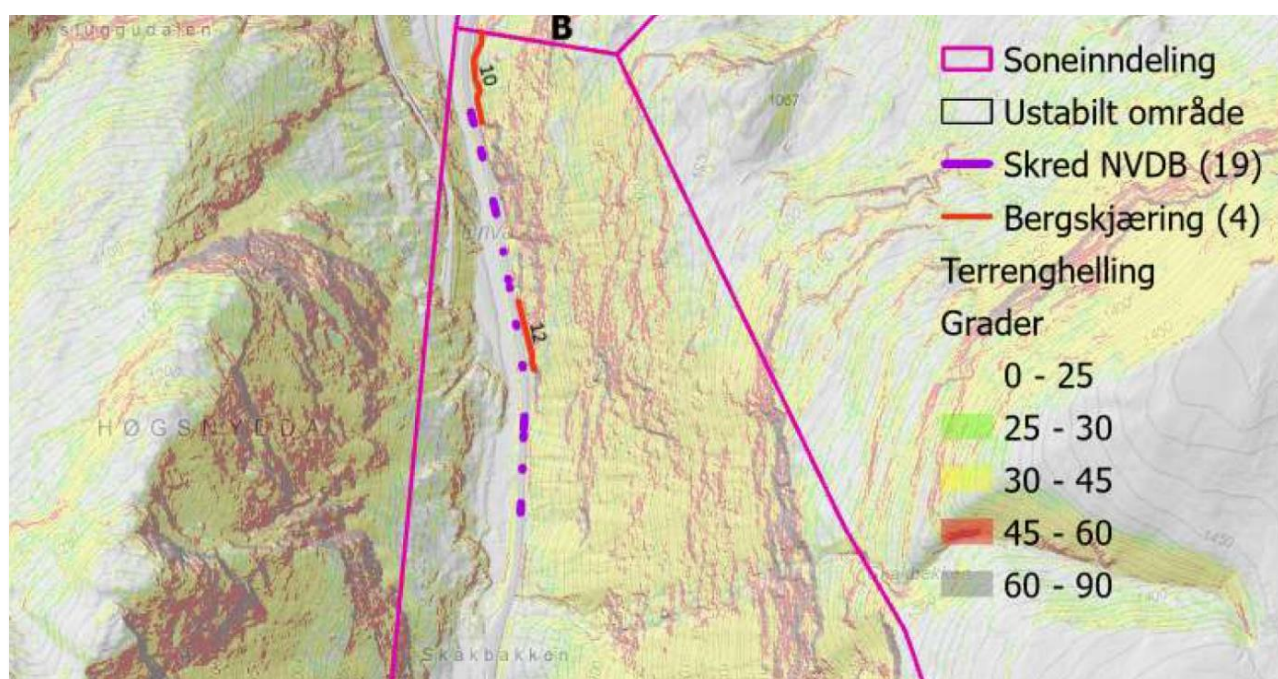

Figur 6: Eksempel på løse steiner, fra Vårstigen og E6 ca midt i tiltaksområdet. Foto: Statens vegvesen

Med bakgrunn i naturfarekartleggingen, planlegges det i 2025 fjellsikring over en lengde på ca 1 km langs E6 mellom Skåkbekken og Trollkjerka, gjeldende deler av sone A i kartet nedenfor. Sikringen planlegges i hovedsak som fanggjerder og fjellrensk. Det vil i tillegg bli etablert sikring av løse fjellparti med bolter og stein-/is-sprangnett. Se nærmere beskrivelse av tiltak lenger ned i søknaden.

Figur 7: Oversikt over inndelte soner i rapport C15790-SKRED-03:2022 Naturfarevurdering av E6 Drivdalen, Statens vegvesen. Oppdal mot høyre.

Figur 8: Tiltaksområdet med tilhørende naturfaredata, hentet fra Naturfarevurderingen. Tall ved «Bergskjæring» angir største høyde av bergskjæring. Lilla markering viser tidligere registrerte skred i området. Skåkbekken skimtes sør i kartutsnittet.

Som figur 8 viser, er nordlige del av sone A spesielt utsatt for skred (steinsprang). Steinsprangene har i hovedsak bestått av enkeltsteiner. Steinsprang-simuleringen vist i figur 9 antyder at energien av slike steinsprang ligger mellom 1000 og 2000 kJ. Som figuren viser, har hele tiltaksområdet potensiale for steinsprang, og er foreslått sikret med fanggjerde.

Snøskredfaren i sone A er liten, og det er ingen steder hvor store skred gjentar seg. Det anbefales derfor ikke skredsikringstiltak mot snøskred i sone A.

Dagens situasjon og skredhistorikk

Tiltaksområdet ligger langs E6 i Drivdalen sør i Trøndelag. Trafikkmengden (ÅDT) på stedet er 2146/22% lange kjøretøy (2023). Fartsgrense på E6 er 80 km/t.

Vegen har midtlinje langs hele strekningen, kurvaturen er stort sett god, men med enkelte krappe kurver. Ved stengt veg, er omkjøring via rv. 3 gjennom Østerdalen eller via Åndsnes og Sundalsøra.

Kun mindre skredsikringstiltak finnes fra før på strekningen, som små voller, bergbolter og isnett på eksisterende bergskjæringer.

Skredhendelsene innenfor tiltaksområdet er vist i figur 10, de fleste av disse gjelder steinsprang som løsner i fjell-/ dalside.

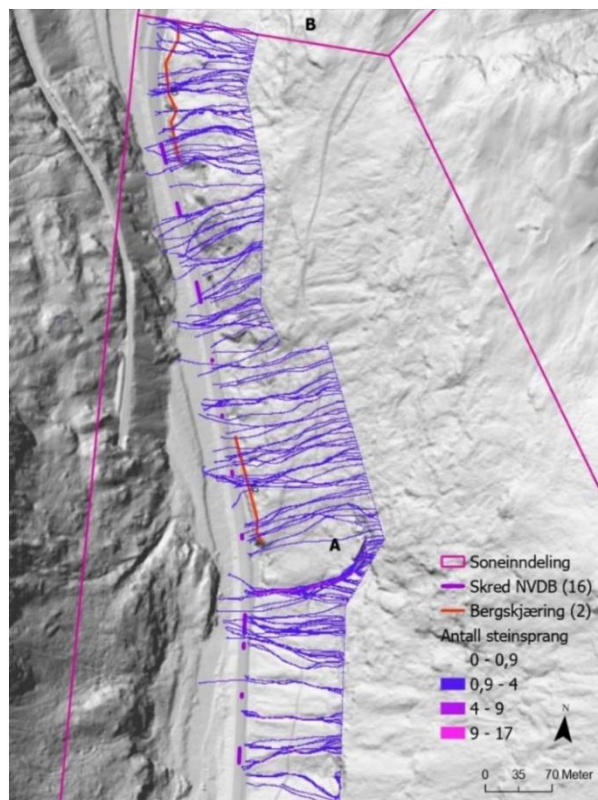
Figur 11 på neste side viser hvilke år registrerte skred har gått. Figuren viser en tydelig økende trend for registrerte skred, men også år helt uten registreringer.

Steinsprang

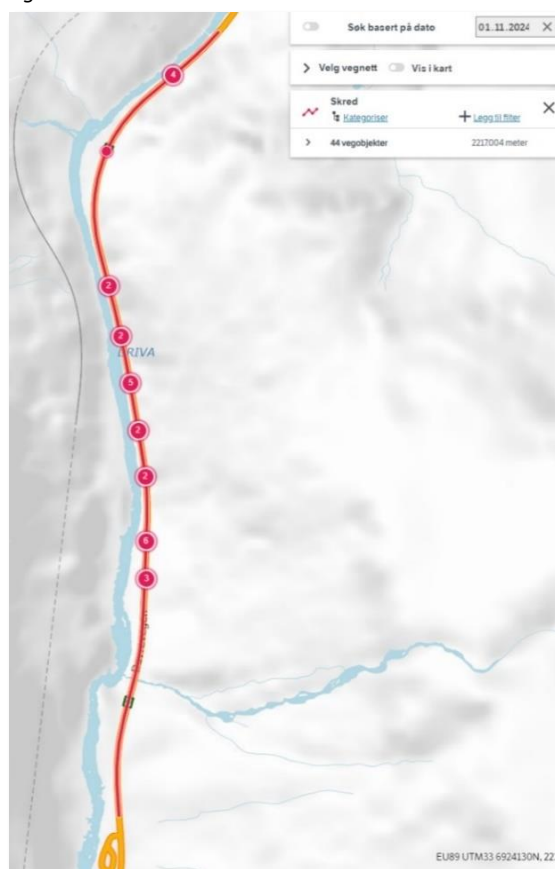
En opptil 600 m høy fjellside øst for vegen har bratte partier som danner steinsprang. Løsneområdene er for det meste høyt over vegen, men i nordlige del er det løsneområder også helt nede ved vegen. Der brattheten i terrenget avtar mot dalbunnen, stopper de fleste steinsprangene før de når vegen.

Turvegen Vårstigen går i området og har ført til ekstra ustabile masser som følge av utfylling ved turvegen. Registrerte steinsprang i dette området har i hovedsak bestått av enkeltsteiner.

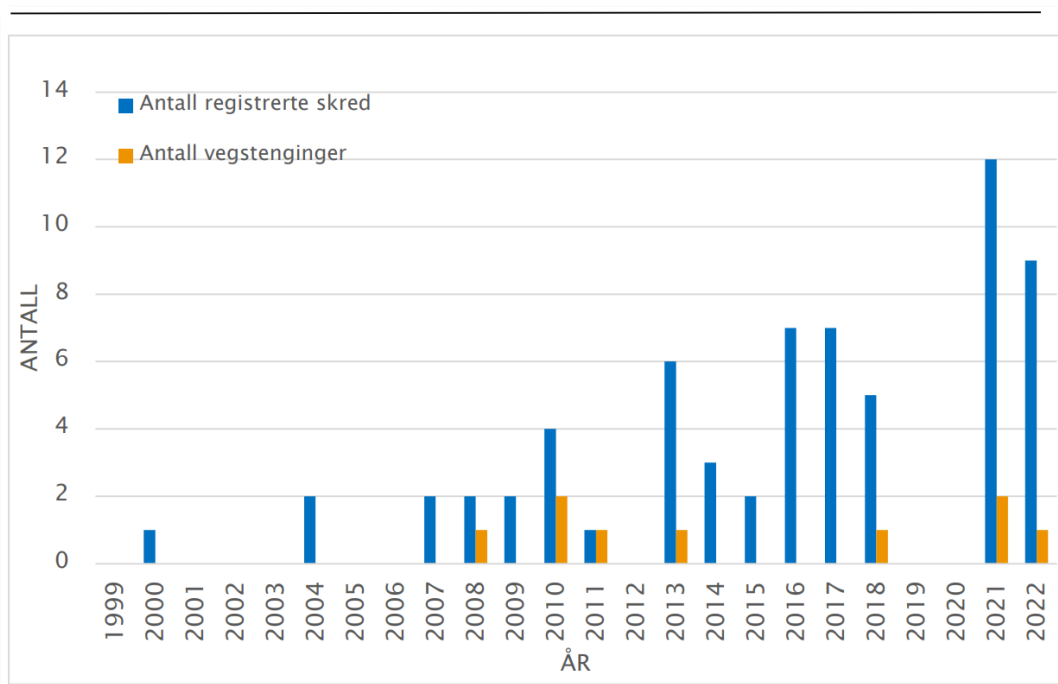
I oktober 2021 gikk det et stort steinsprang ovenfor Vårstigen rasteplass. Løsneområdet for steinspranget er et fjellparti som er i sakte bevegelse, målt med radar fra satellitt. Her forventes det nye steinsprang i fremtiden. Det ble i 2023 etablert en fangvoll på østsiden av E6 på samme sted.

Figur 9: Steinsprangsimulering med løsneområde langs en linje oppe i typisk løsneområde. Kilde: Naturfarevurdering Statens vegvesen

Figur 10: Oversikt over registrerte skredhendelser på strekningen. Kilde: <https://vegkart.atlas.vegvesen.no>

Figur 11: Oversikt over registrerte skred (Elrapp, R11) og vegstenginger (Vegloggen) langs E6 i Drivdalen, vist over tid.

Snøskred

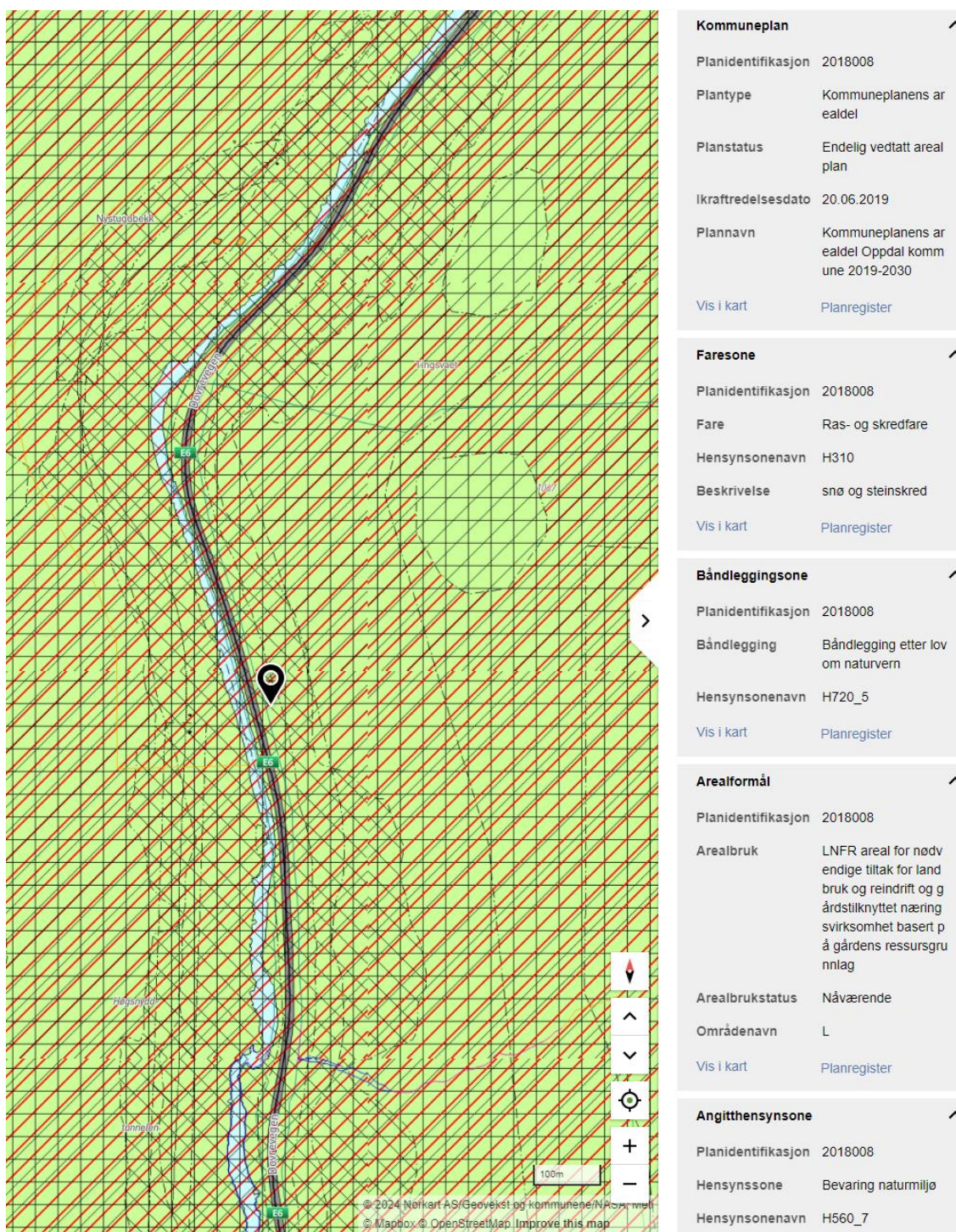
Tre snøskred er registrert på veg i sone A. Skredene hadde kun utløp i ett av kjørefeltene og var såpass små at de ikke kunne føre en bil ut av vegbanen. Skredene var likevel så store at en bil ville satt seg fast. Snøskred kan løses ut mange steder på strekningen, da de mange mindre søkkene i fjellsiden kan samle snø ved vindtransport. Søkkene er små slik at det normalt ikke kan gå store skred i området. Sammen med at det er begrensede snømengder, er det ingen områder som skiller seg ut som typiske snøskredpunkter.

Planstatus

Kartutsnittet under er hentet fra kommuneplanens arealdel for Oppdal kommune, som er gjeldende plan for strekningen. Arealdelen har planID: 2018008 med ikrafttredelsesdato 20.06.2019.

Som utsnittet viser, vil planlagte tiltak berøre følgende arealformål og hensynssoner:

- Faresone: Ras- og skredfare, H310, snø- og steinskred
- Båndleggingsone: Båndlegging etter lov om naturvern, H720_5
- Arealformål: Nåværende Fjernvei og LNFR-areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag
- Støysone: Rød sone iht. T-1442/2021, H210
- Angitt hensynsone: Bevaring naturmiljø, H560_7.

Figur 12: Utsnitt fra kommuneplanens arealdel for tiltaksområdet, PlanID 2018008.

Det er i kommuneplanens arealdel gitt følgende beskrivelse og bestemmelser til berørte arealformål og hensynsoner:

Faresone: Ras- og skredfare, H310, snø- og steinskred

3.1 Faresoner

3.1.1 Ras og skredfare

(pbl § 11-8 a)

For områder vist som faresone ras eller skred kreves det ved søknad om tiltak og før forslag til reguleringsplan kan sendes på høring, dokumentasjon på at plan- og bygningsloven § 28-1 er oppfylt.

Det gjøres oppmerksom på at både faresonekartlegginger og aktsomhetskartlegginger er lagt inn som faresoner i plankartet.

4.6.3 Faresoner

H310_1-H310_492 Ras og skredfare

Faresone for ras og skred er vist i plankartet;

- Aktsomhetsområder med påskrift H310. Dette er områder som er lagt inn i samsvar med NGIs aktsomhetskart for snø og steinsprang samt NVEs aktsomhetskart for jord og flomskred.

Båndleggingsone: Båndlegging etter lov om naturvern, H720_5

Båndlaagte områder

(pbl § 11-8 d)

Båndlegging etter lov om naturmangfold

H720_1-12

Områder vernet etter lov om naturmangfold har egne forskrifter.

Forvaltningsmyndigheten for verneområdene på Dovrefjell og i Trollheimen er lagt til hhv. Dovrefjell nasjonalparkstyre og verneområdestyret for Trollheimen.

Ved behov for tillatelse til tiltak eller aktivitet som reguleres av respektive særlover, må det også søkes om dispensasjon fra verneforskriftene eller naturmangfoldloven. Kommunen er

forvaltningsmyndighet i forhold til særlovene, og søknader sendes til kommunen som oversender søknader for behandling/uttalelse hos vernemyndighet.

Statens vegvesen har vært i kontakt med Dovrefjell nasjonalparkstyre. Søknaden vil bli sendt til dem for uttalelse samtidig med den sendes til Oppdal kommune for byggesaksbehandling.

Arealformål: Nåværende Vei og LNFR-areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag.

4.2 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

4.2.1 Veg

Det er lagt inn arealformål langs vegtraséene E6 og RV70, med 6 meter på hver side av midtlinje veg (FKB data V-base). Dette pga at det i forrige arealplankart varierer sterkt hvordan vegtraséene var digitalisert inn i kartet. Der det ikke har vært formål veg tidligere, eller der vegen har vært plassert ukorrekt tidligere, ligger vegtraseen inn som fremtidig formål.

Støysone: Rød sone iht. T-1442/2021, H210

Angitt hensynsone: Bevaring naturmiljø, H560_7.

H560_7

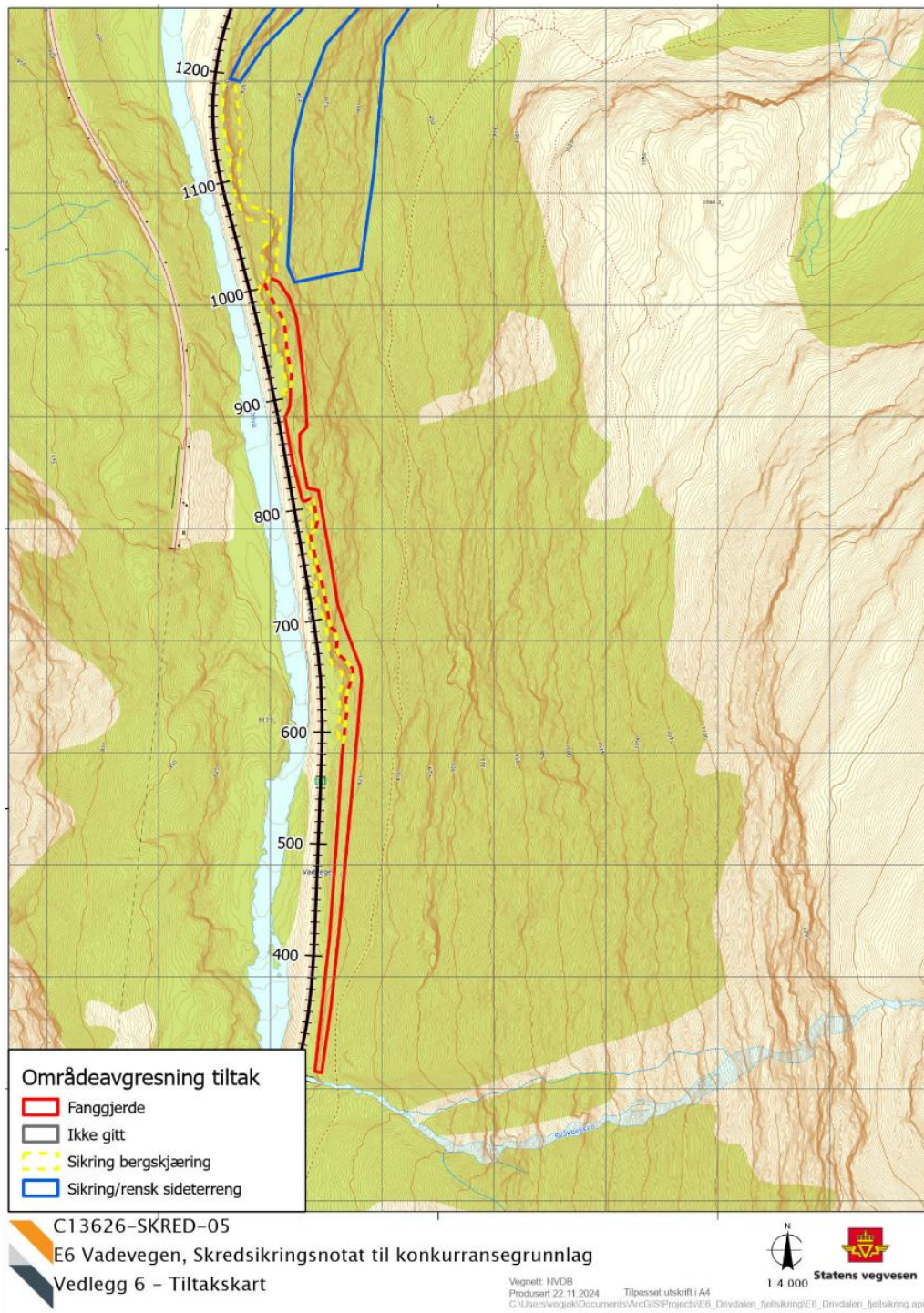
Hensynssonen omfatter øvre deler av Driva fra Drivstua gård til kommunegrensa til Dovre kommune. Denne hensynssonen omfatter det som er sone 3 i Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag(se nærmere beskrivelse i kap 4.5.4 verna vassdrag).

Hensynsonen gjelder Drivavassdraget, og tiltaket vil ikke komme i berøring med dette.

Sikring og fjerning av fjellblokker og steiner som potensielt kan løsne og falle ned på E6, vil ikke endre dagens arealformål. Arealformålene vil fortsatt være LNFR og Vei. Dette gjelder også etablering av fanggjerdene som vil stå i overgangen mellom det som i arealdelen er avsatt til Vei og LNFR.

Hensynssonene vil være de samme også etter at skredsikringen er gjennomført.

Beskrivelse av tiltaket

Figur 13: Oversiktsbilde som viser tiltakets avgrensning. Blå markering viser området hvor det er behov for sikring og rensk av løse steiner og blokker, rød viser planlagte fanggjerdjer, og gul viser sikring og rensk av eksisterende bergskjæring. I tillegg er det planlagt en ca 120 meter lang natursteinsmur i søndre del av kartutsnittet, mellom rød markering og E6.

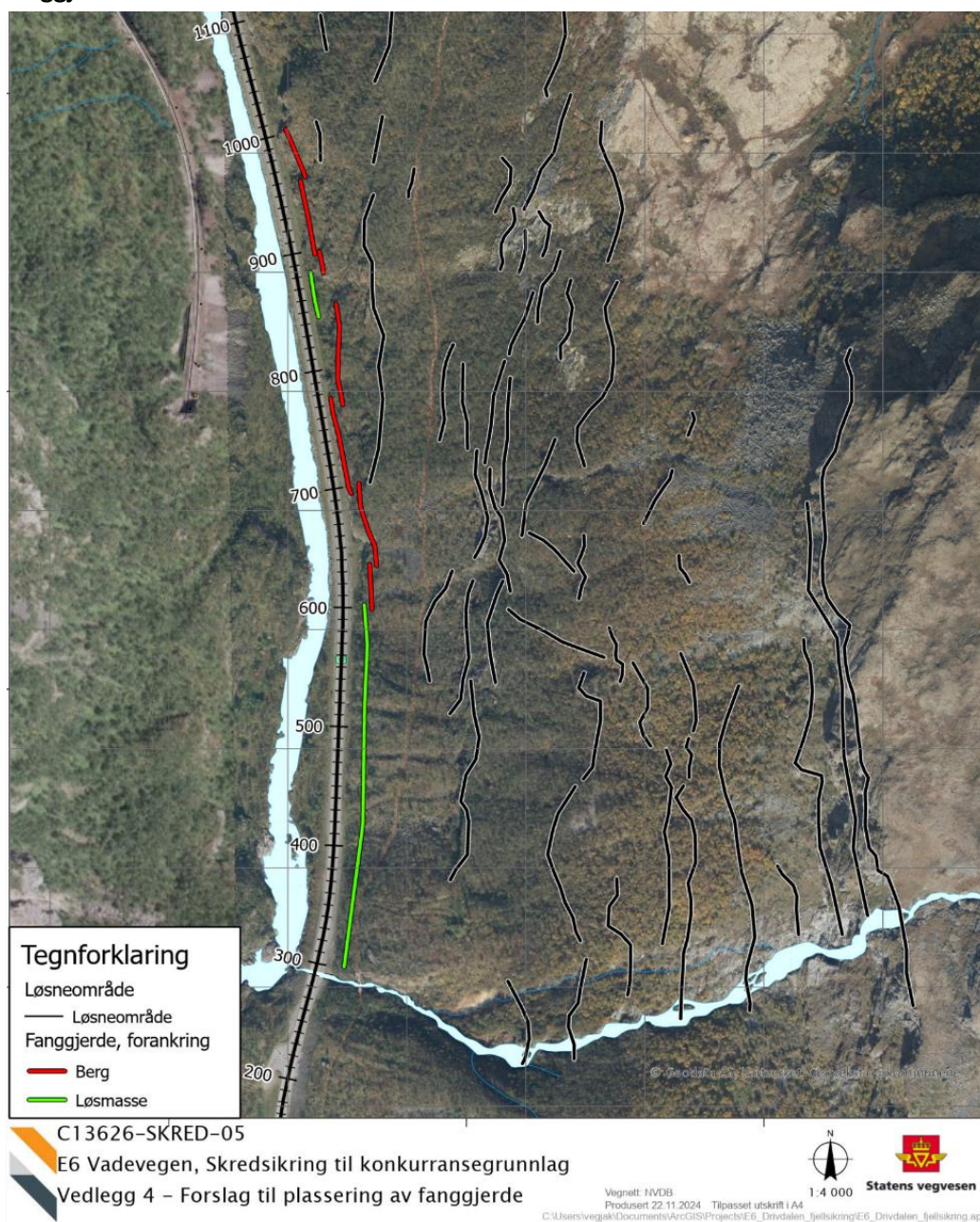
Tiltaket som er planlagt går fra vegreferanse EV6 K S59D1 ca m300 – ca m1300.

Planen er anleggsstart våren 2025 og med en antatt byggetid på 20 uker.

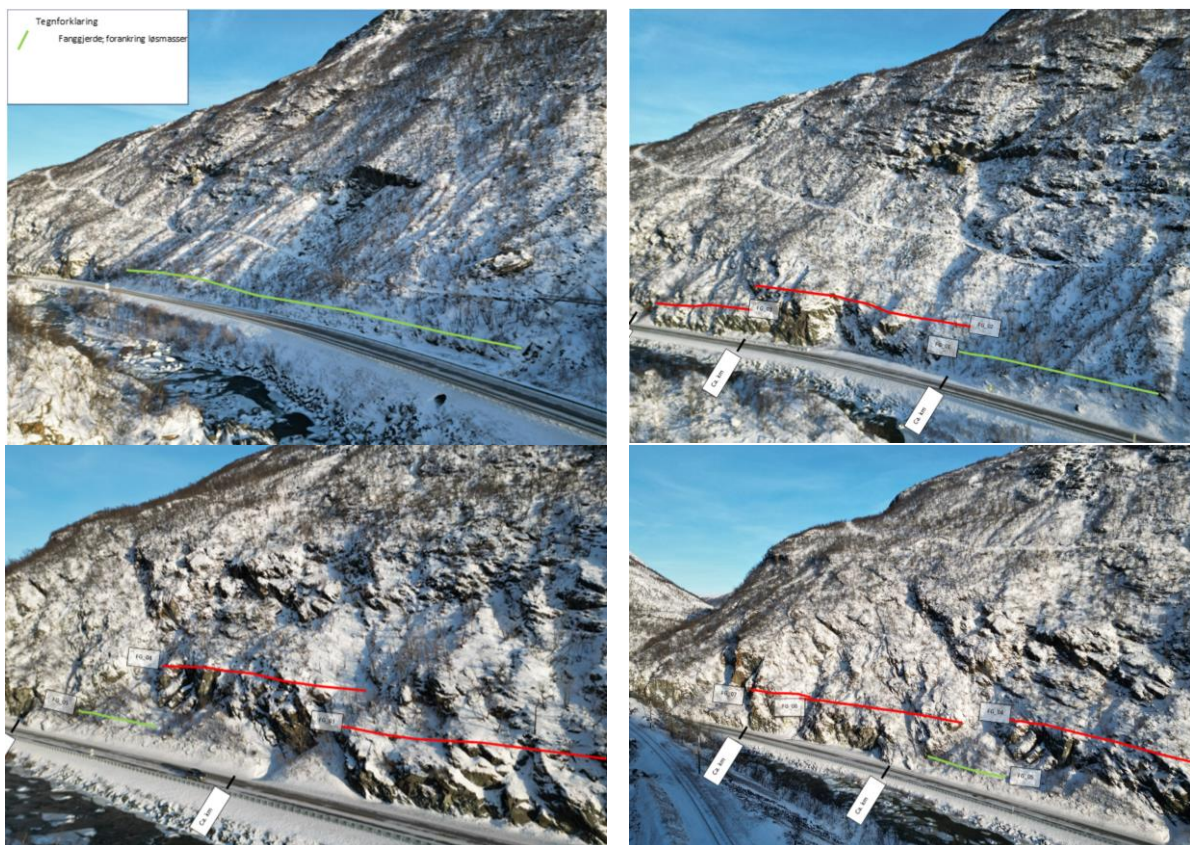
Arbeidet som skal utføres, er montering av fanggjerdar og fjellbolter, stein- og is-sprangnett, etablering av en natursteinmur og rensk av stein over et større område. I tillegg vil det foregå grøfterrensk av eksisterende grøfter.

Skredregistreringene på strekningen kommer i hovedsak fra steinsprang. Tiltakene gjelder derfor sikring som reduserer hyppigheten av steinsprang på veg. Prioriteringen er gjort ut fra hvilke tiltak som vi vurderer vil gi mest kostnadseffektiv risikoreduksjon. Reduksjon av risiko knyttet til steinsprangfare fra bergskjæring og terrenget like ovenfor gir størst effekt. Fanggjerdar er foreslått som sikringstiltak. Eksisterende grøfter vil bli rensket og forsøkt utvidet slik at sannsynligheten for at stein treffer vegen blir lavere.

Fanggjerdar

Figur 14: Kartet viser løsneområdene for mulig skred og steinsprang merket med svarte streker, og planlagte fanggjerdar som forankres i berg (rød strek) og løsmasse (grønn strek).

Figur 15: Bilder med planlagte fanggjerd som forankres i berg (rød strek) og løsmasse (grønn strek).

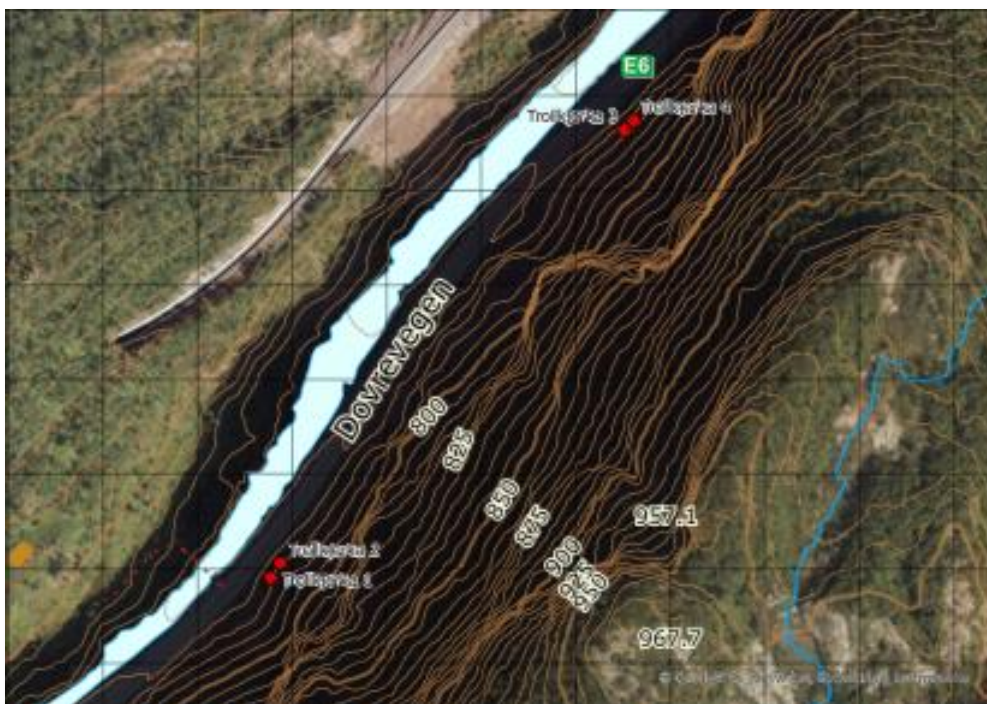
Før entreprenøren starter arbeidet med fanggjerdene, må de gå over deler av arbeidsområdet med tau-lag for å tilse at arbeidsområdet er tilstrekkelig sikkert for videre arbeid. De vil da sikre eller fjerne enkeltsteiner eller –blokker som kan utgjøre fare for arbeiderene. Dette arbeidet vil utføres på en så skånsom måte som mulig, og festemateriell vil bli fjernet før anlegget avsluttes.

Det er planlagt ca. 700 meter fanggjerd langs østsiden av E6, omfanget kan måtte utvides inntil 100 meter nordover. Fanggjerdene etableres med minst 3 meter overlapp og med opphold enkelte steder. Fanggjerd løftes inn fra vegen (se eksempelbilder i figur 19 og 20), forankres i bunn og med barduner i bakkant og på sidene, som prinsippkissene nedenfor viser. Gjerdene etableres i inntil 5 meters høyde og 5 meters dybde fra gjerd til bardunfeste. Innboring av forankringer vil foregå delvis fra veg og fra tau. Trær vil måtte fjernes der fanggjerdet forankres, men det tilstrebes å skape minst mulig avtrykk i eksisterende terreng.

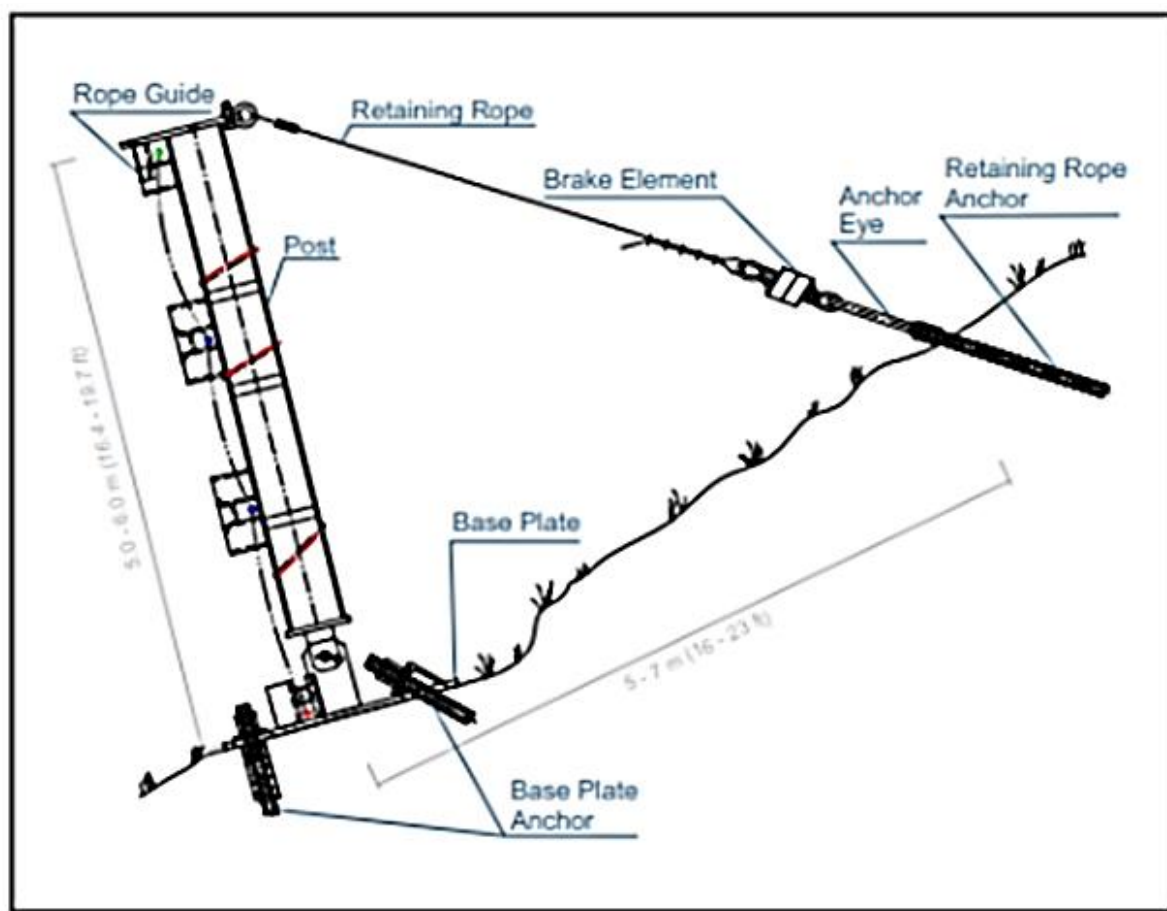
Utstrekning og høyde er satt etter datasimulering av skred, og en manuell vurdering ut fra skred som er registrert i Nasjonal vegdatabank (NVDB). Endelig plassering bestemmes når entreprenør er på stedet, men plassering blir innenfor den røde rammen i figur 13. Rammen er 10 meter bred, og det er en fleksibilitet entreprenøren er nødt til å ha. Nøyaktig plassering er først mulig å fastsette når fanggjerd-produzent har prosjektert gjerdet, de må vurdere terreng og forkastninger for å få best mulig utnyttelse og styrke i gjerdet.

For å dimensjonere forankringsstagene må det først bores prøveforankringer i terrenget med maskin fra veg, som deretter prøvetrekkes. Dette skal gjøres innenfor området hvor det planlegges arbeid i 2025, men det er også behov for å sette 4 løsmasseforankringer i sone B nord for Trollkjerka, for å dimensjonere fremtidige fanggjerd.

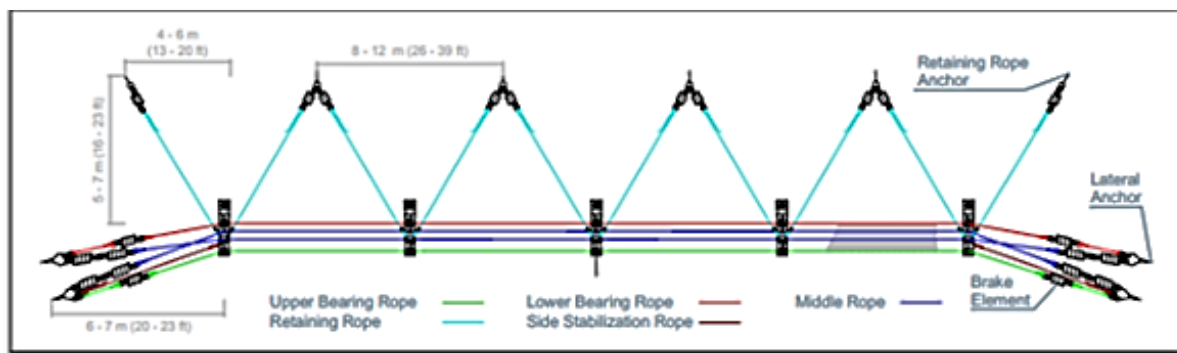
Styrken på fanggjerdene er 3000 kJ, og vil stoppe nær alle steinsprang i dette området.

Figur 16: Det er behov for å etablere 4 stk. løsmasseforankringer i sone B like nord for Trollkjerka. Dette for å kartlegge forankringslengde for eventuelle fremtidige tiltak. Kilde: Statens vegvesen

Figur 17: Prinsippskisse for fanggjerd sett fra siden. Kilde: Maccaferri

Figur 18: Prinsippskisse for fanggerde sett ovenfra. Kilde: Maccaferri

Figur 19: Eksempel på montering av fanggerde fra veg, fra Vegvesenets prosjekt E6 Langnesberga. Foto: Statens vegvesen

Figur 20: Eksempel på montering av fanggerde fra veg, fra Vegvesenets prosjekt E6 Langnesberga. Foto: Statens vegvesen

Figur 21: Eksempel på ferdigmontert fanggjerd, fra Vegvesenets prosjekt E6 Langnesberga. Foto: Statens vegvesen.

Fjellrensk og sikring av bergskjæringer

I eksisterende fjellskjæringer og fjellpartiet fra Trollkjerka og et stykke sørover, er det planlagt å fjerne løse steiner og stein-blokker ved maskinell rensk fra E6 og manuelt fra tau. Rensk fra tau gjennomføres ved at klatrelag borer inn bolter for å feste tau et stykke opp i fjellet, for deretter å rappellere ned til arbeidsområdet. Rensk fra tau foregår med spett. Etter at arbeid er ferdig, fjernes sikringsboltene.

I tillegg vil det bores inn bolter/stag for å sikre ustabile parti som ikke lar seg løsne. Det vil også monteres is-sprangnett i vegskjæringa nærmest Trollkjerka. Alle installasjoner vil utføres i stål.

Figur 22: Eksempel på fjerning av løse partier fra veg. Foto: Statens vegvesen.

Stein som sitter stødig og er forankret i terrenget berøres ikke. Det vil bli tilstrebet å kun fjerne steiner det er absolutt nødvendig å fjerne, det vil si steiner som ligger ustabil i terrenget. Stein som tas ut skal leveres på godkjente deponi.

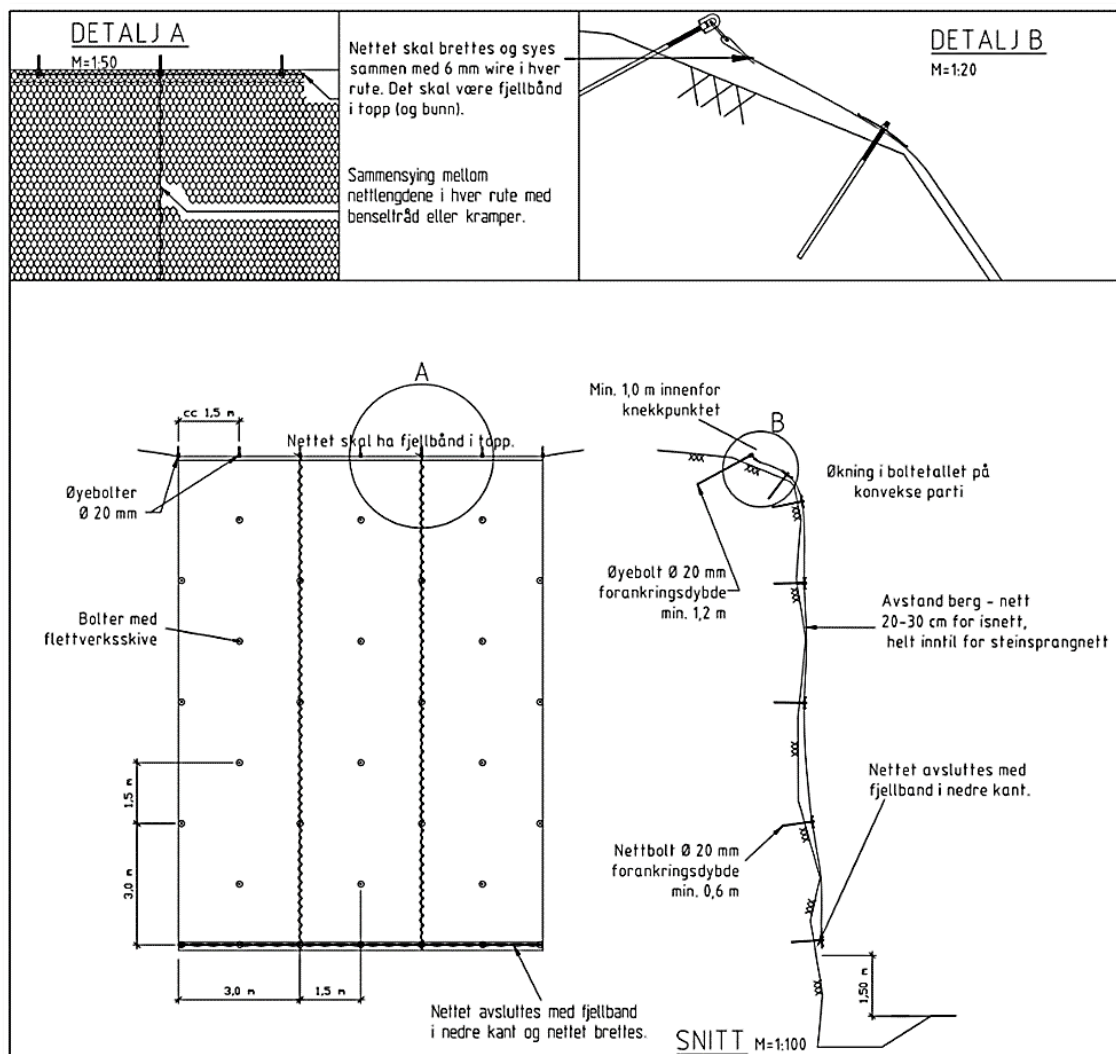

Figur 23: Eksempel på spettrensk fra tau. Foto: Statens vegvesen.

Figur 24: Eksempel på ferdig montert is-nett. Foto: Statens vegvesen

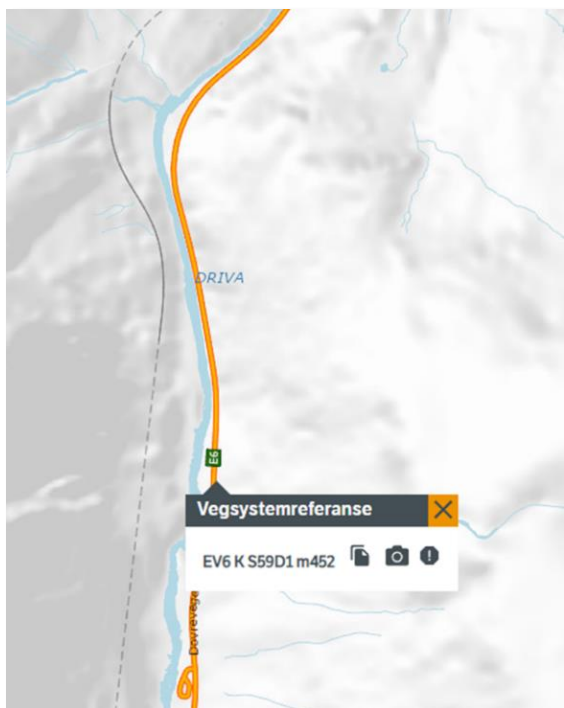
Steinsprangnettet er galvanisert og overflatebehandlet med PVC eller tilsvarende, og har en dimensjon på 80 x 100 x 2,7/ 3,7 mm, hvor 3,7 mm er totalt trådykkelse etter overflatebehandling. Ved montering av steinsprangnett som isnett, monteres nettet 20 – 30 cm fra bergoverflaten og med ekstra nettskiver på festebolter. Bolter, bånd og annet monteringsutstyr skal være varmegalvanisert.

Figur 25: Prinsippskisse for montering av is-nett. Kilde: Statens vegvesens håndbok N200 Vegbygging

Natursteinsmur

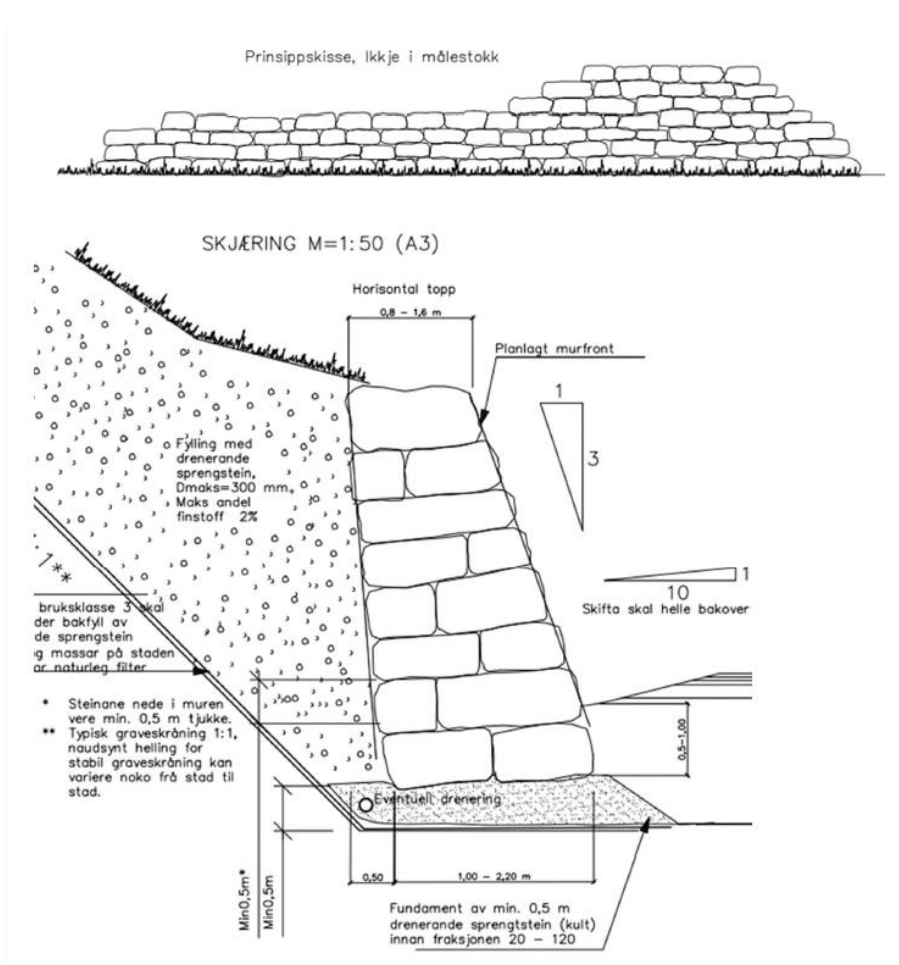
Grunnet skred/ nedsig av løsmasser fra løsmasseskjæring ved ca m450, er det behov for etablering av mur for å stabilisere skjæringa. Muren starter omtrent ved punktet i kartet til venstre, og avsluttes etter ca. 120 meter nordover. Muren er planlagt etablert av skiferstein fra området. Det er vurdert å bruke stedlig stein, men det vil forringe området da det er behov for betydelig mengde stein. Det vil bli brukt steinstørrelse som gir muren minst mulig dominerende visuelt uttrykk.

Alt arbeid vil foregå med gravemaskin fra vegen. Muren bygges gradvis opp i full høyde før neste seksjon påbegynnes. Muren etableres ca. 3 meter fra vegskulder og inntil ca. 3 meters høyde. Det kan bli behov for at eksisterende rekkverk i sør forlenges til nord for muren.

Det vektlegges å etablere muren slik at det ikke blir berøring av urørt terreng fra topp løsmasse-skjæring. Det skal tilføres drenerende løsmasser fra knust fjell utenfra i forbindelse med tiltaket, både for dreneringseffekt og stabilitet i muren. De anbrakte massene blir forblendet ved at eksisterende masse og vegetasjon legges tilbake for naturlig re-vegetering.

Figur 26: Plassering av natursteinsmur.
Kilde: <https://vegkart.atlas.vegvesen.no/>

Figur 27: Prinsippskisse for oppbygging av natursteinsmur. Kilde: Statens vegvesens håndbok V270 Tørrmuring med maskin

Figur 28: Bildet viser hvor muren omtrentlig vil starte, sett fra sør mot nord. Foto: Statens vegvesen

Figur 29: Bildet viser hvor muren omtrentlig vil slutte, sett fra nord mot sør. Foto: Statens vegvesen

Figur 30: Eksempel på hvordan en natursteinsmur kan bli seende ut. Foto: Statens vegvesen

Trafikkavvikling

Anleggsarbeidet planlegges startet opp når telen har gått, forhåpentligvis i mai 2025.

Ett kjørefelt må stenges i hele anleggsperioden. Det må under arbeidet med spettrensk og rensk av vegskjæringer påberegnes kortere perioder med helt stengt veg. Tidspunkt og varighet for stengt veg blir varslet i forkant.

Vurderinger

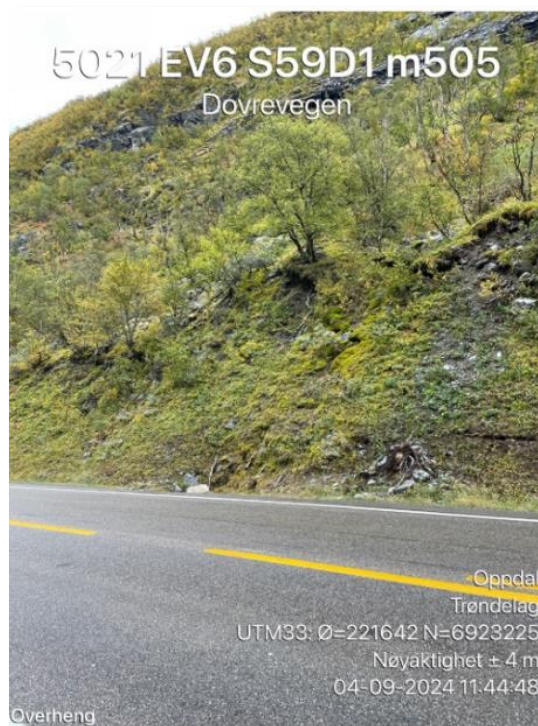
Trafikksikkerhet

Det er i vegkart.no registrert 1 ulykke innenfor tiltaksområdet. Ulykken var en møteulykke i kurve i februar 1991, med 2 enheter involvert. Veien var snø-/isbelagt. Ulykken kan ikke sees i sammenheng med manglende fjellsikring.

Skredsikring i form av fanggjerder, stein-/isnett, mur og uttak av steiner som kan løsne, vil bedre sikkerheten for reisende på strekningen.

Figur 32: Oversikt over registrerte ulykker på strekningen. Kilde: vegkart.no

Figur 31: Bildet viser nedsig av løsmasser der muren er tenkt etablert. Foto: Vegbilder Statens vegvesen

Adkomst

Tiltaket gir ingen endringer i eksisterende adkomster.

Landskap og visuell utforming

E6 gjennom Drivdalen går i bunnen av dalen, og noen steder er dalen trang slik at det kun er elva og vegen som utgjør flate områder i dalbunnen. Kartgrunnlaget er godt, da hele området er laserskannet fra lufta.

Nord i prosjektområdet ligger E6 på ca. 700 moh, mens ved Kongsvoll ligger vegen på ca. 880 moh. Fjelltoppene ved Drivdalen er opp mot ca. 1600 moh. Selve toppene har stort sett slake, avrundede formasjoner, mens ved ca. 1100-1200 moh faller terrenget brattere ned mot dalbunnen. Her er terrenget generelt brattere enn 25°. Terrenghellinga påvirkes om det er løsmasser eller fast berg i terrengoverflaten. Der det er løsmasser er terrenghellinga opp til ca. 35°. Flere steder med berg er det nær vertikale skrenter med høyde over flere titalls høydemeter.

Vegens omgivelser skal som prinsipp formes slik at de framstår som naturlige elementer i landskapet. Fanggjerder, stein-/isnett og natursteinsmur vil dessverre bryte med en slik karakter, men kan vanskelig unngås dersom man skal sikre E6 så godt det lar seg gjøre.

Etablering av fanggjerder og stein-/isnett vil føre til en negativ visuell påvirkning innenfor tiltaksområdet. Gjerder og nett vil virke som fremmedelement i landskapet. Dette gjelder særlig lengst i sør, der gjerdene kommer tett inntil Skåkbekken bru og Vårstigen. Det er forsøkt å trekke gjerdene så langt fra både brua og stien som vi mener er sikkerhetsmessig forsvarlig. Statens vegvesen vil i samarbeid med entreprenør gjøre en endelig vurdering på stedet, om det er mulig å trekke gjerdene enda lenger fra både bru og sti.

Ved et kort parti sør i tiltaksområdet, vil toppen av fanggjerdene nå ca 2 meter høyere enn Vårstigen. Når entreprenøren er på stedet, vil vi se om vi kan feste gjerdene lengre ned mot E6, slik at hele Vårstigen kommer over topp fanggjerde. Entreprenøren vil bli fulgt opp tett under anleggsperioden, for å påse at vi gjør det vi kan for at Vårstigen og Skåkbekken bru vil få minst mulige ulemper som følge av tiltaket.

Det vil ikke bli tatt ut mer stein eller satt opp flere gjerder enn det geologer har kommet fram til er absolutt nødvendig for å opprettholde sikkerheten for vegfarende langs E6.

Universell utforming

Tiltak for universell utforming er ikke relevant i dette prosjektet.

Plassering i plan og høyde

Plassering av tiltaket skal gjennomføres med bakgrunn i oversiktskart i figur 13, beskrivelse og prinsippskissene det er vist til tidligere i dokumentet.

Støy

Tiltaket ligger innenfor rød støysone fra E6.

Støy fra anleggsarbeidet skal i minst mulig grad medføre sjenanse og ulemper for nærliggende omgivelser. Bortsett fra dagens E6, Vårstigen rasteplass og jernbanen, er det ingen bebyggelse eller infrastruktur i nærheten. Dyrelivet er også beskjedent da terrenget er bratt på begge sider av Driva.

Luftforurensning

Det er ingen bebyggelse som kan bli påført ulemper i forbindelse med arbeidet. Det vurderes også at det er liten fare for skader som følge av luftforurensning på planter og dyr i forbindelse med tiltaket.

Forurensning av jord og vann

Anleggsarbeidet skal ikke føre til skadelig avrenning eller partikkeltransport til Driva. Utslipp fra anlegget, eksempelvis utslipp fra oppstillingsområder for maskiner og uhellsutslipp av kjemikalier og oljer, skal unngås. Avbøtende tiltak er beskrevet i tiltakets YM-plan og innarbeides i kontrakt med entreprenør.

Det er ikke registrert områder med geologisk arv eller forurenset grunn innenfor tiltaksområdet.

Naturmangfold

Tiltaket ligger innenfor Hjerkin/Kongsvoll/Drivdalen landskapsvernområde. Det er ingen registrerte naturtyper innenfor tiltaksområdet. I forbindelse med planleggingen er det gjennomført en miljørisikovurdering, der tenkelige farer er kartlagt og avbøtende tiltak er bestemt. Avbøtende tiltak og eventuelle krav fra myndighetene vil bli innarbeidet i YM-planen og kontrakt med entreprenør.

Det har ikke vært gjennomført kartlegging etter Miljødirektoratets instruks eller artskartlegging innenfor planområdet. Beskrivelsen baserer seg på kjent kunnskap i aktuelle databaser.

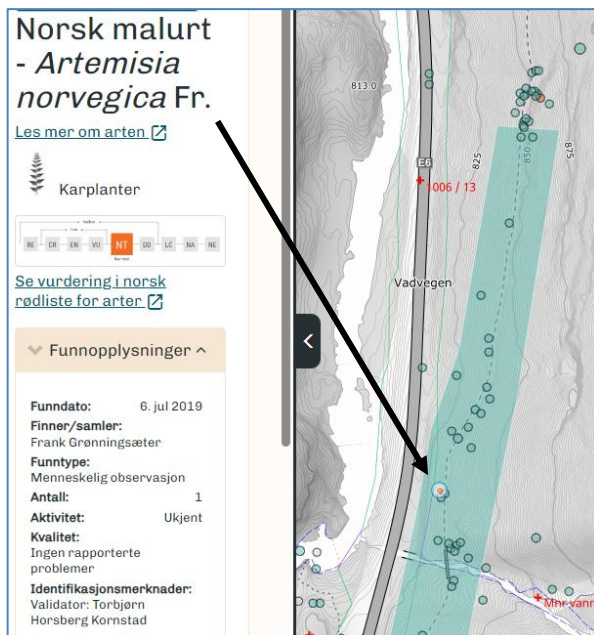
Ovenfor tiltaksområdet ligger Knutshø, som er leveområde for villrein som er ansvarsart for Norge og nær truet (NT) på norsk rødliste for arter 2021.

Arter

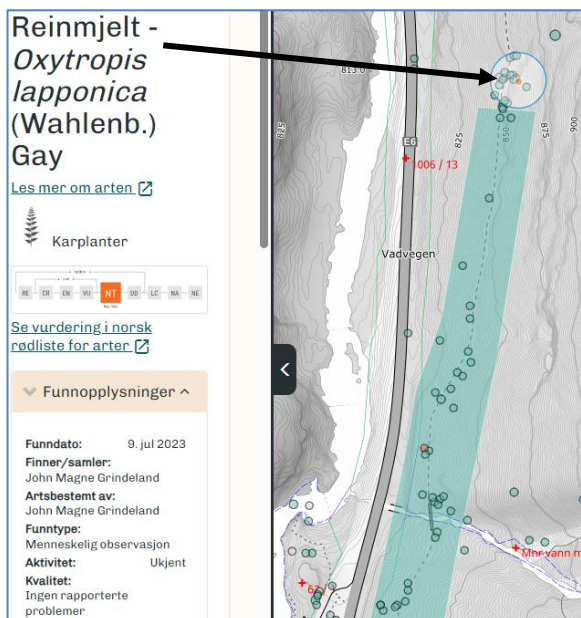
Rødlista arter

Det er ingen registreringer av rødlista arter i Artsdatabankens Artskart innenfor de områdene det skal utføres arbeid i, men i sør kommer fanggjerdene nær et funn av planten *norsk malurt*. Se beskrivelse under figur til høyre.

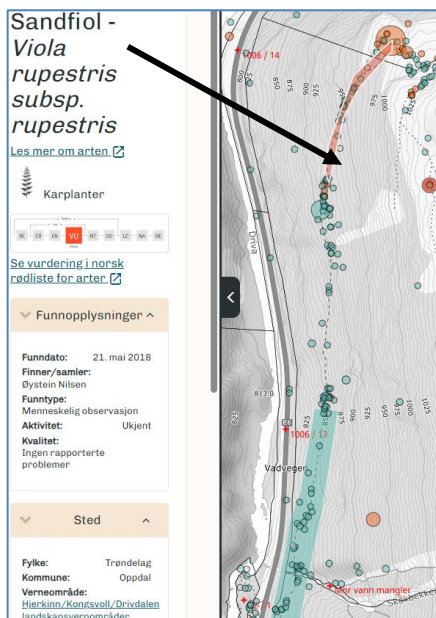
I nord og øst for tiltaksområdet er det registrert flere rødlista arter. Artene som er registrert nærmest tiltaksområdet, er *sandfiol* (VU), *gjøk* (NT), *hvitkurle* (VU), *granmeis* (VU), *reinjelt* (NT), *rødsildre* (NT) og *labbmose* (NT).

På nedsiden av Vårstigen nær Skåkbekken, ble det i 2019 registrert en forekomst av Malurt (Rødlistet – Nær truet). Tiltaket vil ikke komme i berøring med den registrerte arten. Funnet er likevel såpass nært planlagt fanggjerdene, at det vil bli rettet spesiell oppmerksomhet om det finnes flere av samme art i umiddelbar nærhet. Hvis det blir gjort funn av rødlistede arter, vil naturforvalter bli kontaktet for bevaring eller flytting av arten. Entreprenør skal framviser hvordan arten Norsk malurt ser ut, og prosedyre vil inngå i kontrakt med entreprenør.

På oversiden av Vårstigen ca midt i tiltaksområde, ble det i 2023 registrert en forekomst av Reinmjelt (Rødlistet – Nær truet). Tiltaket vil ikke komme i berøring med den registrerte arten.

Langs Vårstigen i nord er det registrert et belte med forekomst av Sandfiol (Rødlistet – Sårbar – Truet). Tiltaket vil ikke komme i berøring med de registrerte artene.

Figur 33a-c: Kartutsnitt fra Arskart som viser rødlista arter markert med sirkler og flater i fargeskala etter sårbarhet. Kilde: <https://artskart.artsdatabanken.no/#map>

Deler av tiltaksområdet er veldig bratt, og det er lite trolig at det har vært ferdsel og kartlegging i disse områdene. Det er derfor et potensiale for at det er rødlista arter også innenfor tiltaksområdet. Om entreprenør under arbeidet kommer over rødlista arter, skal det gjøres en faglig vurdering av naturforvalter om det er mulig å flytte eller ivareta forekomsten.

Fremmede arter

Det er ingen tidligere registreringer av fremmede arter innenfor tiltaksområdet. Hvis det registreres fremmede arter under anleggsarbeidet, skal det utarbeides en tiltaksplan for å forhindre spredning innad og ut av tiltaksområdet. Kravet vil inngå i kontrakt med entreprenør.

Vassdrag

Det er ingen vassdrag innenfor tiltaksområdet. Elva Driva (*Vannforekomst ID: 109-199-R, Driva Svånnå – Rundhaugen*) renner vest for E6. Økologisk tilstand er svært god og kjemisk tilstand er god. Alle tiltakene skal foregå på østsiden av E6, og uttak av steiner skal ikke havne i Driva. Risikoen for dette er liten, men skal inngå som krav i kontrakt med entreprenør.

Det skal sikres i kontrakten at anleggsarbeidene ikke skal bidra til tilslamming i Driva, som kan påvirke eventuelle forekomster av fisk eller andre vannlevende organismer negativt.

Klima

En generell forventning om økende gjennomsnittstemperaturer, større nedbørsmengde og mer intense nedbørsperioder, gjør at følgende momenter bør hensyntas i framtida:

- Mer snø i høyfjellet på grunn av mer nedbør
- Mindre snø i lavereliggende strøk på grunn av høyere temperaturer
- Raskere avrenning og større press på stikkrenner på grunn mer intens nedbør
- Mer erosjon i bratte fjellsider med løsmasser på grunn raskere avrenning.

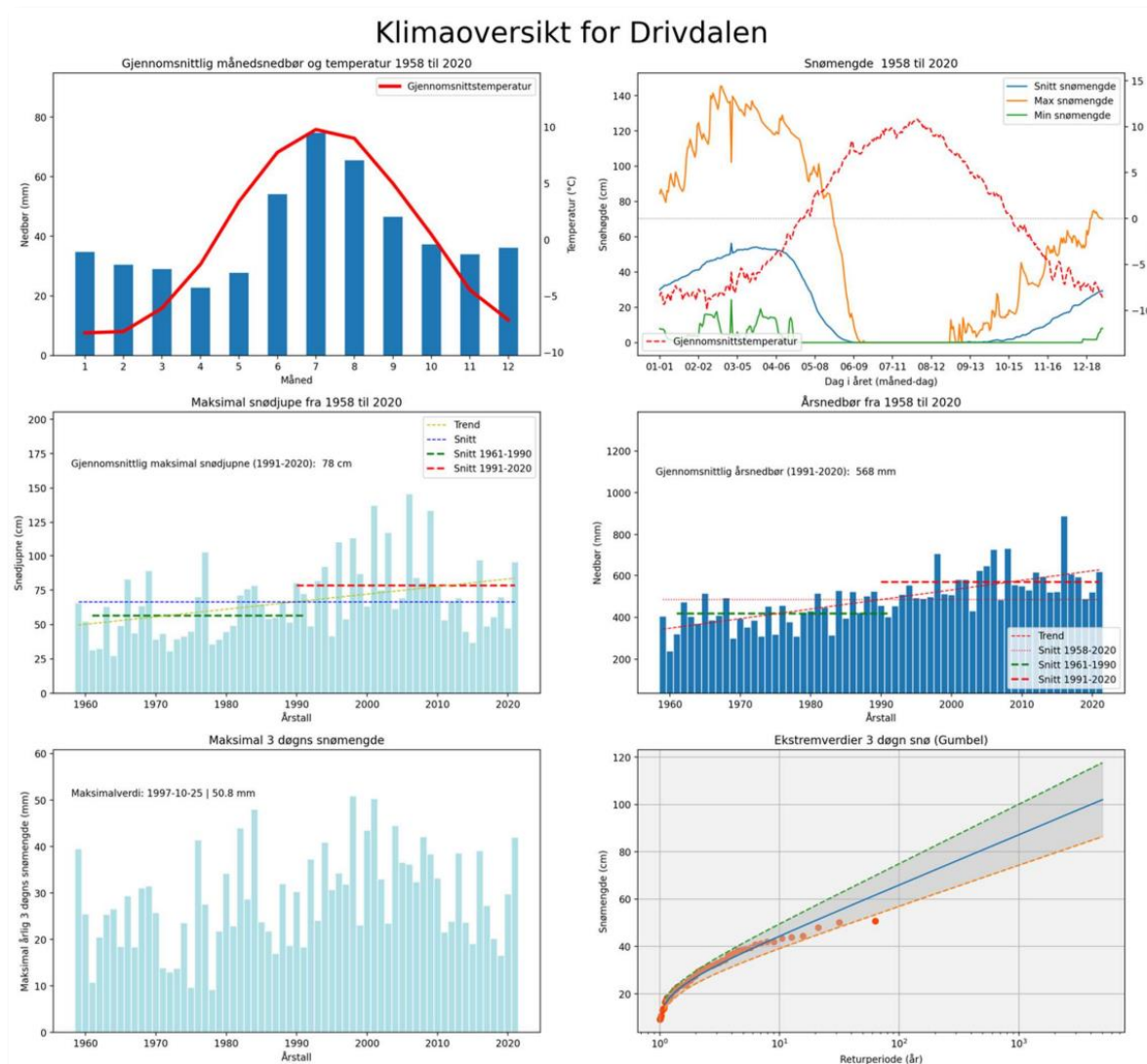
Basert på en sammenstilling av klimadata, kan vi anslå en årsnedbør på om lag 570 mm/år for tiltaksområdet. Gjennomsnittlig største snødybde er estimert til 78 cm. Vanligste nedbørsførende vindretning er fra sør. Vindretningen som fører med seg mest snø er fra nordvest.

Fanggjerd, stein-/is-nett, mur, uttak av løse steiner og rensk av grøfter kan redusere risikoen et mer ekstremt klima kan føre med seg for brukere av E6 i Drivdalen.

Iht. radonsonekart er det beskrevet som usikkert aktsomhetsområde, det er dermed usikkert om det er forekomst av radon i anleggsområdet. Gassen radon (^{222}Rn) er et radioaktivt grunnstoff som forekommer i områder med alunskifer i berggrunnen. Det vil ikke bli foretatt sprengningsarbeid i forbindelse med tiltaket. Tiltaket antas ikke å påvirke utslipp av radon til luft. Arbeidet vil foregå utendørs, og er dermed ikke til fare for arbeidet eller omgivelsene.

Ifølge forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) § 7-9 (4), kan tildelingskriterium etter FOA § 7-9 (2) og (3) erstattes med klima og miljøkrav dersom det er klart at dette gir en bedre klima- og miljøeffekt. Klima- og miljøbelastningen for denne anskaffelsen er i hovedsak knyttet til produksjon av materiell inkl. frakt og bruk av spesialmaskiner. De fleste maskiner som utfører denne type arbeid er spesialmaskiner som ikke finnes som EL-maskiner på markedet, derfor blir det ikke sett krav til EL-maskiner. Tilrettelegging av strøm til lading vil heller ikke ha noe effekt i en slik kontrakt. Drivdalen ligger i et landskapsvernområde, noe som betyr at tiltak for å tilrettelegge for lading er strengt regulert og bør unngås.

Den forventede klima-/miljøgevinsten i dette prosjektet oppnås ved kravspesifikasjon i kontrakt. Det vil bli satt krav til at fanggjerdene skal tilfredsstille kategori A i EAD 340059-00-0106 (EOTA - European Organisation for Technical Approvals, som gir retningslinjer for testing og sertifisering av fanggjerdene), som er designet for å stoppe bevegelige steinblokker på skråninger med en definert energinivå 12. Dette er et krav vi må følge på grunn av kvalitet og levetid.

Figur 34: Sammenstilling av klimadata for Drivdalen ca 1000 moh.

Kilde: <https://av-klima.herokuapp.com/> sammenstilt av Jan Helge Aalbu, AsplanViak.

Statens vegvesen stiller følgende krav i kontrakt med entreprenør:

- ISO 14001-sertifisering eller tilsvarende, jfr. kontraktens kapittel C2 pkt. 22.1
- Alle maskiner og kjøretøy skal minimum ha Euro 6 og steg 4, jfr. C4 pkt. 6.3.
- I kontrakten skal minst 90% av alle kjørte meter med lette kjøretøy være utslippsfri. Det skal ikke benyttes større kjøretøyer enn det som er nødvendig for å få utført aktuell arbeidsoppgave, jfr. kontraktens kapittel C2 pkt. 34.

- På alle steder der det pågår arbeid som kan forårsake oljesøl eller lignende, skal absorpsjonsmiddel for oppsamling være tilgjengelig, enten i kjøretøy/maskin som utfører arbeid, eller i umiddelbar nærhet av arbeidsstedet, C2 30.9.

Ved å stille minimumskrav i kontrakten er vi i stor grad sikret en klima- og miljøeffekt, og vi anser derfor klima- og miljøgevinsten i denne anskaffelsen bedre ivaretatt gjennom en slik kravstilling fremfor bruk av klima og miljø som tildelingskriterium.

Ytterligere informasjon om klima i våre kontrakter kan ettersendes hvis behov.

Friluftsliv

Fjellskjæringer og sideareal nærmest E6 er i dag ikke ansett som en viktig del av friluftslivet på stedet, og tiltaket anses ikke å påvirke friluftslivet negativt. Dagens ferdsel langs E6 for gående og syklende skal opprettholdes under anleggsarbeidet.

Vårstigen er en populær tursti som grenser mot tiltaksområdet i øst. Vårstigen vil ikke bli fysisk påvirket av selve tiltaket, men vil få en negativ visuell påvirkning i de parti hvor fanggjerdene blir synlige fra stien. Vårstigen holdes åpen under anleggsperioden.

Kulturarv

Trondhjemsk Kongevei Dovre - 139 SVV NVP, Veganlegg er en høyfjellsveg/ sti som går mellom Hesthågan i Trøndelag og Hjerkin fjellstue i Innlandet, og er ca 21 km lang. Kulturminnet har ID 176432 og er objekt 139 i Statens vegvesens landsverneplan. Et parti av vegen har fått navnet Vårstigen, som er en sti i en lengde av 4,6 km.

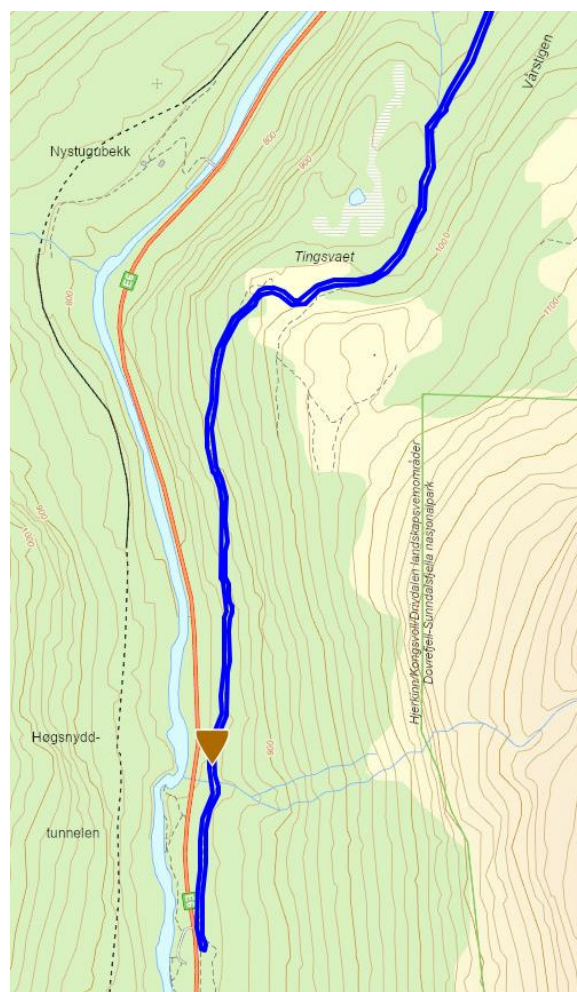
Den Trondhjemsk Kongevei passerer over en rekke mindre bruer. En av disse, Skåkbekken bru (139b SVV NVP (176432-2)) ligger rett sør for tiltaksområdet.

Steinrensk, fanggjerdar og natursteinsmur vil ikke komme i fysisk berøring med Vårstigen eller Skåkbekken bru.

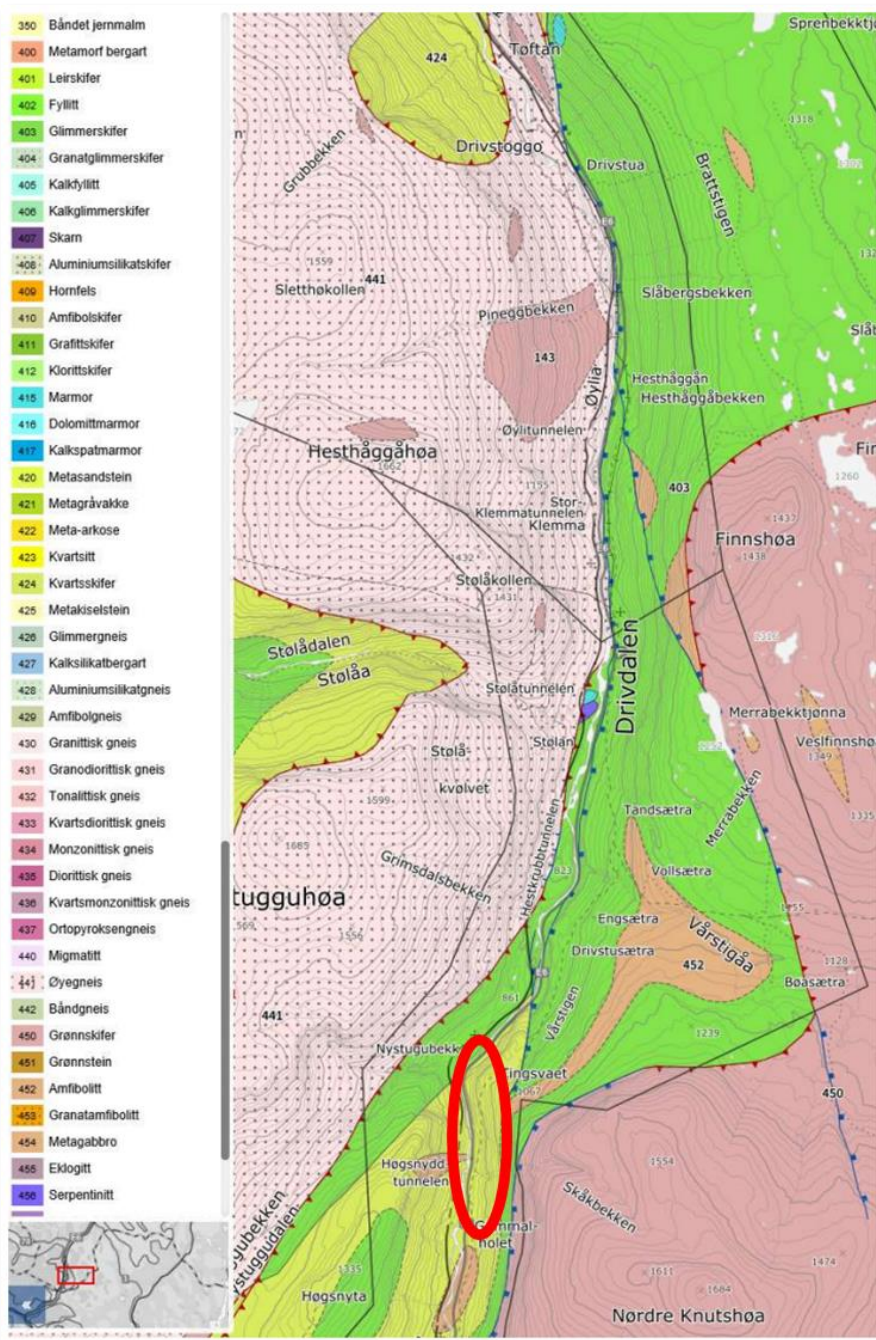
For avbøtende tiltak i forbindelse med kulturminnet Skåkbekken bru og Vårstigen, se kapittel om Landskap og visuell utforming på side 21-22.

Grunnforhold

Bergartene i analyseområdet kommer hovedsakelig fra skyvedekker, altså bergarter som har blitt skjøvet over grunnfjellet. Dette har ført til forkastninger i bergmassen med lavere bergmassestyrke. I terrenget kommer disse frem som kløfter, daler og søkk. De ulike bergartene har også ulik styrke. En oversikt over bergartene i området er vist i kartet under.

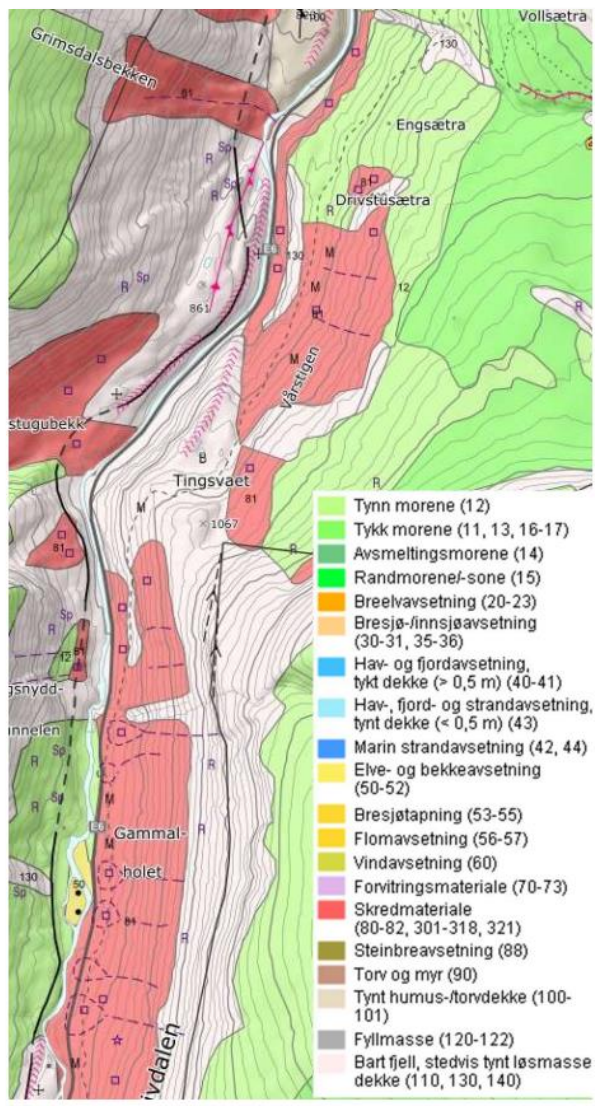
Figur 35: Funn i Riksantikvarens kulturminnesøk. Blå markering viser Vårstigen og brun viser Skåkbekken bru. Uttaksdato 04.11.24.

Figur 36: Berggrunnskart, hovedbergarter. https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

Hovedbergarter er relevant for å vurdere naturfarer som skred og radon.

Løsmassene i området er kartlagt av NGU og viser hvilke løsmassetyper som dekker dalen. *Skredmateriale* er typen som dekker det største arealet i de bratte områdene. Enkelte områder har lite løsmasser, mens det også er områder med mektige avsetninger fra morene og elve-avsetninger. Fordelingen av løsmasser er vist i kartet under.

Figur 37: Kvartærgeologisk kart (løsmassekart) for tiltaksområdet. Kilde: <https://www.nqu.no/om-geologi/om-losmasser>

Sikkerhet mot fare

Sikkerhetsnivå mot skred på veg (restrisiko) er beskrevet i kapittel 1.7 *Sikkerhet mot skred* i Statens vegvesens håndbok N200 Vegbygging (2024). Kravene gjelder for bygging av ny veg, men er også veiledende for vedlikeholdstiltak. Valg av sikkerhetsnivå tar utgangspunkt i samlet skred-sannsynlighet pr. km veg, og dimensjonerende trafikkmengde. For E6 i Drivdalen er kravet til sikkerhet mot skred på veg pr. km pr. år, 1/50, markert med rødt i tabellen i figur 38 nedenfor.

Det er i

<https://rapportweb.atlas.vegvesen.no/> vist til 5 geologiske og geotekniske rapporter innenfor tiltaksområdet. 2 av rapportene gjelder områder lenger nord i Drivdalen (feil stedsangivelse). Rapportene er hensyntatt under planlegging av tiltaket.

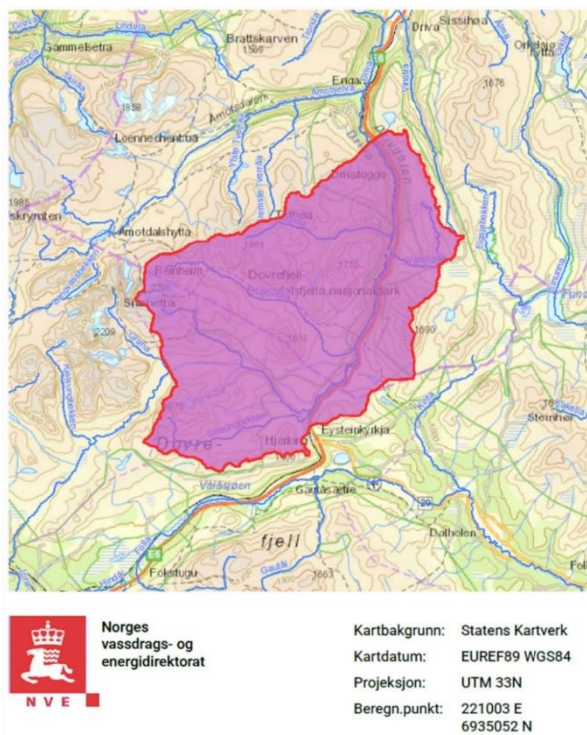
Drift og vedlikehold

Det er valgt type fanggjerdar og stein-/isnett som krever minst mulig vedlikehold i årene framover. Installasjonene vil ha tilkomst for senere vedlikehold. Tiltaket vil bedre sikkerheten for mannskap som drifter E6 i Drivdalen.

Dimensjonerende trafikkmengde	Samlet skredsannsynlighet per km og år
< 500	1/20
500 – 3999	1/50
4000 – 5999	1/100
6000-11999	1/300
≥ 12000	1/1000

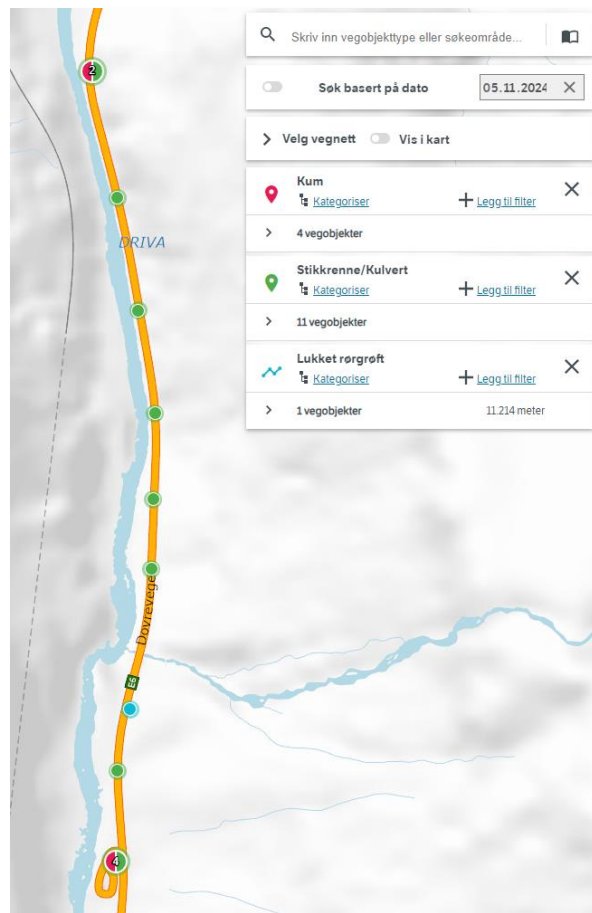
Figur 38: Sikkerhetskrav for skredsannsynlighet på veg. Aktuelt sikkerhetskrav for nybygging av veg i Drivdalen er vist i rødt ramme.

Vann og avløp

Figur 39: Aktsomhetskart for flom.

Kilde: <https://temakart.nve.no/tema/flomaktsomhet>.

Figur 40: Kart over eksisterende stikkrenner, kummer og lukket rørgrøft innenfor tiltaksområdet. Kilde: Vegkart.no.

I dag skjer avrenning av overvann fra veg og terreng som naturlig infiltrasjon til grunnen. Ved mye nedbør og mettet grunn, skjer avrenningen via åpne grøfter og stikkrenner til elva Driva. Det vil bli gjennomført grøfterensking innenfor tiltaksområdet, med fortsatt naturlig avrenning og bruk av eksisterende stikkrenner og kummer. Ut over dette, vil tiltaket ikke endre dagens situasjon for vann og avløp.

EL-anlegg

Strekningen har ikke belysning, og vil ikke få belysning i forbindelse med tiltaket. Det er ikke registrert el-anlegg over eller under bakken på stedet.

Massehåndtering

Det har ikke vært aktivitet på stedet som tilsier at grunnen er sterkt forurenset og trenger særskilt behandling.

Mest mulig av massene skal gjenbrukes på stedet. Eventuelle overskuddsmasser skal kjøres til godkjent deponi. Stein som renskes ned blir levert til deponi, det antas at dette gjelder et lite volum.

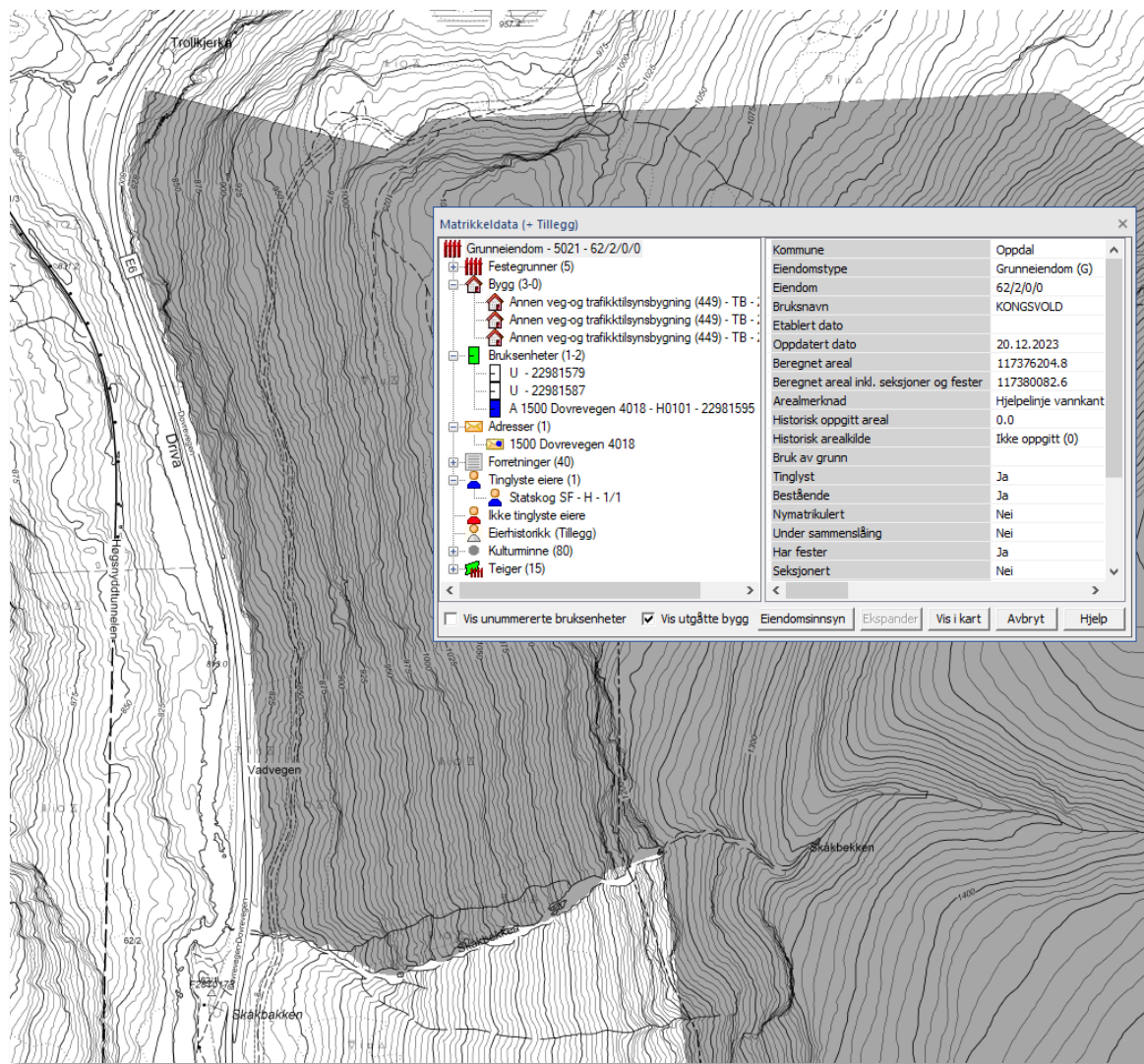
Ansvarsrett

Tiltaket krever ikke ansvarsretter jfr. byggesaksforskriften § 4-3 bokstav a. Statens vegvesen som tiltakshaver er selv ansvarlig for å påse at gjeldende regelverk følges.

Grunneierforhold

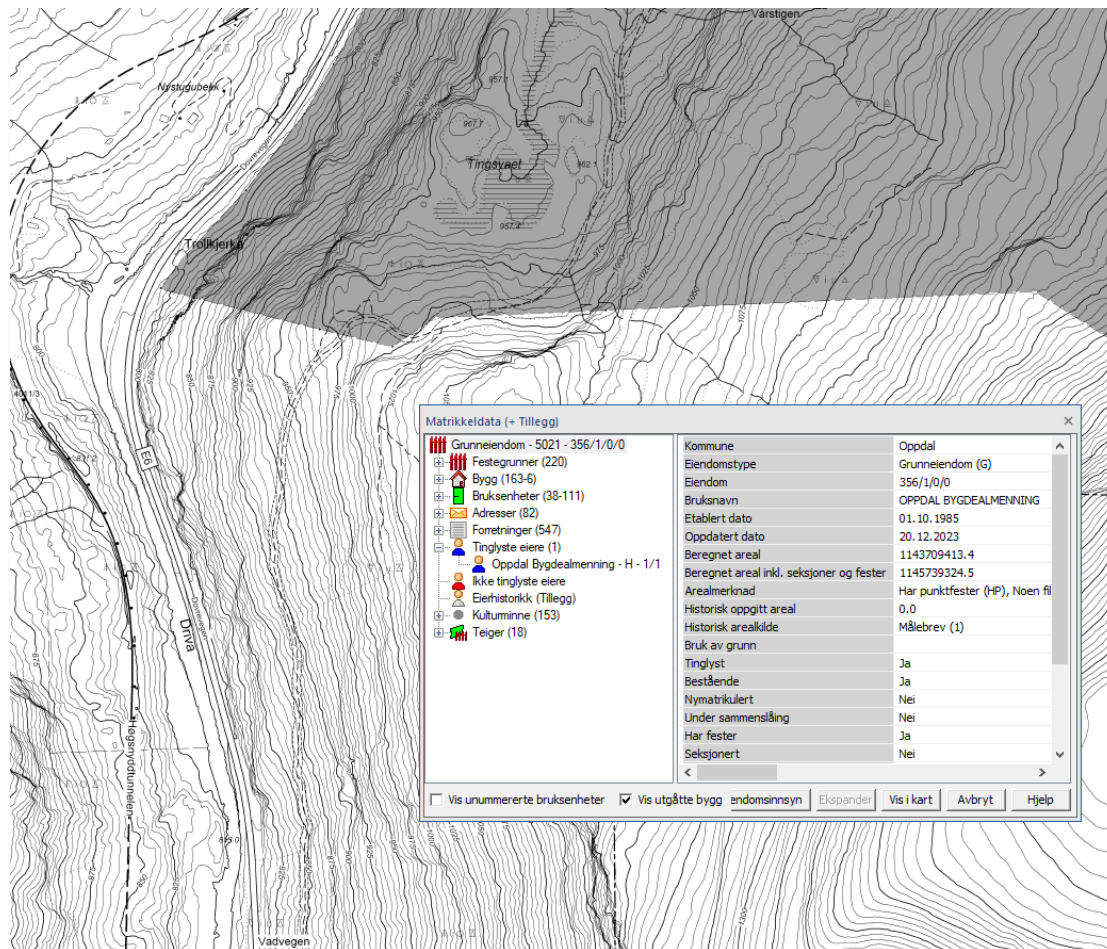
Berørte grunneiere er 62/2 Statskog SF, 356/1 Oppdal bygdealmenning og 1006/13, 1006/14 og 1006/15 Statens vegvesen. Etter avtale med Statskog og Oppdal bygdealmenning er det ikke behov for midlertidig eller permanent erverv av grunn for tiltaket. Grunneierne har samtykket til tiltaket, og det blir inngått privatrettslige avtaler mellom Statens vegvesen og omtalte grunneiere.

62/2 Statskog SF

Figur 41: Oversikt over Statskog SF sin eiendom. Hentet fra Matrikkelen.

356/1 Oppdal bygdealmenning

Figur 42: Oversikt over Oppdal bygdealmenning sin eiendom. Hentet fra Matrikkelen.

Uttalelse fra annen myndighet

Søknaden blir oversendt Dovrefjell nasjonalparkstyre samtidig som den oversendes Oppdal kommune for behandling. Dette etter avtale med nasjonalparkforvalter.

Naboforhold og merknader

Uttak av stein og fanggjerdar vil delvis gå inn på 62/2 Statskogs og Oppdal bygdealmennings (kun steinrensk) grunn. Berørte grunneiere har i forbindelse med nabovarsel ikke kommet med merknader til tiltaket. Bekreftelse på mottatt varsler er lagt i vedlegg. I tillegg er Statsbygg som nabo i sør, varslet om arbeidet.

Statens vegvesen som tiltakshaver søker herved om tillatelse til gjennomføring av tiltaket.

Vedlegg

3 stk nabovarsel med bekreftelse på mottak
Uttalelse fra Statens vegvesen etter intern høring

62/2 Statskog SF

Nabovarsel

Skal sendast til berørte naboar og gjenbuarar

Ved riving skal kreditorar med pengehefte i eigedomen varslast, pbl § 21-3

Nullstill

Til (nabo/gjenbuar)
Statskog SF
Postboks 63 Sentrum
7801 Namsos

Som eigar/festar av:			
Gnr.	Bnr.	Festnr.	Seksjonsnr.
62	2		
Eigedomen si adresse			
Kongsvold, Dovrevegen 4018			

Tiltak på eigedomen:			
Gnr.	Bnr.	Festnr.	Seksjonsnr.
62	2		
Eigedomen si adresse			
E6 og Kongsvold/ Dovrevegen			
Postnr.		Poststad	
Kommune			
Oppdal			
Eigar/festar			
Statskog SF og Statens vegvesen			

Det blir med dette varsla om			
Nybygg	☒ Anlegg	Endring av fasade	Riving
Påbygg/tilbygg	☐ Skilt/reklame	☒ Innhegning mot veg	Bruksendring
Mellombels bygning, konstruksjon eller anlegg		Antennesystem	Oppretting/endring av matrikkeleining (eigedomsdeling) eller bortfeste
			☐ Anna
Dispensasjon etter plan- og bygningslova kapittel 19			
Plan- og bygningslova med forskrifter	☐ Kommunale vedtekter	☐ Arealplanar	☐ Veglova
			Vedlegg nr. B -

Arealdisponering		
Set kryss for gjeldande plan		
☒ Arealdel av kommuneplan	☐ Reguleringsplan	☐ Utbyggingsplan
Namn på plan		
Kommuneplanens arealdel, Oppdal kommune. PlanID: 2018008, 20.06.2019		

Beskriv nærare kva nabovarslet gjeld	
Statens vegvesen søker Oppdal kommune om tillatelse til gjennomføring av fjellsikring i Drivdalen. Vi viser til e-post og telefonsamtaler, og sender herved nabovarsel for tiltaket. Tiltaket gjelder rensk av stein og etablering av ca 600 meter fanggerder og ca 120 meter natursteinsmur. Tiltaket vil gjennomføres på Statskog og Statens vegvesens grunn. Omfanget er vist på vedlagte kart, skisser og bilder. Ber om at dere tar kontakt ved ytterligere spørsmål om tiltaket.	
Vedlegg nr. Q -	

Spørsmål som gjeld nabovarsel skal rettast til			
Føretak/tiltakshavar			
Statens vegvesen, Drift og vedlikehold midt			
Kontaktperson, namn	E-post	Telefon	Mobil
Håkon Ø. Alstad	hakon.odegard.alstad@vegvesen.no		48042537
Søknaden finst på heimeside: (ikkje obligatorisk)			

Merknader skal sendast til	
Eventuelle merknader skal vere mottekne innan 2 veker etter at dette varslat er sendt. Ansvarleg søkjar/tiltakshavar skal saman med søknad sende innkomne merknader og gjere greie for ev. endringar.	
Namn	Postadresse
Statens vegvesen v/ Siri Helgemo	Postboks 1010 Nordre Ål
Postnr. Poststad	E-post
2605 Lillehammer	siri.helgemo@vegvesen.no

Beskriving av vedlegg	Gruppe	Nr. frå – til	Ikkje relevant
Dispensasjonssøknad/vedtak	B	–	☒
Situasjonsplan	D	1 – 1	☐
Teikningar snitt, fasade	E	2 – 3	☐
Andre vedlegg	Q	4 – 9	☐

Underskrift		
Stad	Dato	Underskrift ansvarleg søkjar eller tiltakshavar
Trondheim	05.11.2024	<i>Siri Helgemo</i>
		Gjenta med blokkbokstavar SIRI HELGEMO

SV: Nabovarsel - Fjellsikring langs E6 i Drivdalen i...

Fil Melding Hjelp M-Files Fortell meg hva du vil gjøre

Slett Svar Del på Teams Alle apper Hurtigtrinn Flytt Merker Redigering Engasjerende Oversett Språk

SV: Nabovarsel - Fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune

RM Runar Myhrer Rueslåttén <rru@statskog.no>
Til Siri Helgemo 13:50

Start svar til alle med: Takk. Flott, takk for oppdatering. Flott, takk for beskjed. Tilbakemelding

Heil!

Bekrefter at Statskog SF har mottatt nabovarsel om fjellsikring langs E6 i Drivdalen.

Vi har ingen merknader til tiltakene.

Egen avtale for bruk av Statskog sin grunn vil bli inngått.

Med vennlig hilsen
Runar Myhrer Rueslåttén
Seniorkonsulent eiendom - drift | 984 44 377

Fra: Siri Helgemo <siri.helgemo@vegvesen.no>
Sendt: tirsdag 5. november 2024 09:31
Til: Runar Myhrer Rueslåttén <rru@statskog.no>
Emne: Nabovarsel - Fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune

Hei

Viser til telefonsamtale og sender herved nabovarsel for fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune.

Ber om at dere bekrefter mottak av nabovarsel, og at evt. merknader sendes oss innen 19. november 2024.

Med hilsen
Siri Helgemo

Planleggingsleder
Statens vegvesen Drift og vedlikehold
Plan og utbygging midt
Besøksadresse: Sorgenfriveien 11, Trondheim
Mobil: +4797533961 **epost:** siri.helgemo@vegvesen.no
www.vegvesen.no **epost:** firmapost@vegvesen.no

356/1 Oppdal bygdeallmenning

The screenshot shows an Outlook window with the title "SV: Nabovarsel - Fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune...". The ribbon includes "Fil", "Melding", "Hjelp", "M-Files", and "Fortell meg hva du vil gjøre". The "Melding" ribbon is active, showing buttons for "Slett", "Svar", "Del på Teams", "Alle apper", "Hurtigtrinn", "Flytt", "Merker", "Redigering", "Engasjerende", "Oversett", "Zoom", and "planleg".

The email header shows the sender as "Oppdal Bygdeallmenning <post@oppdal.no>" and the recipient as "Siri Helgemo". The email was received on "tir. 12.11.2024 10:54".

Below the header, there are three buttons: "Takk for at du sjekket.", "Takk for oppdateringen.", and "Takk for tilbakemeldingen.", along with a "Tilbakemelding" link.

The main body of the email contains the following text:

Oppdal Bygdeallmenning har ingen merknader til søknaden mottatt nabovarsel.

Med vennlig hilsen

Tommy Sønsterud Myren
Allmenningsbestyrer
Oppdal bygdeallmenning
Tlf 48 17 78 59

Fra: Siri Helgemo <siri.helgemo@vegvesen.no>
Sendt: torsdag 7. november 2024 15:16
Til: Oppdal Bygdeallmenning <post@oppdalbygdeallmenning.no>
Emne: Nabovarsel - Fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune

Hei

Statens vegvesen viser til telefonsamtale, og sender herved nabovarsel for fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune.

Ber om at dere bekrefter mottak av nabovarsel, og at evt. merknader sendes oss innen 21. november 2024.

Med hilsen
Siri Helgemo

Planleggingsleder
Statens vegvesen Drift og vedlikehold
Plan og utbygging midt
Besøksadresse: Sorgenfriveien 11, Trondheim
Mobil: +4797533961 **epost:** siri.helgemo@vegvesen.no
www.vegvesen.no **epost:** firmapost@vegvesen.no

62/1 Statsbygg

SV: [EXTERNAL]:Nabovarsel - Fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kom...

Postmottak Statsbygg <postmottak@statsbygg.no>
Til Siri Helgemo tir. 13:20

Start svar til alle med: [Takk for bekreftelsen.](#) [Takk.](#) [Tusen takk!](#) [Tilbakemelding](#)

Hei,
Nabovarsel mottatt og arkivert i vårt sakarkivsystem.

Vennlig hilsen

Lene Emilie Bjørge

seniorkonsulent
Avdeling for økonomi og virksomhetsstyring
+4798099161

STATSBYGG

Fra: Siri Helgemo <siri.helgemo@vegvesen.no>
Sendt: tirsdag 5. november 2024 13:12
Til: Postmottak Statsbygg <postmottak@statsbygg.no>
Emne: [EXTERNAL]:Nabovarsel - Fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune, Trøndelag

Du får ikke ofte e-post fra siri.helgemo@vegvesen.no. Finn ut hvorfor dette er viktig

ADVARSEL: Vis varsomhet mht. lenker og vedlegg. Statsbygg

Hei

Vedlagt følger nabovarsel fra Statens vegvesen, for fjellsikring langs E6 i Drivdalen i Oppdal kommune, Trøndelag.

Ber om at dere bekrefter mottak av nabovarsel, og at evt. merknader sendes oss innen 19. november 2024.

Med hilsen
Siri Helgemo

Planleggingsleder
Statens vegvesen Drift og vedlikehold
Plan og utbygging midt
Besøksadresse: Sorgenfriveien 11, Trondheim
Mobil: +4797533961 **epost:** siri.helgemo@vegvesen.no
www.vegvesen.no **epost:** firmapost@vegvesen.no

Statens vegvesen

Notat

Til: Siri Helgemo
 Fra: Transportforvaltning midt 1
 Kopi: APV Trøndelag,
 Alexander Larssen
 Johnny Ekle

Saksbehandler/telefon:
 Jan-Kristian Janson / 90412554
 Vår dato: 12.11.2024
 Vår referanse: 24/206339-12

Uttalelse til søknad på intern høring – Fjellsikring E6 Drivdalen – Oppdal kommune

Viser til deres interne notat oversendt 12.11.2024.

Transportforvaltning midt 1 støtter arbeidet med å få utført fjellsikring langs E6 i Drivdalen. Vi presiserer at i god tid før anleggsoppstart må det sendes inn søknad om arbeidsvarsling og skilting. Arbeidet kan ikke starte før søknadene er godkjente.

Transportforvaltning midt 1
 Med hilsen

Helge Stabursvik
 seksjonsleder

Jan-Kristian Janson

Postadresse
 Statens vegvesen
 Transport og samfunn
 Postboks 1010 Nordre Ål
 2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
 firmapost@vegvesen.no
 Org.nr: 971032081

Kontoradresse
 Sorgenfriveien 11
 7031 TRONDHEIM

Fakturaadresse
 Statens vegvesen
 Fakturamottak DFØ
 Postboks 4710 Torgarden
 7468 Trondheim

Med hilsen

Statens vegvesen, Drift og vedlikehold midt
Plan og utbygging midt

Anni Kari Pedersen
Seksjonsleder

Siri Helgemo

Tekst for godkjenning settes inn ved ekspedering.

Kopi
Dovrefjell nasjonalparkstyre, Postboks 987, 2626 LILLEHAMMER

Arkivsaksnummer: 2024/9448-5

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 30.10.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	24/2024	06.12.2024

Sak - Knutshø LVO - klage - merking av sti - Anne Marie Finstad

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i forvaltningsloven § 33 opprettholder Dovrefjell nasjonalparkstyre delegert vedtak datert 10.9.2024.

Innholdet i klagen er vurdert og det er ikke lagt frem opplysninger som ikke var kjent eller ikke er vurdert tidligere, og som gir grunnlag for å gjøre om det delegerte vedtaket.

Søknad om å merke tursti til Store Børsjøhø er behandlet på en lovmessig måte.

Eksisterende kunnskap er lagt til grunn og det er gjort en avveining mellom verneverdier og tilrettelegging for friluftslivet, der hensynet til verneverdiene er vektlagt.

Klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Klage på vedtak - Knutshø LVO - merking av sti - Store Børsjøhø - Anne Marie Finstad
- 2 Delegert sak - avslag - Knutshø LVO - merking av sti - Store Børsjøhø - Anne Marie Finstad
- 3 Uttalelse - Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø - Knutshø LVO - merking av sti - Store Børsjøhø - Anne Marie Finstad
- 4 Utskrift fra møtebok Knutshø villreinutvalg Sak 16 2024 - hørings svar om merking av sti til Store Børsjøhø.pdf

Saksopplysninger

I delegert vedtak datert 10.9.2024 ble det gitt avslag på søknad om å merke sti opp til Store Børsjøhø i Knutshø landskapsvernområde. Begrunnelsen for avslaget var at merking av sti ville kunne medføre økt ferdsel som kunne påvirke verneverdiene på en negativ måte.

Vedtaket ble påklaget av tiltakshaver/søker den 18.9.2024 hvor søker er uenig i vedtaket og ber om en ny vurdering, Klagen er gjengitt under og delegert vedtak og klagen er i sin helhet vedlagt saken. Klagers anførsler kommenteres under «Vurderinger».

Klagen

Jeg har sendt en søknad til Dovrefjell Nasjonalparkstyre om tillatelse til å merke en sti som kan lede besøkende i den beste traseen opp til toppen av Børsjøhø i Knutshø Landskapsvernområde. Dette har jeg fått avslag på i et brev datert og mottatt på mail den 10. september. Jeg tillater meg å klage på denne beslutningen.

Viser til vedlagt søknad med argumenter for merking av sti, og har følgende kommentarer til avslaget. Avslaget begrunnes med faren for økt ferdsel i området. Det går en godt vedlikeholdt og merket bilvei helt opp til det gamle kleberstensbruddet ved Børsjøhø. Her er det opparbeidet parkeringsmuligheter for et ganske stort antall biler. (10 biler kan parkere der oppe samtidig, uten problem). Fra parkeringsplassen går det en meget godt synlig, - og godt brukt sti inn i landskapsvernområdet. Stien går langs foten av Børsjøhø, og fortsetter i dag forbi fjellet og mot Midthøa.

Søknaden gjelder muligheten for å merke 1,6 km i svært bratt terreng fra denne stien og opp til toppen av fjellet. Jeg kan ikke se at merking av en sti på denne strekningen vil forstyrre fugler og villdyr mer enn slik det er i dag. Vi satt der oppe og spiste medbrakt lunsj på en finværsdag i sommer.

På den timen vi satt der kom det fem andre turfølger. Alie kom fra øst, men ingen kom opp fjellet på samme sted.

Området har godt tilrettelagt adkomst, og merking av beste rute for de siste 1,6 km opp til toppen mener jeg må være et argument for å begrense forstyrrelser i terrenget.

Tilgjengeligheten er der allerede, og alle besøkende leter seg frem langs hele fjellsiden for å finne en grei vei opp. Det er sårbar vegetasjon, - reinlav og gress, og svært glatt når det er vått. All ferdsel i slik terreng vil slite på naturen.

Jeg er ikke enig i at det er en ulempe om denne ferdselen blir begrenset til en trase, i stedet for at hele denne bratte og ulendte fjellsiden benyttes til adkomst som tilfellet er i dag. Jeg ber derfor om en ny vurdering av søknaden, og håper på en positiv tilbakemelding.

For å få saken godt belyst i forbindelse med den forberedende klagesaksbehandlingen, ble saken sendt over til Knutshø villreinutvalg og villreinnemda for Snøhetta og Knutshø for uttale. Både utvalg og nemd ble bedt om å gi en uttale knyttet til villrein og ferdsel.

Villreinnemda for Snøhetta og Knutshø behandlet saken i møte den 10.10.2024. Nemda støtter forvalter sin vurdering og avslaget som ble gitt. Se vedlegg.

Knutshø villreinutvalg behandlet saken i møte den 25.10.2024. Utvalget støtter forvalter sin vurdering og avslaget som ble gitt. Se vedlegg.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Delegeringsreglementet til Dovrefjell nasjonalparkstyre vedtatt 07.12.2015, sak nr. 74-2015 (arkivsak nr. 2015/7095), sist revidert 5.10.2022:

«Nasjonalparkstyret All myndighet for de verneområder styret forvalter og styrets øvrige myndighet ligger i utgangspunktet til nasjonalparkstyret. Styret fattet vedtak som Dovrefjell nasjonalparkstyre så langt ikke annet følger av dette delegeringsreglementet.

(...)

6. Styret behandler klager på vedtak før eventuell oversendelse til klageinstansen, der ikke annet framgår av dette reglement»

Styrets vedtekter

12. KLAGEADGANG, KLAGEINSTANS OG KLAGEBEHANDLING

Fylkesmannen har klagerett på vedtak fattet av nasjonalparkstyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning. For øvrig gjelder de alminnelige regler om klageadgang. Klage på vedtak truffet av styret, må vurderes/klagebehandles av styret med mindre det er avtalt at saken kan behandles av AU/forvalter. Dersom vedtak truffet av AU/forvalteren etter delegert myndighet påklages, skal klagen vurderes/klagebehandles av styret/arbeidsutvalget før den eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans. Miljødirektoratet er endelig klageinstans for vedtak som treffes av styret/ forvalter som forvaltningsmyndighet.

Verneformål – forskrift

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø.

§ 3 Vernebestemmelser

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til

h. Opparbeiding og merking av nye tutstier og løyper

Forvaltningsloven

§ 28 (vedtak som kan påklages, klageinstans)

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen). (...)

§ 29 (klagefrist)

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

§33 (saksforberedelsen i klagesak)

(...)

Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.

Presedens

I brev fra Miljødirektoratet, datert 02.03.15 heter det bl.a.:

Presedensvurderingen bør være så konkret som mulig. Presedensfaren skal være reell og ikke hypotetisk. En konkret presedensvurdering vil bidra til likebehandling og ivareta hensynet til rimelighet. Dette vil øke forståelsen for verneforvaltningen.

Vurderingen av presedensvirkninger knytter seg for det første til sannsynligheten for at lignende tiltak vil fremmes i fremtiden og konsekvensene for verneverdiene og verneformålet om det blir gitt dispensasjon til tilsvarende tiltak.

Vurdering

Klager er tiltakshaver/søker i den aktuelle saken og er dermed part. Klagen er rettidig mottatt og nasjonalparkstyret kan ta klagen til behandling, jf. forvaltningsloven § 33 om saksforberedelse i klagesak og styrets vedtekter og delegeringsreglement om klagesaker. Det er ingen som direkte er motpart, men saken er oversendt Villreinnemda og villreinnutvalget for uttale etter at klagen ble mottatt.

Klagers anførsler:

1. Kan ikke se at merking av en sti på 1,6 km som er beste rute vil forstyrre fugler og villdyr mer enn slik det er i dag
2. Merking av sti vil ikke føre til økt ferdsel.
3. Det går en godt vedlikeholdt og merket bilvei helt opp til det gamle klebersteinsbruddet ved Børsjøhø med opparbeidet parkeringsmulighet
4. Fra parkeringa går en godt synlig og godt brukt sti inn i landskapsvernområdet
5. Det er mange som går opp til toppen av Store Børsjøhø, men de går opp i ulike traséer
6. Merking av sti vil spare sårbar vegetasjon og begrense ferdselen til én trasé – noe som ikke er en ulempe
7. Tilgjengeligheten til Store Børsjøhø er allerede tilstede

Forvalters kommentarer til anførselene fra klager:

Til punkt 1 og 2: Gjennom merking av sti kanaliseres ferdselen og gjør at flere bruker akkurat den merka stien, det er også det klager ønsker gjennom å merke sti til Store Børsjøhø.

Lett tilgjengelige merkede og skiltede ferdselårer for friluftsliv er svært viktig for en høy deltakelse i friluftslivet. Nasjonalparkforvalter er enig i at merking av sti kanalisere ferdselen, og mener i tillegg at merka stier bidrar til at flere ønsker å gå tur akkurat der, slik at ferdselen også kan øke som følge av at stien merkes. Mer menneskelig ferdsel vil kunne fortrenge hekkende rovfugl og villreins bruk av området. Det vises her til kunnskapsgrunnlaget, nærmere bestemt sårbarhetsvurdering for fugl (u.off) og kvalitetsnormen for villrein. Forvalter er derfor uenig i klagers anførsler på disse punkt.

Til punkt 3 -6: At det pr i dag er tilrettelagt parkering utenfor verneområdet og at det eksisterer en godt synlig sti vurderes ikke å være tilstrekkelig for at hensynet til verneverdier bør tilsidesettes. Ivaretagelse av vegetasjon og planter er også en del av formålet med vernet og kan være sårbart slik som klager peker på. Å samle ferdselen for å unngå slitasje, vil i større grad bevare plantelivet sammenlignet med spredt ferdsel. Et vedtak om gi tillatelse til merking av sti vil gjerne oppfattes som om ferdsel til fots ikke vil være til skade for naturverdiene. Med den kunnskapen som finnes om naturmangfoldet i området pr i dag mener forvalter at tilrettelegging for ferdsel i dette området vil kunne påvirke verneverdiene negativt.

Til punkt 6: Retten til fri ferdsel i utmark har vært og er en viktig forutsetning for den norske friluftstradisjonen. Denne retten er nedfelt i friluftsløven og gjelder også innenfor områder vernet med hjemmel i naturmangfoldloven. Å ikke tillate merking av stien vil ikke endre på dette og som klager anfører er tilgjengeligheten til Store Børsjøhø allerede tilstede.

I denne saken mener forvalter det er relevant å se på bestemmelsen i forskriften opp mot formålet for vernet. Formålet med opprettelsen av det enkelte verneområde skal tillegges stor vekt ved tolkning av vernevedtak. Enkeltbestemmelser skal tolkes i lys av formålsbestemmelsen i verneforskriften.

I nasjonalparker, men også i flere landskapsvernområder, er det gjerne en omtale under formålsbestemmelsen som sier at: *«allmenheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging»*. En slik ordlyd ligger ikke inne i verneforskriften for Knutshø landskapsvernområde. Dette tolkes dit at ytterligere tilrettelegging for friluftslivet for å oppleve naturen ikke er noe som skal vektlegges i forvaltninga av verneområdet. Å ta vare på et sammenhengende høyfjellsområde med leveområdet til villreinen i Knutshø, et særpreget natur- og kulturlandskap til med tilhørende plante- og dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø er bakgrunnen for opprettelsen av verneområdet.

De fleste verneforskrifter har egne dispensasjonshjemler som åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til nærmere bestemte formål. Disse hjemlene kalles spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, og i verneforskriften for Knutshø landskapsvernområde er det åpnet for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til opparbeiding og merking av nye stier.

Selv om et omsøkt tiltak er innenfor rammen av en spesifisert dispensasjonsbestemmelse må det likevel foretas en selvstendig vurdering av om dispensasjon skal gis. Når forskriftene

bruker formuleringer som “kan gi tillatelse til” eller “kan gi dispensasjon til” betyr ikke det at forvaltningsmyndigheten skal gi dispensasjon, men at forvaltningsmyndigheten kan vurdere om en søknad gir grunnlag for å gi dispensasjon.

I Kronprinsregentes resolusjon fra 2002, s.39 om Knutshø landskapsvernområde er stier og løyper omtalt slik (forvalters understrekning):

«Hedmark Reiseliv BA er forbauset over at det er forbud mot alle typer skilting.

Fylkesmennene sier omfanget av ferdseltraseer i form av veier og ulike kjørespor, samt stier, må sies å være relativt stort i Knutshø. Ytterligere tilrettelegging ved etablering av nye turstier kan være konfliktfylte av hensyn til muligheten for forstyrrelse av villrein.

DNT vil at etablering av nye merkede stier/løyper, bruer og skilt skal kunne tillates .

(...). DN finner imidlertid å ta inn et nytt punkt i forskriften om at forvaltningsmyndigheten, etter søknad, kan gi tillatelse til opparbeiding og merking av nye turstier og løyper. En ønsker å ha kontroll og oversikt over merkede stier for å vurdere eventuelle virkninger på verneverdiene.

Miljøverndepartementet (...)For øvrig slutter departementet seg til direktoratets merknader og tilrådninger.»

Merking av stier vil kunne påvirke ferdselen som igjen kan påvirke naturmangfoldet negativt. I vedtaket om avslag på merking av sti er hensynet til verneverdiene veid opp mot tilrettelegging for friluftslivet. Hensynet til verneverdier som villreinsens mulighet til bruk av arealer og rovfugl har veid tyngst. Det at villrein ikke bruker et område i dag, behøver ikke å bety at området er uten verdi for villreinen i et lengre tidsperspektiv. Forvalter mener avveininga er gjort i tråd med formålet for landskapsvernområdet. Villreinnemd og villreinutvalg har hatt saken til uttale og begge støtter forvalters vurdering i det delegerte vedtaket hvor det ble gitt avslag.

Det har vært enkelte søknader om oppkjøring av skiløyper med skuter (blant annet Knutshø LVO) og mindre omlegging av eksisterende, godkjente stier i forvaltningsplan (nasjonalparken) som har fått tillatelser. Omfanget av slike søknader vurderes å være lite og forvalter mener at presedensfaren er av mindre betydning. Tilrettelegging og merking av stier og løyper vurderes i arbeidet med forvaltningsplan der dette er et tema. I konkrete søknader om ny tilrettelegging vil det i den enkelte sak måtte vurderes om en slik enkel tilrettelegging for ferdsel vil påvirke naturmangfoldet negativt akkurat der det omsøkes, eller ikke.

Det er ikke selve tilrettelegginga i form av merking, men den kanalisering og eventuelle økte ferdselens virkning på verneverdiene der tilrettelegginga planlegges, som vurderes. I de verneområdene Dovrefjell nasjonalparkstyre forvalter legges det til grunn at slik enkel tilrettelegging kan være aktuelt for å styre ferdsel til områder som tåler dette i tråd med oppdatert kunnskap om naturmangfoldet i verneområdene.

Konklusjon

Nasjonalparkforvalter kan ikke se at klagen legger frem argumenter som ikke har vært vurdert gjennom behandlingen av søknad i det delegerte vedtaket. Delegert vedtak datert

10.9.2024 har lagt vekt på verneverdiene og gjort en avveining mellom disse og tilrettelegging for friluftslivet. Det foreligger ikke vesentlige grunner til å omgjøre vedtaket og det tilrås at klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Til Dovrefjell Nasjonalparkstyre
Postboks 987
2604 Lillehammer
Saksbehandler Eirin Berge
Deres ref:2024/9448-2 432.2

MOTTATT

24 SEPT. 2024
Lillehammer
Statsforvalteren i Innlandet

Anne Marie Finstad
Skåret 114
2500 Tynset

Hjemmeadresse Bekkelagsveien 2b
1177 Oslo
Mail: amfinstad@gmail.com
Mobil: 93434439

18. september 2024

Klage på avslag på søknad om merking av sti i Knutshø LVO

Jeg har sendt en søknad til Dovrefjell Nasjonalparkstyre om tillatelse til å merke en sti som kan lede besøkende i den beste traseen opp til toppen av Børsjøhø i Knutshø Landskapsvernområde.

Dette har jeg fått avslag på i et brev datert og mottatt på mail den 10. september. Jeg tillater meg å klage på denne beslutningen.

Viser til vedlagt søknad med argumenter for merking av sti, og har følgende kommentarer til avslaget.

Avslaget begrunnes med faren for økt ferdsel i området.

Det går en godt vedlikeholdt og merket bilvei helt opp til det gamle kleberstensbruddet ved Børsjøhø. Her er det opparbeidet parkeringsmuligheter for et ganske stort antall biler. (10 biler kan parkere der oppe samtidig, uten problem).

Fra parkeringsplassen går det en meget godt synlig, - og godt brukt sti inn i landskapsvernområdet. Stien går langs foten av Børsjøhø, og fortsetter i dag forbi fjellet og mot Midthøa.

Søknaden gjelder muligheten for å merke 1,6 km i svært bratt terreng fra denne stien og opp til toppen av fjellet. Jeg kan ikke se at merking av en sti på denne strekningen vil forstyrre fugler og villdyr mer enn slik det er i dag.

Vi satt der oppe og spiste medbrakt lunsj på en finværsdag i sommer. På den timen vi satt der kom det fem andre turfølger. Alle kom fra øst, men ingen kom opp fjellet på samme sted.

Området har godt tilrettelagt adkomst, og merking av beste rute for de siste 1,6 km opp til toppen mener jeg må være et argument for å begrense forstyrrelser i terrenget.

Tilgjengeligheten er der allerede, og alle besøkende leter seg frem langs hele fjellsiden for å finne en grei vei opp. Det er sårbar vegetasjon, - reinlav og gress, og svært glatt når det er vått. All ferdsel i slik terreng vil slite på naturen. Jeg er ikke enig i at det er en ulempe om denne ferdselen blir begrenset til én trase, i stedet for at hele denne bratte og ulendte fjellsiden benyttes til adkomst som tilfellet er i dag.

Jeg ber derfor om en ny vurdering av søknaden, og håper på en positiv tilbakemelding.

Vennlig hilsen

Anne Marie Finstad

Vedlegg 1: Opprinnelig søknad

Vedlegg 2: Svar fra nasjonalparkstyret

Til Nasjonalparkforvalterne på Dovrefjell

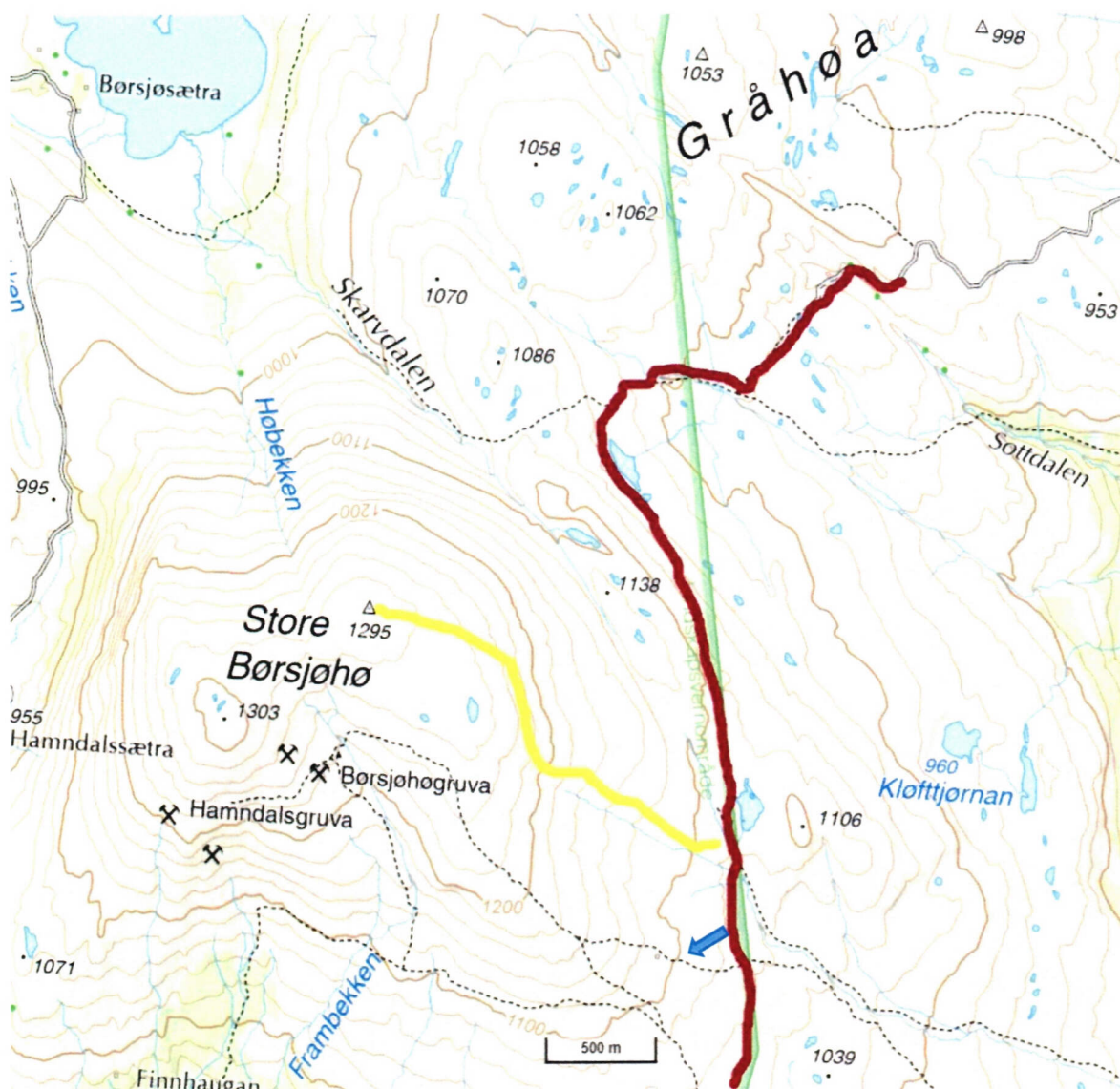
Anne Marie Finstad
Skåret
2500 Tynset

27. august 2024

Forespørsel om merking av sti i Naturvernområdet Knutshø

Jeg kontakter dere for å spørre om muligheten for å merke en sti i naturvernområdet Store Børsjøhø på Kvikneskogen.

I dag er det bilvei opp til det gamle kleberstensbruddet som ligger mellom Solvang på riksvei 3 og fjellet. Fra kleberstensbruddet går det i dag en sterk og tydelig sti fra parkeringsplassen ved Kleberstensbruddet og inn i verneområdet. Denne er relativt mye brukt og synes tydelig på flyfoto, men den er ikke merket i Norgeskart. (Jeg har tegnet den inn med rød farge). Denne eksisterende stien går langs, og forbi fjellet. Ifølge Norgeskart går det en sti sørrfra og opp til de gamle gruehullene, men denne er svært vanskelig å finne. (Merket med blå pil).

Vi er flere som har ønske om å merke en trasse fra den stien som går på østsiden av foten av Børsjøhø og enkleste veien opp på toppen av fjellet.

Jeg har vært der to ganger i sommer. Begge gangene kom det flere følger opp fjellet mens vi var på toppen. Alle kom østfra, men ingen kom opp på samme sted.

Vegetasjonen i fjellsida består av reinlav, mose og gress, og det er svært bratt og ofte vått. Det må slite mer på landskapet at alle skal skli og gå på forskjellige steder i dette svært bratte terrenget, enn om det fantes en merket sti opp selve fjellsiden. Det er anslagsvis snakk om å merke en rute på ca 1 600 m fra der stien passerer et lite tjern ved foten av fjellet og opp på den østre toppen, (omtrentlig merket med gul linje).

Børsjøhø har to topper, men selve fjellet er flatt på toppen, og det er enkelt å ta seg mellom de to toppene. På toppen er det dessuten primært steingrunn, og ikke behov for merket sti.

Kvikneskogens Venner har flere medlemmer som er godt kjent, og de har sagt seg villige til å merke en god trasee opp, men vi forstår at vi trenger en godkjenning for å gjøre det da dette er i verneområdet for villrein.

Vi håper på en positiv tilbakemelding fra dere på om vi kan tilrettelegge enklere adkomst til toppen, og mindre spredt slitasje på landskapet.

Vennlig hilsen
Anne Marie Finstad
amfinstad@gmail.com

**Dovrefjell
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 HJERKINN

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 09
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell>

Vedlegg 2

Anne Marie Finstad

2500 TYNSET

Saksbehandler Eirin Berge

Vår ref. 2024/9448-2 432.2

Deres ref.

Dato 10.09.2024

Delegert sak - Knutshø LVO -Avslag - merking av sti - Store Børsjøhø - Anne Marie Finstad

Delegert vedtak

Anne Marie Finstad får avslag på søknad om å merke sti til Store Børsjøhø i Knutshø landskapsvernområde.

Merking av sti her vil kunne føre til økt ferdsel i leveområdet til villreinen i Knutshø, hvor dyra ser ut til å ha vansker med å utnytte arealene i leveområdet. Også hekkende rovfugl i området gjør det sårbart for ferdsel.

Avslaget er hjemlet i verneforskrift for Knutshø landskapsvernområde § 3 punkt 1.1.

Saksopplysninger

Søknad om merking av sti til Store Børsjøhø ble registrert i saksbehandlersystemet den 3.8.2024.

Søknaden:

Jeg kontakter dere for å spørre om muligheten for å merke en sti i naturvernområdet Store Børsjøhø på Kvikneskogen. I dag er det bilvei opp til det gamle kleberstensbruddet som ligger mellom Solvang på riksvei 3 og fjellet. Fra kleberstensbruddet går det i dag en sterk og tydelig sti fra parkeringsplassen ved Kleberstensbruddet og inn i verneområdet. Denne er relativt mye brukt og synes tydelig på flyfoto, men den er ikke merket i Norgeskart. (Jeg har tegnet den inn med rød farge). Denne eksisterende stien går langs, og forbi fjellet. Ifølge Norgeskart går det en sti sørfra og opp til de gamle gruvehullene, men denne er svært vanskelig å finne. (Merket med blå pil).

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturreservat	Flåman
Landskapsvernområde	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområde	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Vi er flere som har ønske om å merke en trasse fra den stien som går på østsiden av foten av Børsjøhø og enkleste veien opp på toppen av fjellet. Jeg har vært der to ganger i sommer. Begge gangene kom det flere følger opp fjellet mens vi var på toppen. Alle kom østfra, men ingen kom opp på samme sted. Vegetasjonen i fjellsida består av reinlav, mose og gress, og det er svært bratt og ofte vått. Det må slite mer på landskapet at alle skal skli og gå på forskjellige steder i dette svært bratte terrenget, enn om det fantes en merket sti opp selve fjellsida. Det er anslagsvis snakk om å merke en rute på ca 1 600 m fra der stien passerer et lite tjern ved foten av fjellet og opp på den østre toppen, (omtrentlig merket med gul linje). Børsjøhø har to topper, men selve fjellet er flatt på toppen, og det er enkelt å ta seg mellom de to toppene. På toppen er det dessuten primært steingrunn, og ikke behov for merket sti. Kvikneskogens Venner har flere medlemmer som er godt kjent, og de har sagt seg villige til å merke en god trasee opp, men vi forstår at vi trenger en godkjenning for å gjøre det da dette er i verneområdet for villrein. Vi håper på en positiv tilbakemelding fra dere på om vi kan tilrettelegge enklere adkomst til toppen, og mindre spredt slitasje på landskapet.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i møte 07.12.2015, sak nr. 74-2015 (arkivsak nr. 2015/7095), sist revidert 5.10.2022, delegert myndighet til forvalterne (jf. vedtektene pkt. 6.2) til å treffe

vedtak i kurante enkeltsaker av reversibel karakter som ikke er av stor betydning for verneverdiene.

Dette gjelder i saker etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene og etter naturmangfoldloven § 48 der

- a) Det gjelder fornyelse av dispensasjon på tilnærmet samme vilkår eller standardvilkår gitt av styret og forutsetningene ellers er uendret.
- b) Det er entydig presedens eller retningslinjer fra styret eller arbeidsutvalget for saken.
- c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet

Alle delegerte vedtak skal refereres for styret

Verneformål – forskrift

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø.

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet

- 1.1 Området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som oppføring, påbygging og ombygging av bygninger, anlegg og faste innretninger, riving av gamle seterbygninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, oppdyrking av nye arealer, treslagskifte, sprøyting med kjemiske midler, inngjerding av utmarksarealer, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, framføring av luftledninger, bergverksdrift og annen form for grave-, sprengnings- eller borearbeider, plassering av campingvogner og bobiler, merking av stier, skilting, forurensning og forsøpling. Opplistingen er ikke uttømmende.

(...)

- 1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:
 - h. Opparbeiding og merking av nye turstier og løyper

Forvaltningsplan

s.67

Rammer og regelverk

De ulike verneforskriftene varierer noe i forhold til friluftsliv, og det er bare i nasjonalparken friluftsliv er en del av verneformålet.

Følgende er felles for alle verneområdene:

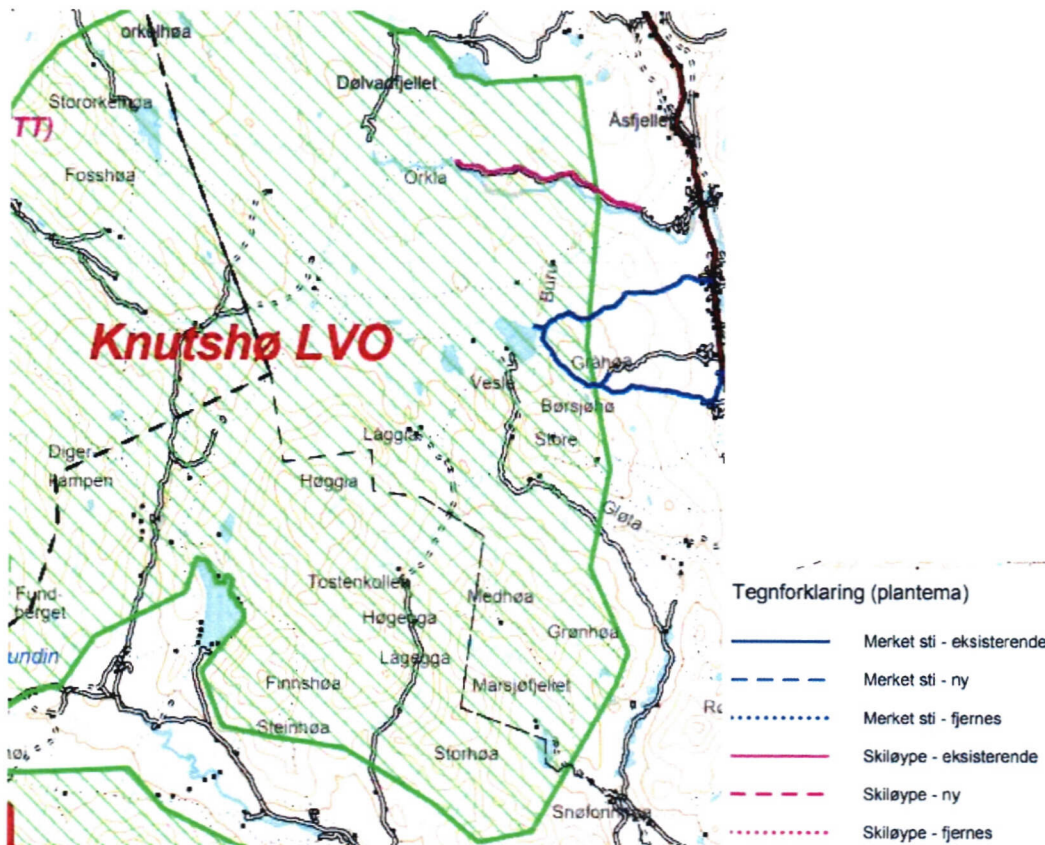
Ferdseil til fots og på ski er fritt for alle, det kan innføres restriksjoner om ferdsel er til skade for verneverdiene. Hensynsfull ferdsel skal være et mål for friluftslivet i verneområdene. Merkede stier og løyper som eksisterte på vernetidspunktet kan opprettholdes, men forvaltningsmyndigheten kan pålegge omlegging om det er påkrevet i forhold til verneverdiene.

Nye merkede stier og løyper, bruer og lignende kan bare etableres med tillatelse fra forvaltningsmyndighetene. I praksis vil dette skje ved at kartene i forvaltningsplanen angir rutenettet.

s.76

Felles retningslinjer for stier og løyper i verneområdene

- a) Hovedstrukturen i løypenettet framkommer av vedlagte kart. Dersom det dukker opp behov for nye løyper, kan det søkes forvaltningsmyndigheten om dette. Nye stier må i så fall behandles i henhold til § 4, i vernebestmmelsene.
- b) Det tillates ikke maskinpreparering av skiløyper i nasjonalparken.
- c) Hvis eksisterende stier eller løyper kommer i konflikt med villreinens arealbruk, eller på andre måter kommer i konflikt med verneformålet, kan forvaltningsmyndigheten kreve at den som er ansvarlig for stiene eller løypene iverksetter konfliktreducerende tiltak i tråd med anbefalinger fra forvaltningsmyndigheten.
- d) Merkede stier merkes i tråd med. "Merkehåndboka – håndbok for tilrettelegging og merking av turruter i fjellet, skogen og langs kysten", utarbeidet av Den norske Turistforening, Forbundet Kysten og Friluftsrådernes Landsforbund. Vinterløyper merkes med naturkvist.
- e) Merking av stier som ikke er en del av DNT sitt stinett, kan merkes med rødt. Merkingen skal være diskret og ikke ha større omfang enn føringer gitt i DNTs norm.
- f) Tidsrom for stikking av løyper angis som vilkår i eventuelle dispensasjoner

Kartutsnitt fra vedlegg 3 i forvaltningsplanen

Vurdering

I motsetning til Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark er ikke friluftsliv nevnt i formålsparagrafen i verneforskriften til Knutshø landskapsvernområde. Det foreligger derfor ikke noe incitament i formålet med opprettelsen av verneområdet for ytterligere tilrettelegging av bruk i friluftssammenheng. Merka stier og løyper som er godkjent i den østlige delen av landskapsvernområdet er beskjedent, jf. kartvedlegg 3 i forvaltningsplanen. Det er i tillegg i enkeltvedtak godkjent oppkjøring av skiløype inn til Finnhaugan i vinter – og påskeferie ut 2025.

Stortingsmeldinga «Ein forbetra tilstand for villrein» ble vedtatt i juni 2024 (Meld.St. 18 2023-2024). Denne legger viktige føringer for å forbedre tilstanden for villreinen, men legger opp til at konkrete tiltak skal komme gjennom tiltaksplaner for de ulike villreinområdene. Et av de strategiske områdene stortingsmeldinga viser til for å forbedre tilstanden for villrein er å styrke arbeidet med å kanalisere ferdselen vekk fra områder som er viktige for villrein (økt tilrettelegging for villreinvennlig ferdsel).

Kunnskapsgrunnlaget om naturmiljøet, særlig villreinen, anses å være godt nok for å vurdere søknad om tiltak. Hele Knutshø villreinområde er kartlagt som aktuelt sommer- og høstbeite.

GPS- studier har vist at villreinen i Knutshø har en begrenset arealbruk der reinen i stor grad oppholder seg vest i villreinområdet, og sjeldnere beveger seg inn i beiteområdene som finnes lengre øst og nord i Knutshø. Dyra later til å ha vansker med å få utnyttet arealene i leveområdet. Knutshø landskapsvernområde ble blant annet opprettet for å ta vare på leveområde til villreinen i Knutshø. Den samla belastningen av forstyrrelser knyttet til biltrafikk, campingturisme, fotturisme, sykling i tillegg til vannkraftreguleringer som påvirker villreinens arealutnyttelse er stor. Konsekvensen av å tilrettelegge for friluftslivet med stimerking opp til Store Børsjøhø vil kunne bety mer ferdsel i et område som potensielt kan tas i bruk av villrein. Området ligger nært Rødalen som er utpekt som et område hvor det er eller man mistenker det kan blir, utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet.

Det er registrert hekkeområde for rovfugl i tilknytning til turmålet Store Børsjøhø. Lokaliteten er vurdert som nokså sårbar og anbefalt tiltak er å ikke tilrettelegge for ferdsel eller opphold nær lokaliteten.

I søknaden vises det til behovet for å merke sti for å hindre terrengslitasje, og at slik slitasje kan avhjelpe ved å kanalisere ferdselen til én merket sti. Nasjonalparkforvalter er enig i at merka stier sterkt bidrar til å kanalisere ferdselen i de aller fleste tilfeller. I foreliggende sak er det likevel hensynet til villrein og fugl, og ikke terrengslitasje, som vektlegges.

Sett i lys av situasjonen for villreinstammen i Knutshø villreinområde, og igangværende arbeid for å bedre denne, mener nasjonalparkforvalter det er uheldig å merke nye stier i Knutshø landskapsvernområde. Det vil være viktig å se på helheten også når det gjelder sti- og løypemerking, og enkeltstående tillatelser om tilrettelegging for friluftslivet vil gjøre helhetlige vurderinger utfordrende. Dovrefjell nasjonalparkstyre har igangsatt arbeid med rullering av forvaltningsplanen I dette arbeidet vil sti- og løypemerking i alle verneområdene vi forvalter gjennomgå. Både Stortingsmelding og tiltaksplaner (når disse foreligger) vil gi viktige føringer.

Konklusjon

Det gis avslag på søknad om å merke sti opp til Store Børsjøhø. Selv om merking av stier i de aller fleste tilfeller kanalisere ferdselen medfører stimerking og markedsføring av merka stier ofte til mer ferdsel. Det er lagt vekt på at verneformålet til landskapsvernområdet er å ta vare på viktige leveområder for villreinen og annet dyreliv, og at det i opprettelsen av verneområdet ikke ligger noe incitament for ytterligere tilrettelegging for friluftslivet. Også viktige overordnede føringer i vedtatte Stortingsmelding «Ein forbetra tilstand for villreinen» er vektlagt.

Avslaget til å merke sti vil ikke berøre allmennhetens mulighet til fortsatt ferdsel til fots til Store Børsjøhø.

Med vennlig hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Klageadgang

Du kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet og be om at det endres. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til deg. Det er tilstrekkelig at du har postlagt klagen innen denne fristen.

Klagen skal sendes skriftlig til nasjonalparkstyret. Angi vedtaket du klager over, den eller de endringer du ønsker, og de grunner du har for at vedtaket bør endres. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du oppgi når du mottok dette brevet. Vi gjør oppmerksom på at også andre enn søker kan ha rettslig klageadgang

Plikt til å sette seg inn i bestemmelser og vilkår

Innehaver av tillatelse plikter å sette seg inn gjeldende bestemmelser og i vilkår for tillatelsen og å følge dem. Vi anbefaler også å besøke vår hjemmeside www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell der det kan finnes viktige opplysninger.

Forholdet til annet lovverk, forhold til grunneier

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Grunneier kan nekte motorisert ferdsel i utmark på sin eiendom, og du må derfor sjekke om aktuelle grunneiere aksepterer transporten.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn. Vedtaket vil være offentlig tilgjengelig i miljøvedtakregisteret – www.miljovedtak.no.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I
INNLANDET HOVEDKONTOR
Statens naturoppsyn Hjerkind
Knutshø Villreinutvalg
Villreinnemnda for Snøhetta og
Knutshø
TYNSET KOMMUNE

Postboks 987

Norsk villreinsenter nord
v/ Kvikne utmaksråd
c/o Statsforvalteren i
Trøndelag, Postboks 2600
Torvgata 1

2604 LILLEHAMMER

2661 HJERKINN

2512 KVIKNE

7734 STEINKJER

2500 TYNSET

**Dovrefjell
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 HJERKINN

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 09
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell>

Anne Marie Finstad

2500 TYNSET

Saksbehandler Eirin Berge

Vår ref. 2024/9448-2 432.2

Deres ref.

Dato 10.09.2024

Delegert sak - Knutshø LVO -Avslag - merking av sti - Store Børsjøhø - Anne Marie Finstad

Delegert vedtak

Anne Marie Finstad får avslag på søknad om å merke sti til Store Børsjøhø i Knutshø landskapsvernområde.

Merking av sti her vil kunne føre til økt ferdsel i leveområdet til villreinen i Knutshø, hvor dyra ser ut til å ha vansker med å utnytte arealene i leveområdet. Også hekkende rovfugl i området gjør det sårbart for ferdsel.

Avslaget er hjemlet i verneforskrift for Knutshø landskapsvernområde § 3 punkt 1.1.

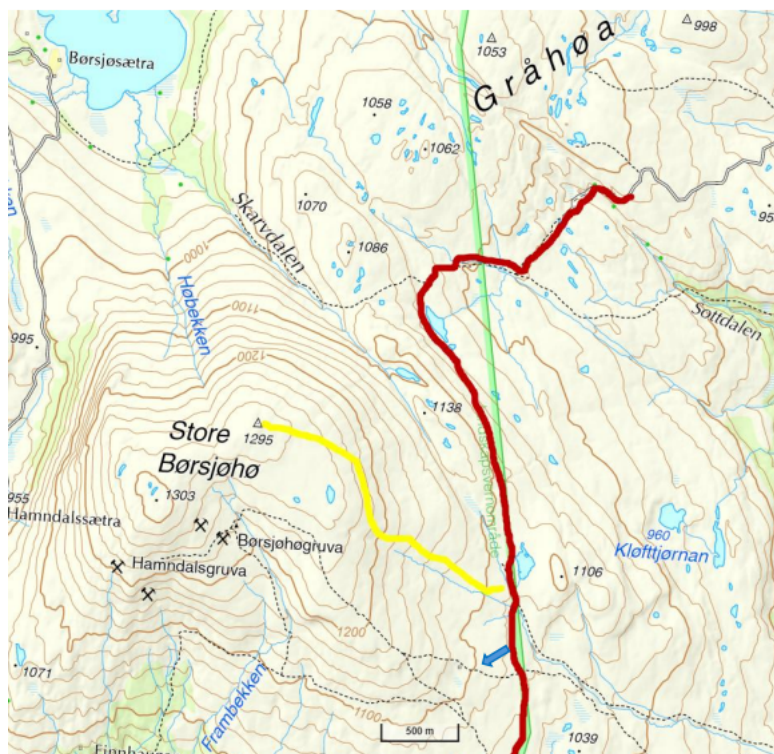
Saksopplysninger

Søknad om merking av sti til Store Børsjøhø ble registrert i saksbehandlersystemet den 3.8.2024.

Søknaden:

Jeg kontakter dere for å spørre om muligheten for å merke en sti i naturvernområdet Store Børsjøhø på Kvikneskogen. I dag er det bilvei opp til det gamle kleberstensbruddet som ligger mellom Solvang på riksvei 3 og fjellet. Fra kleberstensbruddet går det i dag en sterk og tydelig sti fra parkeringsplassen ved Kleberstensbruddet og inn i verneområdet. Denne er relativt mye brukt og synes tydelig på flyfoto, men den er ikke merket i Norgeskart. (Jeg har tegnet den inn med rød farge). Denne eksisterende stien går langs, og forbi fjellet. Ifølge Norgeskart går det en sti sørfra og opp til de gamle gruehullene, men denne er svært vanskelig å finne. (Merket med blå pil).

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevat	Flåman
Landskapsvernområde	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområde	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Vi er flere som har ønske om å merke en trasse fra den stien som går på østsiden av foten av Børsjohø og enkleste veien opp på toppen av fjellet. Jeg har vært der to ganger i sommer. Begge gangene kom det flere følger opp fjellet mens vi var på toppen. Alle kom østfra, men ingen kom opp på samme sted. Vegetasjonen i fjellsida består av reinlav, mose og gress, og det er svært bratt og ofte vått. Det må slite mer på landskapet at alle skal skli og gå på forskjellige steder i dette svært bratte terrenget, enn om det fantes en merket sti opp selve fjellsiden. Det er anslagsvis snakk om å merke en rute på ca 1 600 m fra der stien passerer et lite tjern ved foten av fjellet og opp på den østre toppen, (omtrentlig merket med gul linje). Børsjohø har to topper, men selve fjellet er flatt på toppen, og det er enkelt å ta seg mellom de to toppene. På toppen er det dessuten primært steingrunn, og ikke behov for merket sti. Kvikneskogens Venner har flere medlemmer som er godt kjent, og de har sagt seg villige til å merke en god trasee opp, men vi forstår at vi trenger en godkjenning for å gjøre det da dette er i verneområdet for villrein. Vi håper på en positiv tilbakemelding fra dere på om vi kan tilrettelegge enklere adkomst til toppen, og mindre spredt slitasje på landskapet.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i møte 07.12.2015, sak nr. 74-2015 (arkivsak nr. 2015/7095), sist revidert 5.10.2022, delegert myndighet til forvalterne (jf. vedtektene pkt. 6.2) til å treffe

vedtak i kurante enkeltsaker av reversibel karakter som ikke er av stor betydning for verneverdiene.

Dette gjelder i saker etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene og etter naturmangfoldloven § 48 der

- a) Det gjelder fornyelse av dispensasjon på tilnærmet samme vilkår eller standardvilkår gitt av styret og forutsetningene ellers er uendret.
- b) Det er entydig presedens eller retningslinjer fra styret eller arbeidsutvalget for saken.
- c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet

Alle delegerte vedtak skal refereres for styret

Verneformål – forskrift

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø.

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet

- 1.1 Området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som oppføring, påbygging og ombygging av bygninger, anlegg og faste innretninger, riving av gamle seterbygninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, oppdyrking av nye arealer, treslagskifte, sprøyting med kjemiske midler, inngjerding av utmarksarealer, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, framføring av luftledninger, bergverksdrift og annen form for grave-, sprengnings- eller borearbeider, plassering av campingvogner og bobiler, merking av stier, skilting, forurensning og forsøpling. Opplistingen er ikke uttømmende.

(...)

- 1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:
 - h. Opparbeiding og merking av nye turstier og løyper

Forvaltningsplan

s.67

Rammer og regelverk

De ulike verneforskriftene varierer noe i forhold til friluftsliv, og det er bare i nasjonalparken friluftsliv er en del av verneformålet.

Følgende er felles for alle verneområdene:

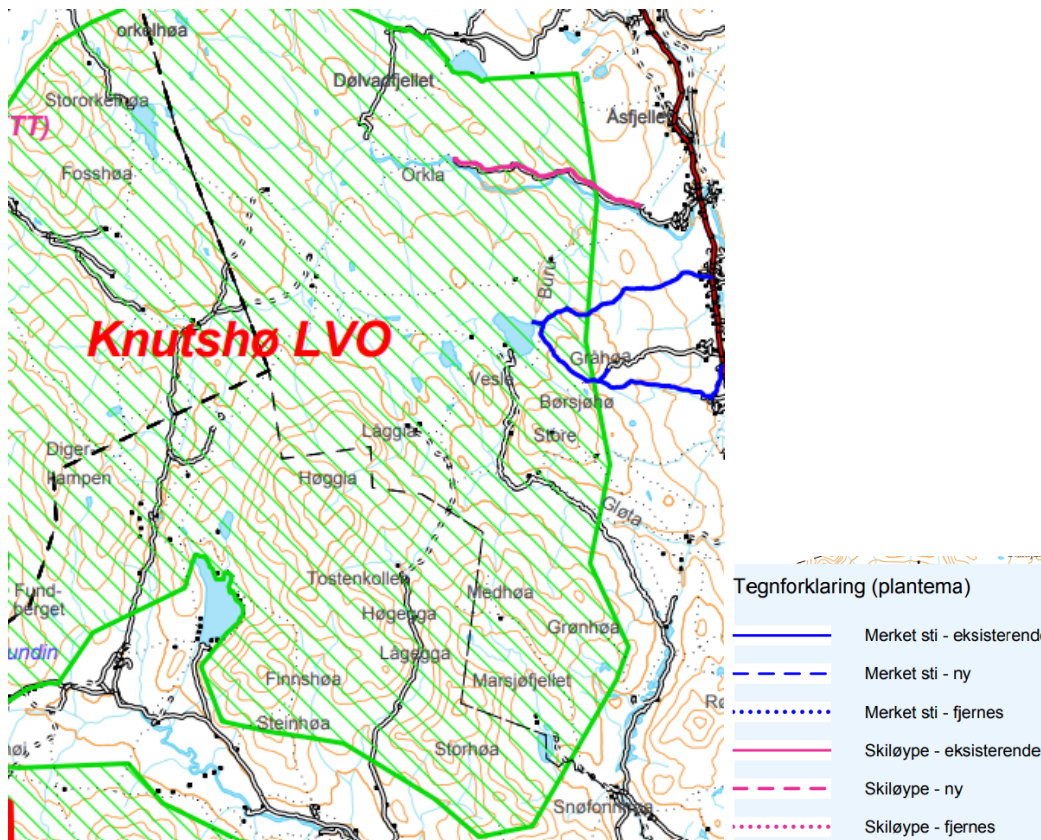
Ferdseil til fots og på ski er fritt for alle, det kan innføres restriksjoner om ferdsel er til skade for verneverdiene. Hensynsfull ferdsel skal være et mål for friluftslivet i verneområdene. Merkede stier og løyper som eksisterte på vernetidspunktet kan opprettholdes, men forvaltningsmyndigheten kan pålegge omlegging om det er påkrevet i forhold til verneverdiene.

Nye merkede stier og løyper, bruer og lignende kan bare etableres med tillatelse fra forvaltningsmyndighetene. I praksis vil dette skje ved at kartene i forvaltningsplanen angir rutenettet.

s.76

Felles retningslinjer for stier og løyper i verneområdene

- a) Hovedstrukturen i løypenettet framkommer av vedlagte kart. Dersom det dukker opp behov for nye løyper, kan det søkes forvaltningsmyndigheten om dette. Nye stier må i så fall behandles i henhold til § 4, i vernebestemmelsene.
- b) Det tillates ikke maskinpreparering av skiløyper i nasjonalparken.
- c) Hvis eksisterende stier eller løyper kommer i konflikt med villreinens arealbruk, eller på andre måter kommer i konflikt med verneformålet, kan forvaltningsmyndigheten kreve at den som er ansvarlig for stiene eller løypene iverksetter konfliktreducerende tiltak i tråd med anbefalinger fra forvaltningsmyndigheten.
- d) Merkede stier merkes i tråd med. "Merkehåndboka – håndbok for tilrettelegging og merking av turruter i fjellet, skogen og langs kysten", utarbeidet av Den norske Turistforening, Forbundet Kysten og Friluftsrådernes Landsforbund. Vinterløyper merkes med naturkvist.
- e) Merking av stier som ikke er en del av DNT sitt stinett, kan merkes med rødt. Merkingen skal være diskret og ikke ha større omfang enn føringer gitt i DNTs norm.
- f) Tidsrom for stikking av løyper angis som vilkår i eventuelle dispensasjoner

Kartutsnitt fra vedlegg 3 i forvaltningsplanen

Vurdering

I motsetning til Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark er ikke friluftsliv nevnt i formålsparagrafen i verneforskriften til Knutshø landskapsvernområde. Det foreligger derfor ikke noe incitament i formålet med opprettelsen av verneområdet for ytterligere tilrettelegging av bruk i friluftssammenheng. Merka stier og løyper som er godkjent i den østlige delen av landskapsvernområdet er beskjedent, jf. kartvedlegg 3 i forvaltningsplanen. Det er i tillegg i enkeltvedtak godkjent oppkjøring av skiløype inn til Finnhaugan i vinter – og påskeferie ut 2025.

Stortingsmeldinga «*Ein forbetra tilstand for villrein*» ble vedtatt i juni 2024 (Meld.St. 18 2023-2024). Denne legger viktige føringer for å forbedre tilstanden for villreinen, men legger opp til at konkrete tiltak skal komme gjennom tiltaksplaner for de ulike villreinområdene. Et av de strategiske områdene stortingsmeldinga viser til for å forbedre tilstanden for villrein er å styrke arbeidet med å kanalisere ferdselen vekk fra områder som er viktige for villrein (økt tilrettelegging for villreinvennlig ferdsel).

Kunnskapsgrunnet om naturmiljøet, særlig villreinen, anses å være godt nok for å vurdere søknad om tiltak. Hele Knutshø villreinområde er kartlagt som aktuelt sommer- og høstbeite.

GPS- studier har vist at villreinen i Knutshø har en begrenset arealbruk der reinen i stor grad oppholder seg vest i villreinområdet, og sjeldnere beveger seg inn i beiteområdene som finnes lengre øst og nord i Knutshø. Dyra later til å ha vansker med å få utnyttet arealene i leveområdet. Knutshø landskapsvernområde ble blant annet opprettet for å ta vare på leveområdene til villreinen i Knutshø. Den samla belastningen av forstyrrelser knyttet til biltrafikk, campingturisme, fotturisme, sykling i tillegg til vannkraftreguleringer som påvirker villreinens arealutnyttelse er stor. Konsekvensen av å tilrettelegge for friluftslivet med stimerking opp til Store Børsjøhø vil kunne bety mer ferdsel i et område som potensielt kan tas i bruk av villrein. Området ligger nært Rødalen som er utpekt som et område hvor det er eller man mistenker det kan blir, utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet.

Det er registrert hekkeområde for rovfugl i tilknytning til turmålet Store Børsjøhø. Lokaliteten er vurdert som nokså sårbar og anbefalt tiltak er å ikke tilrettelegge for ferdsel eller opphold nær lokaliteten.

I søknaden vises det til behovet for å merke sti for å hindre terrengslitasje, og at slik slitasje kan avhjelpest ved å kanalisere ferdselen til én merket sti. Nasjonalparkforvalter er enig i at merka stier sterkt bidrar til å kanalisere ferdselen i de aller fleste tilfeller. I foreliggende sak er det likevel hensynet til villrein og fugl, og ikke terrengslitasje, som vektlegges.

Sett i lys av situasjonen for villreinstammen i Knutshø villreinområde, og igangværende arbeid for å bedre denne, mener nasjonalparkforvalter det er uheldig å merke nye stier i Knutshø landskapsvernområde. Det vil være viktig å se på helheten også når det gjelder sti- og løypemerking, og enkeltstående tillatelser om tilrettelegging for friluftslivet vil gjøre helhetlige vurderinger utfordrende. Dovrefjell nasjonalparkstyre har igangsatt arbeid med rullering av forvaltningsplanen I dette arbeidet vil sti- og løypemerking i alle verneområdene vi forvalter gjennomgås. Både Stortingsmelding og tiltaksplaner (når disse foreligger) vil gi viktige føringer.

Konklusjon

Det gis avslag på søknad om å merke sti opp til Store Børsjøhø. Selv om merking av stier i de aller fleste tilfeller kanalisere ferdselen medfører stimerking og markedsføring av merka stier ofte til mer ferdsel. Det er lagt vekt på at verneformålet til landskapsvernområdet er å ta vare på viktige leveområder for villreinen og annet dyreliv, og at det i opprettelsen av verneområdet ikke ligger noe incitament for ytterligere tilrettelegging for friluftslivet. Også viktige overordnede føringer i vedtatte Stortingsmelding «Ein forbetra tilstand for villreinen» er vektlagt.

Avslaget til å merke sti vil ikke berøre allmennhetens mulighet til fortsatt ferdsel til fots til Store Børsjøhø.

Med vennlig hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Klageadgang

Du kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet og be om at det endres. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til deg. Det er tilstrekkelig at du har postlagt klagen innen denne fristen.

Klagen skal sendes skriftlig til nasjonalparkstyret. Angi vedtaket du klager over, den eller de endringer du ønsker, og de grunner du har for at vedtaket bør endres. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du oppgi når du mottok dette brevet. Vi gjør oppmerksom på at også andre enn søker kan ha rettslig klageadgang

Plikt til å sette seg inn i bestemmelser og vilkår

Innehaver av tillatelse plikter å sette seg inn gjeldende bestemmelser og i vilkår for tillatelsen og å følge dem. Vi anbefaler også å besøke vår hjemmeside www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell der det kan finnes viktige opplysninger.

Forholdet til annet lovverk, forhold til grunneier

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyret kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Grunneier kan nekte motorisert ferdsel i utmark på sin eiendom, og du må derfor sjekke om aktuelle grunneiere aksepterer transporten.

Retten til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn. Vedtaket vil være offentlig tilgjengelig i miljøvedtakeregisteret – www.miljovedtak.no.

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I
INNLANDET HOVEDKONTOR
Statens naturoppsyn Hjerkin
Knutshø Villreinutvalg
Villreinnemnda for Snøhetta og
Knutshø
TYNSET KOMMUNE

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Norsk villreinsenter nord
v/ Kvikne utmaksråd
c/o Statsforvalteren i
Trøndelag, Postboks 2600
Torvgata 1

2661 HJERKINN
2512 KVIKNE
7734 STEINKJER
2500 TYNSET

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Vår dato:

11.10.2024

Vår ref:

2024/11896

Deres dato:

Deres ref:

Dovrefjell nasjonalparkstyre
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Kontakt saksbehandler

Simon Heier, 74 16 80 85

Uttalelse - Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø - merking av sti til Store Børsjøhø

Viser til protokoll etter møte i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø den 10.10.2024 og vedtak i sak 55:

«**Vedtak**

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø støtter vurderingen til nasjonalparkforvalter gitt i avslaget datert den 10.09.2024.»

Med hilsen

Simon Heier (e.f)
sekretær

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Statsforvalteren i Trøndelag

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Protokoll fra villreinnemndsmøte 101024

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Leder: Olav Søderberg, mobiltlf.: 90 68 68 13, e-post: olav@sunndalen.com
Sekretær: Statsforvalteren i Trøndelag, - Simon Heier, tlf.: 74 16 80 85, e-post simon.heier@statsforvalteren.no

Utskrift fra møtebok Knutshø villreinutvalg

Sted: Oppdal Bygdealmennings kontor eller Teams

Fremmøtte medlemmer: Børge Røhjell, Runar Myrer Rueslåttén (Teams, vara for Marius Knudsen), Arnt strand og John Bjørndal-Volden. Jørgen Strømhaug meldte forfall en halvtime før møtet.

Sekretær: Håvard Rønning

Tid: Fredag 25.10.2024, kl. 12.00.

Sak 16/2024 Knutshø LVO - ber om uttale til sak om merking av sti til Store Børsjøhø

Vedlegg: Saksdokumenter fra verneområdeforvalter

Vedtak: Knutshø villreinutvalg støtter vurderingen nasjonalparkforvalter har gitt i avslaget for merking av sti.

Arkivsaksnummer: 2024/9652-4

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 28.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	25/2024	06.12.2024

Sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - søknad om dispensasjon for oppføring av platting på Hemtjønnbua - Beitelaget Driva 1 c

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir beitelaget Driva 1 c avslag på omsøkt platting med areal 15,2 m² på Hemtjønnsbua i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Avslaget er hjemlet i naturmangfoldlovens § 48, 1.ledd, 1.alternativ. Begrunnelsen for avslaget er at en platting av denne størrelsen på mindre buer endrer bygningsuttrykket og gir et mer hytteaktig preg. Med de mange mindre buene i nasjonalparken, er det å tillate omsøkt platting vurdert å ha en reell presedensfare som samlet sett vil påvirke verneverdiene negativt, ved at landskapsbildet og opplevelsen av et villmarkspreget område endres.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Søknad - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - oppføring av plattning på Hemtjønnbua - Beitelaget Driva 1C
- 2 Dokumentasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - oppføring av plattning på Hemtjønnbua - Beitelaget Driva 1C
- 3 Hemtjønnbua
- 4 Oppdal kommune - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Søknad om oppføring av plattning på Hemtjønnbua - 356-1 - fylkeskommunens uttalelse.PDF

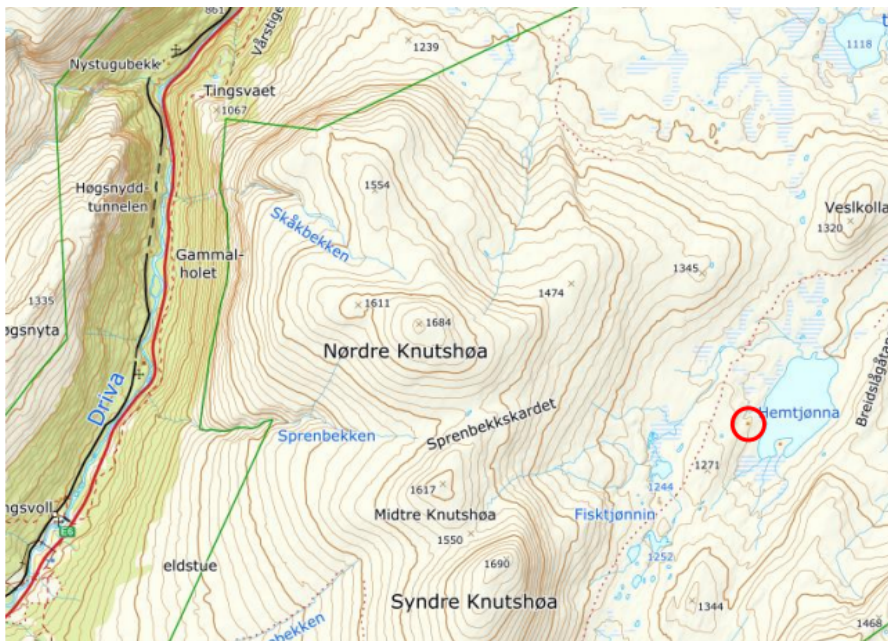
Saksopplysninger

Beitelaget Driva 1 c søker om å få oppføre plattning på Hemtjønnbua som ligger i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark, i den delen av nasjonalparken som er øst for Drivdalen.

Hemtjønnbua ligger i Oppdal bygdeallmenning gbnr 356/1 Oppdal kommune, se kart i figur 1 under.

Hemtjønnbua er et sameie mellom Oppdal bygdeallmenning og beitelaget Driva 1c. Styret i Oppdal bygdeallmenning har uttalt at hvis beitelaget mener det er viktig for dem så får de ta den saken (søknad om plattning), uten at allmenning engasjerer seg (jf. epost 8.11.2024).

Søknad om oppføring av plattning ble sendt til uttale til kulturminnefaglig myndighet, Trøndelag fylkeskommune. De gav i brev datert 16.10.2024 uttale i saken. Denne er vedlagt.

Figur 1: Kartutsnitt der Hemtjønnbua er avmerket med rød sirkel

Søknad

«Bakgrunn og begrunnelse for tiltaket:

1. *Formål med plattingen: Plattingen vil bli oppført på bakkenivå uten vesentlige inngrep i naturen. Formålet er å beskytte både naturen og vegetasjonen rundt tilsynsbua ved å redusere slitasje og minimere kontakt med bakken. Plattingen vil også tjene som et praktisk område for lagring av sko, sekker, og som liggeplass for gjeterhunder.*

2. *Miljømessige hensyn: Vi har stor respekt for det unike økosystemet i Dovrefjell-Sundalsfjella Nasjonalpark. Ved å oppføre en platting, vil vi bidra til å redusere fotavtrykket rundt tilsynsbua. Dette tiltaket vil:*

- *Vern om naturen: Redusere tråkk på vegetasjonen rundt hytta og dermed verne om det naturlige plantelivet.*
- *Forbedre renhold og hygiene: Ved å ha en platting, vil vi unngå at saueskit og annen forurensning kommer tett innpå husveggen, noe som skaper en mer miljøvennlig og renere oppholdssted for både mennesker og dyr.*
- *Redusere ferdsel: Plattingen vil sørge for at all aktivitet konsentreres til ett område, noe som reduserer behovet for gjentatt ferdsel til og fra ulike steder rundt hytta. Dette vil minimere påvirkningen på det lokale dyrelivet, inkludert villrein.*

3. *Hensyn til dyreliv og fauna: Vi er svært opptatt av å vise hensyn til villrein og annen fauna i området. Plattingen vil ikke medføre økt ferdsel i nasjonalparken. Tvert imot, vil den sikre at opphold og aktiviteter knyttet til tilsynsbua blir mer skånsomme og bærekraftige, med minst mulig forstyrrelse for dyrelivet.»*

Det opplyses videre i epost av 6.9.2024 at omsøkt platting er 15,2 m2.

Figur 2: Hemtjønnsbua slik den var opprinnelig, fra 2011 ihht oversendt pdf fil i søknad

Figur 3: Omsøkt utbygging av platting ihht søknad.

Tiltaket er allerede gjennomført. Nasjonalparkstyret skal likevel vurdere og behandle saken som om tiltaket ikke er gjennomført.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Varige inngrep skal behandles av nasjonalparkstyret, jf delegeringsreglement for for Dovrefjell nasjonalparkstyre, vedtatt i møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 7.12.2015, revisjon 5.1.2017 sak DNPS 50/2016, revisjon 12.4.2021 sak DNPS 14/2021, revisjon 5.10.2022 sak 33/2022.

Verneformål – forskrift

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- a. et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige biologiske mangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper og geologi. Området utgjør et stort og tilnærmet intakt høg fjelløkosystem der arter som villrein, jerv, fjellrev, kongeørn og ravn har en nøkkelrolle
- b. kalkrike områder med rik fastmark i fjellet, ekstremrike myrer og en unik karplanteflora
- c. elveslettelandskap med kroksjøer, meandrerende elv og åpne sandområder
- d. en viktig del av leveområdet til villreinen i Snøhetta og Knutshø villreinområder
- e. vakre og egenartede landskap
- f. store alpine fjellmassiv omkring Snøhetta
- g. særpregede kvartærgeologiske forekomster
- h. kulturminner, herunder spor etter fangst og beitebruk.

Forskriften skal gi allmennheten anledning til å oppleve naturen uforstyrret gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3. Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, etablering av oppdrettsanlegg, vassdragsregulering, opplag av båter, gjerdning, vegbygging, bergverksdrift, graving, utfylling og henleggelse av masse, sprenging boring, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av større stein og blokker, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt og opparbeiding og merking av stier, løyper.

(...)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til

- a. ombygging av eksisterende bygninger
- b. mindre utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus eller utedo som ikke kan medføre endret funksjon
- c. gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- d. bygging av bruer og legging av klopper
- e. oppsetting av skilt og merking av nye stier og skiløyper i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan
- f. ombygging og oppføring av tilsynsbuer, anlegg og innretninger, herunder gjerder og sankekeveer, i regi av beitelag i forbindelse med beitebruk i samsvar med retningslinjer i forvaltningsplan
- g. bruksendring av eksisterende bygninger
- h. riving av bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk

- i. nødvendige tiltak i forbindelse med artsforvaltning
- j. opplag av båt
- k. tiltak i forbindelse med vedlikehold, oppgradering eller fornyelse av strømkabel til Snøheim og Forsvarets radiolinjestasjon på Snøhetta
- l. vedlikehold av eksisterende kjørespor til Søndre Snøfjelltjønn, og eksisterende kjørespor til Nedre Vårstigseter, etter nærmere retningslinjer i forvaltningsplan.

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

Forvaltningsplan

Gjeldende forvaltningsplan fra 2006 har følgende retningslinjer for bygninger:

s.90

Felles retningslinjer for bygninger i verneområdene

- a) Ordinære vedlikeholdsarbeider på eksisterende bygninger kan gjennomføres uten at planene forelegges forvaltningsmyndigheten.
- b) Uttak av torv til tak er søknadspliktig og behandles etter verneforskriftens § 4.
- c) Tillatelse til gjenoppføring av bygninger som går tapt ved brann eller naturskade kan påregnes gitt. Flytting av bygninger som en følge av naturskade skal vurderes særskilt ved hvert enkelt tilfelle, og skal ikke være i strid med verneformålet.
- d) Byggetiltak som er påkrevd for å tilfredsstille nye krav i medhold av annet lovverk skal vurderes imøtekommet, så lenge det ikke kommer i strid med verneformålet. Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår til eventuell dispensasjon.
- e) Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nytt materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Retningslinjer for bygninger i nasjonalparken

- a) Det er ikke åpnet for nybygg i nasjonalparken. Det kan imidlertid være relevant med etablering av nye tilsynsbuer, som en del av en strategi for å forebygge tiltak mot rovdyrskader.
- b) Ved ombygginger skal ikke arealet overstige arealet til den opprinnelige bygningen.
- c) Mindre tilbygg som utedo osv som ikke endrer funksjon og bruk av bygningene kan tillates.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven § 7 sier at prinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og at vurderingene skal gå frem av beslutningen.

Presedens

I byggesaker vil det ofte være en problemstilling at tiltaket isolert sett ikke er særlig problematisk, men at samlet effekt av flere tilsvarende tiltak vil redusere verneverdiene. Også ved enkeltsaker som gjelder små tiltak, må det ses hen til presedensvirkningene ved at andre kan få dispensasjon/tillatelse til tilsvarende tiltak. Dette følger ikke minst av kravene til likebehandling. Presedensvirkninger avhenger for det første av sannsynligheten for at andre vil søke om dispensasjon/tillatelse til tilsvarende tiltak, og for det andre av konsekvensene for verneverdiene og verneformålet av at det blir gitt dispensasjon til tilsvarende tiltak. Presedensfaren skal være reell og ikke hypotetisk.

Vurdering

Verneforskriften har en bestemmelse som sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ombygging og oppføring av tilsynsbuer, anlegg og innretninger, herunder gjerder og sankekkeveer i regi av beitelag i forbindelse med beitebruk, jf. § 3, 4. ledd bokstav f.

Platting eller terrasse er en konstruksjon for uteareal over bakkenivå . Ligger den mer enn 0,5 meter over bakken inngår den i det bebygde arealet («fotavtrykket») til bygningen (ref. Direktoratet for byggkvalitet).

Forvaltningsplanen er fra 2006 og verneforskriften er fra 2018, og hva som faller inn under «anlegg og innretninger» er ikke avklart i forvaltningsplan. Beitelaget har i sin søknad begrunnet behovet for platting med å sette fra seg sko, sekker, utstyr og liggeplass til gjeterhund, samtidig som terrenget blir skånet. Nasjonalparkforvalter mener beitelaget beskriver behov som er rimelige for deres aktivitet, men at platting som søkt om ligger på siden av det som er tiltenkt med «anlegg og innretninger i forbindelse med beitebruk» slik som forskriftsbestemmelsen lyder. Saken blir derfor behandlet etter naturmangfoldlovens § 48 som unntak fra verneforskrift.

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som *«ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig»*. Begge vilkår må være oppfylt. Dispensasjon må heller ikke gis om vilkåra er oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Når det av nml § 48 fremgår at forvaltningsmyndigheten *kan* gjøre unntak fra vernevedtaket, ligger det i dette at tiltakshaver ikke har krav på å få dispensasjon selv om tiltaket ikke er i strid med verneformålet og heller ikke påvirker verneverdiene. Dersom disse vilkårene er oppfylt skal det foretas en skjønnsmessig vurdering av om tiltaket *bør* tillates, der fordelene for tiltakshaver veies opp mot eventuelle ulemper for naturmangfoldet. Utgangspunktet for denne vurderingen er at bestemmelsen er en sikkerhetsventil som i første rekke skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I dette ligger at lista for å gi dispensasjoner fra forbudene i verneforskriften bør ligge høyt.

Det store antallet bygninger i verneområdet vitner om menneskelig bruk av Dovrefjellområdet gjennom uminnelige tider. Bygningene spenner fra små steinbuer brukt til jakt, fangst og fiske, via seteranlegg, til mer moderne fritidsbebyggelse og turisthytter. Bygningsmassen

utgjør verdifulle elementer i kulturmiljøet. Nasjonalparkforvalter har derfor oversendt saken til kulturminnefaglig myndighet (Trøndelag fylkeskommune) for å samrå seg med dem i saken.

Strukturen i bygningsmassen i Dovrefjellområdet er et resultat av bruken av området. De mindre buene og setrene er opprinnelig tilpasset formål som høsting, mens moderne fritidsboliger og turisthytter har rekreasjon som formål. Etter hvert som bruken av området endres, går bygninger ut av bruk, de blir tilpasset nye bruksformål eller behov for nye bygninger oppstår. Dette medfører en rekke utfordringer i forhold til å ivareta verneverdiene.

I nasjonalparken er inngrepsstatusen viktig fordi formålet med vernet blant annet er å ivareta et villmarkspreget naturområde og landskap uten tyngre inngrep.

Ved alle søknader om byggetiltak vil tiltakets virkninger på verneverdiene måtte vurderes. Alle byggetiltak som krever spesiell tillatelse skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Her kan forvaltningsmyndigheten stille krav om utføring, valg av materialer og utseende, samt plassering.

Nasjonalparkstyret har hatt en streng praksis for nye byggetiltak i nasjonalparken, selv om det er bestemmelser som sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse. Unntakene har i stor grad vært tiltak for å dekke behov for toalett og vedlagring. Denne praksisen er viktig for å unngå nedbygging, og for å unngå tiltak som vil være negative for verneverdiene på kort og lang sikt. Små eller enkeltvise tiltak vil ofte hver for seg ikke ha stor betydning for den samlede belastningen for verneverdiene. Men over tid, og med summen av alle gjennomførte tiltak, vil slike små tiltak likevel kunne få stor betydning for verneverdier og landskapsbildet. Et enkelt tiltak som det beitelaget søker om vurderes isolert ikke å stride mot formålet med vernet eller påvirke verneverdiene nevneverdig, heller ikke villreinens bruk av området.

Omsøkt tiltak må vurderes opp mot landskap og kulturmiljø. Hemtjønnsbua ligger i en del av nasjonalparken som ligger øst for E6 og Drivdalen. Dette er et område preget av et relativt åpent dallandskap i fjellet der vegetasjonen veksler mellom rabber, fjellheier lesider og myrer/våtmark, og er i liten grad preget av menneskelig aktivitet. Det ligger noen buer like ved Hemtjønnsbua på en odde litt sør, og enkelte få spredte buer ellers.

I søknaden er det ikke oppgitt areal på Hemtjønnsbua, men i et enkelt arealmål i kart ser bua ut til å være ca 34m². Omsøkt plattning er oppgitt å være 15,2 m² og utgjør da nesten halvparten av arealet på eksisterende bu.

Den omsøkte plattningen er derfor relativt stor sett opp mot størrelsen på bua og har i tillegg lave rekkverk på kortsidene. Plattning av det omfang som er omsøkt fremstår som et fremmedelement i nasjonalpark der jakt- fiske og tilsynsbuer utgjør største delen av den spredte bygningsmassen.

Mindre buer med plattning medfører at bygningsmiljøet endrer seg og får en annen karakter, noe som igjen påvirker landskapet. Kulturminnefaglig myndighet trekker frem si sin uttale at omsøkt plattning ikke underordner den eksisterende bygningen og at den får et mer hytteaktig preg. Det vises videre til fylkeskommunens uttale der de skriver at fasadeuttrykket til bygningen også er blitt endret som følge av at bærestolpen er borte. Fylkeskommunens faglige råd er at bærestolpen tilbakeføres.

Bruken av ei tilsynsbu i forbindelse med beitebruk vil vanligvis være knyttet til mer kortvarig opphold i forbindelse med tilsyn og sanking. Forvalter vurderer at de konkrete behovene som beitelaget oppgir i søknaden i hovedsak er rimelige, men at de må kunne dekkes innenfor eksisterende bygningsmasse og/eller på en mindre omfattende måte enn den omsøkte

plattingen. Selve plattingen vil gjøre mer skade på vegetasjon og terreng enn tråkkskader knyttet til en sporadisk bruk av bua i forbindelse med tilsyn og sanking. Ved trakk skader vil vegetasjon få anledning til å hente seg tilbake i perioder uten trakk, mens vegetasjon liggende under en plattning vil forsvinne og bli borte.

Presedens er relevant i saken da mange mindre byggetiltak i nasjonalparken samlet vil kunne endre landskapsbildet. Momenter ved vurdering av sannsynlighet for at et vedtak vil skape presedens vil blant annet kunne være hvor mange andre hytter/buer det er i verneområdet som vil kunne søke om samme tiltak, om det er spesielle forhold knyttet til saken som tilsier at den kan særbehandles og om tiltakstypen er behandlet i forvaltningsplan med klar avgrensning av hva som kan tillates.

Tjønnglupen og Snøfjellstjønnin er to områder i nasjonalparken hvor det ligger flere jakt- og fiskebuer. Bare ved Snøfjellstjønnin ligger det ca 20 slike buer, Tjønnglupen ca 16 buer. I tillegg ligger det spredte tilsynsbuer og jakt- og fiskebuer andre steder i nasjonalparken.

Kartutsnittet under viser nasjonalparken med mørkegrønn skravur, og bygninger/tekniske installasjoner med blått «hus»:

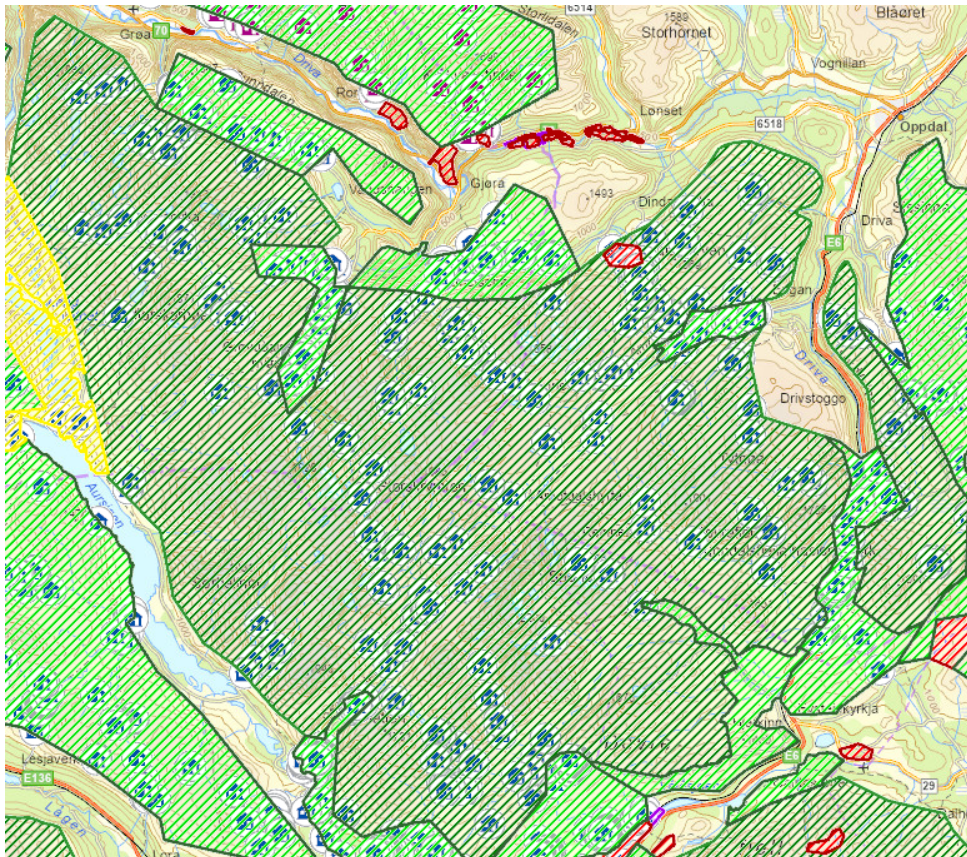

Fig.4: Kartutsnitt fra GisLink

Generelt blir både setre og buer i større grad brukt til fritidsformål og forvalter går derfor ut fra det er svært sannsynlig at det er flere som vil ønske å oppføre plattning i tilknytning til sine bygninger. Behovene som beitelaget viser til er ikke særskilte for dem, men gjør seg gjeldende også for buer/hytter som brukes til fritid. Ved å gi dispensasjon i foreliggende sak vil en derfor legge til rette for en utvikling som gradvis kan påvirke landskapsbildet i nasjonalparken på en uheldig måte, der mindre buer/hytter til både jakt -fiske og tilsyn får

mer preg av å være hytter. Presedensfaren ved å tillate oppføring av platting vurderes derfor å både reell og kunne få negative konsekvenser for verneverdiene.

Konklusjon

Samlet vurdering er at omsøkt tiltak bidrar til at Hemtjønnsbua får et mer hytteaktig preg. Behovene for en platting kan dekkes innenfor eksisterende bygningsmasse, eventuelt løses på en annen måte som ikke gir så stor påvirkning på bygningsuttrykket og landskapet. Videre mener forvalter at omsøkt platting ikke er avgjørende for bruken av bua som tilsynsbu og vil skape en uheldig presedensvirkning som samlet og på sikt, vil kunne påvirke opplevelsen av et villmarkspreget naturområde og det landskapmessige bildet.

Nasjonalparkforvalter tilrår derfor at nasjonalparkstyret gir avslag på omsøkt platting.

Kunnskapen om landskap og arter i nasjonalparken og tiltakets effekt på dette vurderes å være god, både ulike fagrapporter, kartlegginger og forvaltningsplan gir et tilstrekkelig grunnlag. Samla belastning er vurdert i sammenheng med presedens. Forvalter mener det ikke er nødvendig i å legge føre-var prinsippet i naturmangfold loven til grunn. Den samla belastninga på verneverdiene gitt presedensfaren, er vektlagt. Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 er ikke relevant da tilrådinga er avslag på omsøkt tiltak.

Til: Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark v/Bernhard Svendsgard

Fra: Beitelag 1C v/Stig H. Bjerkaas

Adresse: Spælavegen 101, 7340 Oppdal

Dato: [01.09.2024]

Emne: Byggesøknad for oppføring av platting ved Hemtjønnsbua, Bekkelægervegen 388

Saksnummer:2024/1536-6 432.3

Viser til:

Brev datert 20.08.24 fra Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark v/Eirin Berge. Det ble i brevet anmodet om å sende byggesøknad til Oppdal Kommune for oppføring av platting ved tilsynsbu Hemtjønnsbua, Bekkelægervegen 388. Vi har i ettertid, etter samtale med Bernhard Svendsgard, fått beskjed om å sende søknaden direkte til Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark.

Bakgrunn og begrunnelse for tiltaket:

1. Formål med plattingen:

Plattingen vil bli oppført på bakkenivå uten vesentlige inngrep i naturen. Formålet er å beskytte både naturen og vegetasjonen rundt tilsynsbua ved å redusere slitasje og minimere kontakt med bakken. Plattingen vil også tjene som et praktisk område for lagring av sko, sekker, og som liggeplass for gjeterhunder.

2. Miljømessige hensyn:

Vi har stor respekt for det unike økosystemet i Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark. Ved å oppføre en platting, vil vi bidra til å redusere fotavtrykket rundt tilsynsbua. Dette tiltaket vil:

- **Vern om naturen:** Redusere tråkk på vegetasjonen rundt hytta og dermed verne om det naturlige plantelivet.
- **Forbedre renhold og hygiene:** Ved å ha en platting, vil vi unngå at saueskit og annen forurensning kommer tett innpå husveggen, noe som skaper en mer miljøvennlig og renere oppholdssted for både mennesker og dyr.
- **Redusere ferdsel:** Plattingen vil sørge for at all aktivitet konsentreres til ett område, noe som reduserer behovet for gjentatt ferdsel til og fra ulike steder rundt hytta. Dette vil minimere påvirkningen på det lokale dyrelivet, inkludert villrein.

3. Hensyn til dyreliv og fauna:

Vi er svært opptatt av å vise hensyn til villrein og annen fauna i området. Plattingen vil ikke medføre økt ferdsel i nasjonalparken. Tvert imot, vil den sikre at opphold og aktiviteter knyttet til tilsynsbua blir mer skånsomme og bærekraftige, med minst mulig forstyrrelse for dyrelivet.

Avsluttende kommentarer:

Vi beklager eventuelt merarbeid som måtte ha oppstått som følge av vår opprinnelige beslutning om å oppføre plattingen uten forhåndsgodkjenning fra Dovrefjellrådet. Vi handlet i god tro, med en forståelse av at tiltaket var i samsvar med bevaring av naturverdier i området.

Vi håper med dette at byggesøknaden vår kan bli behandlet så snart som mulig. Ta gjerne kontakt dersom det er behov for ytterligere informasjon eller dokumentasjon.

Med vennlig hilsen,

Stig H. Bjerkaas
91186822

Fra: Anita S Bjerkaas[bjerkaasen.gard@oppdal.com]
Sendt: 06.09.2024 13:17:57
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Fwd: Bilder

Hei

Videresender bilder fra Oppdal Bygdealmenning, både før og etter.
Plattingen er 15,2 m2 etter utvidelsen. Hvor stor plattingen var før, er jeg litt usikker på (se bilde)
Om noe er uklart, vennligst ta kontakt med undertegnede
Håper på positivt svar
Beste hilsen
Stig H. Bjerkaas
Sendt fra min iPhone

Videresendt melding:

Fra: Anita S Bjerkaas <bjerkaasen.gard@oppdal.com>
Dato: 6. september 2024 kl. 13:10:14 CEST
Til: Tommy Sønsterud Myren <tommy@oppdalbygdealmenning.no>
Emne: Sv: Bilder

Hei
Tusen takk dor rask tilbakemelding
Beste hilsen
Anita s. Bjerkaas
Sendt fra min iPhone

6. sep. 2024 kl. 13:08 skrev Tommy Sønsterud Myren
<tommy@oppdalbygdealmenning.no>:

<Heimtjønnsbua 02.03.2011 002.jpg>
<Hemtjønnsbua.jpeg>

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato:	16.10.2024	Vår referanse:	202447498-2	Vår saksbehandler:	
Deres dato:		Deres referanse:	2024/9652-5 432.3		Monica Anette Rusten

Oppdal kommune - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Søknad om oppføring av platting på Hemtjønnsbua - 356/1 - fylkeskommunens uttalelse

Vi viser til henvendelse den 02.10.2024 om tiltak på overnevnte eiendom. Saken gjelder oppføring av en platting på ei tilsynsbu som brukes i forbindelse med beitebruk. Tiltaket er gjennomført, men saken behandles som om tiltaket ikke er utført.

Bakgrunn

Dovrefjell Nasjonalparkstyre orienterer i sin oversendelse at formålet med vern av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep. Videre at det i nasjonalparken i hovedsak er opprinnelige jakt- og fiskebuer, steinbuer og tilsynsbuer som utgjør bygningsmassen, om en ser bort et mindre antall turishytter. Bygningsmassen i Dovrefjellområdet utgjør verdifulle elementer i kulturmiljøet.

Søker viser til blant annet behov for platting som praktisk område for lagring av sko, sekker, og som liggeplass for gjeterhunder. Miljømessige fordeler er blant annet å minimere tråkk på vegetasjon ved at aktiviteten konsentreres på ett område.

Vurdering

Ut ifra tilsendt underlag ser vi at plattingen er løftet fra terreng og lagt like i overkant av syllstokk. Det ser ut til å ligge svært tett på veggpanel. Materialene som er brukt ser ut til å være en standard butikkvare, som nok holder på fukt lenger enn treverket for øvrig. Slik dette er løst kan det bli teknisk problematisk, fordi det kan føre til at konstruksjonen ikke får god nok uttørking med påfølgende råteproblematikk.

Videre er plattingen lagt i hele bygningens lengde. Bildet av nå-situasjonen viser bare den ene fasaden, men ut ifra det som er avbildet ved inngangsparti, kan det se ut som om plattingen er trukket forbi hjørnet og videre mot gavlsiden. Hvor langt inn på gavlsiden plattingen ligger er ikke avbildet. I tillegg til å være løftet opp fra terrenget, er det satt opp lave rekkverk på hver side, som vi antar er å hindre tilgang for sau.

I tillegg til platting, ser vi at det er gjort flere endringer/tillegg som vi vil kommentere. Ett moment er fjerning av den ene bærende søylen ved inngangspartiet, som er tatt

vekk. Det ser ut til at bæringen er erstattet av et skråelement. Hvordan ny bæring er løst kan vi ikke se i sin helhet. Det er også montert to innfellbare vegger på yttervegg, funksjonen til disse er ukjent.

Summen av tiltaket og de øvrige endringene får store konsekvenser for hvordan man leser bygningen. Bygningen har gått fra å være en nøktern bu til å få et mer hytteaktig preg. Å ivareta lesbarheten for disse små buene, antar vi er en vesentlig del av å ivareta kulturmiljøet og i stort formålet med vern av nasjonalparken.

Brukers behov ut ifra buas funksjon i nasjonalparken er et vurderingsmoment. Platting er oppgitt til å være 15,2 m² mens areal på bua ikke er oppgitt. I et enkelt arealmål i kart ser bua ut til å være like i underkant av 34 m², med forbehold om kartmåleverktøyets nøyaktighet. Det vil si at plattingen utgjør om lag halvparten av arealet på eksisterende bu. Behov om lagring for sekker og liggeplass for gjeterhunder, tilsier kanskje ikke en så stor platting som det er snakk om i dette tilfellet.

Det er utfordrende å rådgi hvor skillet går i å imøtekomme alle ønsker og behov og ivareta det kulturhistoriske og arkitektoniske, også når vi ikke har oversikt over omfanget av plattingen. Vår vurdering er likevel at behov kunne vært løst på annen og mer nøktern og skånsom måte, som både imøtekommer noe av brukers behov og samtidig viderefører kulturmiljøet.

Anbefaling

Når det gjelder plassering og størrelse er det kanskje andre buer i nasjonalparken som har løst dette på en god måte som man kan skjele til, dersom det skal gis tillatelse. Hvis dette er første tilfelle av etablering av platt i tilknytning til mindre bu, bør tilpassing til terrenget og synlighet være et styrende moment. Ved å løfte platting opp fra terrenget og inn på bygningslivet, vil den virke mer monumental og være mer synlig enn om den legges ned på terrenget. I tillegg til virkningen i landskapet, skjules konstruksjonselementer som gjør bygningen mindre lesbar. Ut ifra tilsendt underlag kan en mulig løsning være å etablere en mindre platting enten foran en del av bygningens langside eller kortside, illustrert med rød strek på før-bildet under. Merk at illustrasjonen kun illuderer plassering, ikke størrelse. Når det gjelder størrelse, er et vanlig prinsipp å trekke seg inn fra hjørnet på bygningen, også dersom plattingen plasseres løsrevet fra bygningen nede på terrenget, slik at tiltaket underordner seg den eksisterende bygningen og for å ivareta bygningens lesbarhet.

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kulturminner

Til begge disse sidene er det lett med ankomst via inngangsparti og et trinn ned fra inngangsrepos (kubbe eller steinhelle). Det er imidlertid viktig at det ikke gjøres noe terrenginngrep for å få dette til. Det bør ikke etableres rekkverk på plattingen.

Material- og fargevalg bør også være et tema ved tiltak, da dette er med på å sette preg på fasadeuttrykket. Bua er brunbeiset, men platting bør ikke beises eller males, men heller forbli ubehandlet og få en naturlig patina fra vær og vind. Det bør stilles krav om å benytte ordentlig trevirke fremfor standard trykkimpregnerte terrassebord.

Når det gjelder de andre endringene med bærestolpe ved inngangsparti og innfellbare vegger, anbefaler vi at dette tilbakeføres. Den bærende stolpen ved inngangspartiet er et element som i tillegg til bæring er med på å understreke laftekonstruksjonen og det firkantete inngangspartiet, og dermed et viktig element i fasadeuttrykket.

Med vennlig hilsen

Monica Anette Rusten
Seniorrådgiver/fagkoordinator nyere tid

Dette dokumentet er elektronisk godkjent